

CUPRINS

Introducere	1
CAPITOLUL I Prezentarea teritoriului și a populației acoperite – analiza diagnostic	3
1. Descriere generală a caracteristicilor teritoriului GAL TÖVISHÁT	3
2. Indicatori de context relevanți pentru teritoriul GAL TÖVISHÁT	4
CAPITOLUL II Componenta parteneriatului	8
1. Descrierea partenerilor publici	8
2. Descrierea partenerilor privați	9
3. Descrierea partenerilor din societatea civilă	9
Capitolul III Analiza SWOT	10
1. Puncte tari	10
2. Puncte slabe	11
3. Oportunități	14
4. Amenințări	14
CAPITOLUL IV Obiective, priorități și domenii de intervenție	15
Logica intervenției	17 16
CAPITOLUL V Prezentarea măsurilor	19 18
1. Fisa măsurii M 1.1	19 18
2. Fisa măsurii M 1.3	24 23
3. Fisa măsurii M 3.1	29 28
4. Fisa măsurii M.6.1	36 33
5. Fisa măsurii M.6.2	41 38
6. Fisa măsurii M 6.3	46 43
7. Fisa măsurii M.6.4	50 47
8. Fisa măsurii M.7.2	55 52
9. Fisa măsurii M.7.3	60 57
10. Fisa măsurii M.7.8	67 63
11. Fisa măsurii M.9.1	72 68
12. Fisa măsurii M.16.4	76 72

CAPITOLUL VI Descrierea complementarității/contibuției la obiectivele altor strategii relevante	<u>81</u> 77
1. Contribuție la strategiile naționale.....	<u>81</u> 77
2. Contribuție la strategiile sectoriale	<u>82</u> 78
3. Contribuție la strategia regionala.....	<u>82</u> 78
4. Contribuție la strategiile județene	<u>83</u> 79
5. Contribuție la strategiile locale	<u>83</u> 79
CAPITOLUL VII Descrierea planului de acțiune	<u>84</u> 80
CAPITOLUL VIII Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei	<u>87</u> 83
1. Animări la nivelul UAT-urilor	<u>87</u> 83
2. Întâlnirile liderilor locali	<u>88</u> 84
CAPITOLUL IX Organizarea viitorului GAL – descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei	<u>89</u> 85
1. Sarcinile GAL Tövishát conform art. 34 Reg. (UE) 1303/2013	<u>89</u> 85
2. Echipa de management și implementare a SDL	<u>92</u> 88
3. Reguli privind evaluarea implementării SDL.....	<u>92</u> 88
4. Principii privind desfășurarea activităților viitorului GAL Tövishát.....	<u>93</u> 89
CAPITOLUL X Planul de finanțare al strategiei	<u>95</u> 90
CAPITOLUL XI Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL.....	<u>96</u> 91
1. Primirea și evaluarea proiectelor în cadrul SDL.....	<u>96</u> 91
2. Procedura de selecție.....	<u>96</u> 91
3. Desfășurarea procedurii de contestații	<u>97</u> 92
Tabel cu componența Comisiei de soluționare a Contestațiilor.....	<u>97</u> 92
CAPITOLUL XII Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale.....	<u>98</u> 93

Introducere

Strategia de dezvoltare locală (SDL) a teritoriului LEADER Tövishát este un document de planificare adaptat la nevoile specifice ale microregiunii și a fost elaborată sub responsabilitatea comunității prin implicarea partenerilor locali - autorități publice, agenți economici și societatea civilă.

Teritoriul LEADER Tövishát este amplasat în Regiunea de Nord-Vest a țării și acoperă un număr de 12 unități administrativ teritoriale (11 comune și un oraș) din județele Sălaj și Satu Mare. Teritoriul are o suprafață totală de 730,73 km² și o populație de 40.381 locuitori, teritoriul reprezintă 11,63% din suprafața județului Sălaj și 6,37% din suprafața județului Satu Mare.

Elaborarea strategiei a beneficiat de sprijinul FEADR prin Programul de Dezvoltare Rurală 2014 - 2020, componenta LEADER prin Măsura 19.1 "Sprijin pregătitor pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare locală".

SDL Tövishát a fost elaborată în conformitate cu cerințele din fișa tehnică a Măsurii 19 - „Dezvoltarea Locală LEADER” și Ghidul solicitantului pentru participarea la selecția strategiilor de dezvoltare locală - Măsura 19.2 din cadrul PNDR 2014 - 2020 componenta LEADER.

LEADER este un instrument important pentru teritoriul Tövishát deoarece oferă oportunitatea implicării partenerilor locali în orientarea dezvoltării viitoare a microregiunii printr-o abordare de jos în sus, adaptată nevoilor și priorităților comunităților. Un număr de 53 de parteneri privați și publici s-au reunit pentru elaborarea prezentei strategii iar alături de aceștia, în procesul de informare și consultare s-au implicat peste 547 de cetățeni la care se adaugă cei 53 de lideri locali. Importanța programului LEADER este confirmată de peste 99% din participanții la acțiunile de implicare a cetățenilor în elaborarea strategiei¹

Strategia de dezvoltare propusă pentru microregiunea Tövishát, pentru perioada 2014-2020, se bazează pe rezultatele analizei SWOT și pe nevoile și provocările care au putut fi identificate în urma acestei analize.

SDL Tövishát 2014-2020 pornește de la analiza cantitativă și calitativă a condițiilor existente și a tendințelor înregistrate la nivelul microregiunii, un teritoriu ce a acoperit 12 unități administrativ-teritoriale din județele Satu Mare (comunele Bogdand, Hodod și Supur) și Sălaj (orașul Cehu Silvaniei și comunele Bocșa, Coșeu, Crișeni, Dobrin, Hereclean, Sălățig, Sărmășag, Șamșud) în domenii legate de: resursele naturale, sistemul de așezări, structura socio-demografică a populației, infrastructura, mediul, economia, turismul, agricultura și dezvoltarea rurală.

Microregiunea se confruntă cu numeroase probleme legate de infrastructura tehnico-edilitară, de insuficiența locurilor de muncă, de o slabă diversificare a economiei precum și de un nivel de educație neadecvat cerințelor de pe piață. De asemenea,

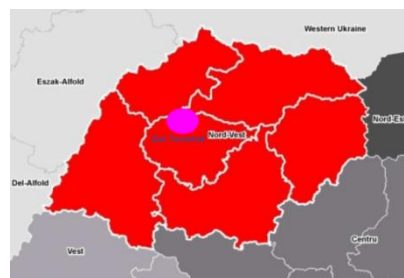

Fig.1 Amplasare GAL Tövishát în Regiunea de NV

¹Rezultatele obținute în urma consultării cetățenilor din teritoriul LEADER Tövishát

serviciile pentru populație (medicale, sociale și educaționale) dețin o infrastructură slab dezvoltată și neadecvată unor servicii de calitate, iar la nivelul populației vârstnice și a minorităților etnice, în special a celei rromice există un risc ridicat de excluziune socială.

În ceea ce privește sectorul agricol acesta nu este suficient de competitiv și se confruntă cu numeroase probleme datorită gradului de tehnologizare scăzut și a capacității scăzute de valorificare a produselor obținute pe piață. De asemenea, noile tehnologii inclusiv cele IT nu au reușit să pătrundă pe întreg teritoriul LEADER Tövishát, 10 unități administrativ-teritoriale din 12 nu au rețele broadband care să asigure viteze de transfer de minim 30Mbps.

Analiza situației existente evidențiază potențialul și nevoile specifice microregiunii, prin intermediul analizei punctelor tari și slabe, oportunităților și amenințărilor (SWOT). Pe baza acestor informații, a viziunii de dezvoltare pe termen lung, precum și a contextului de planificare și programare de la nivel național și european privind politica de dezvoltare rurală pentru perioada 2014-2020, au fost formulate obiective, priorități, măsuri și acțiuni specifice de dezvoltare ale microregiunii pentru exercițiul financiar 2014-2020.

Principalele obiective ce se doresc atinse sunt următoarele:

Obiectiv general: Dezvoltarea multidimensională și integrată a microregiunii Tövishát pentru creșterea standardului de viață în microregiune

Obiective previzionate ca urmare a implementării LEADER :

- Creșterea competitivității agriculturii
- Îmbunătățirea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- Dezvoltarea echilibrată economică, socială și de mediu a teritoriului, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă

La acestea se adaugă obiectivele transversale:

- Mediu și climă
- Inovare

Obiectivele de dezvoltare rurală identificate la nivelul microregiunii, contribuie la atingerea obiectivelor PNDR 2014- 2020 inclusiv la obiectivele transversale: mediu și climă, inovare precum și la obiectivele din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013.

Toate măsurile incluse în strategie au pornit de la nevoile identificate și problemele prioritare ce trebuie și pot fi rezolvate în teritoriu prin componenta LEADER. Aceste măsuri acoperă mai multe domenii de intervenție de la educație și formare profesională, la îmbunătățirea performanțelor economice și a competitivității sectoarelor agricole și non agricole, la dezvoltarea infrastructurii rurale inclusiv a utilizării energiei din surse neconvenționale, dezvoltarea serviciilor sociale și integrarea minorităților etnice în special a minorității rromice precum și extinderea rețelelor de internet de bandă largă.

Strategia cuprinde atât acțiuni eligibile prin măsuri din PNDR 2014-2020 cât și măsuri inovative a căror necesitate, oportunitate și caracter local/teritorial a rezultat din analiza diagnostic efectuată în teritoriu.

De asemenea, Grupul de Acțiune Locală Tövishát își propune să dezvolte activitățile de cooperare demarate în perioada anterioară de programare atât cu grupuri de acțiune din Ungaria cum este GAL Gemara SK precum și cu alte grupuri din țară și străinătate astfel încât aceste acțiuni să contribuie la îndeplinirea obiectivelor din SDL.

CAPITOLUL I

Prezentarea teritoriului și a populației acoperite - analiza diagnostic

1. Descriere generală a caracteristicilor teritoriului GAL TÖVISHÁT

Teritoriul LEADER Tövishát este un teritoriu omogen cu suprafața de **730,73 km²** și o populație totală de **40.381** locuitori ⁽²⁾ din care un număr de 19.712 sunt bărbați (48,82%) respectiv 20.669 sunt femei (51,18%). **Densitatea populației** este de **55.3 locuitori/km²**. Teritoriul se regăsește în spațiul eligibil LEADER fiind compus din Orașul Cehu Silvaniei și comunele Bocșa, Coșeu, Crișeni, Dobrin, Hereclean, Sălățig, Sărmășag și Șamșud din Județul Sălaj respectiv comunele Bogdand, Hodod, Supur din Județul Satu Mare. Anexa 2 detaliază informațiile privind teritoriul.

Microregiunea are un climat temperat continental cu veri călduroase, ierni friguroase și precipitații bogate. Temperaturile medii anuale sunt cuprinse între 3,8 și 10,4°C. Microregiunea Tövishát prezintă o vulnerabilitate medie la efectele schimbărilor climatice, cu o sensibilitate peste medie din cauza riscului de inundații care este peste media europeană³. Principala caracteristică a rețelei hidrografice este relativa uniformitate a repartiției văilor pe întreg teritoriul (Valea Zalăului, Valea Sălajului, Valea Mineu, Valea Maja) cu o prezență a bălților și a zonelor mici de luciu de apă pe teritoriul comunelor Sălățig și Sărmășag și a orașului Cehu Silvaniei. De menționat că în teritoriul LEADER Tövishát nu există zone cu valoare naturală ridicată în schimb există două UAT-uri a căror suprafață parțială este acoperită de o arie naturală protejată Natura 2000 ⁽⁴⁾ (astfel, se îndeplinește criteriul CS 1.3) respectiv:

Județ	Localitate	Nume sit	Cod sit	Suprafața (km ²)
Sălaj	Cehu Silvaniei	Cursul mijlociu al Someșului	ROSPA0114	5,21
Sălaj	Sălățig	Cursul mijlociu al Someșului	ROSPA0114	3,27

Tabel 1 Lista zonelor Natura 2000 din teritoriul LEADER Tövishát

În planul dezvoltării umane, un număr de 6 unități administrativ-teritoriale au indicele IDUL mai mic de 55 (teritoriul îndeplinind astfel criteriul CS 1.2) și sunt incluse în lista zonelor sărace, practic 52,68% din suprafața teritoriului este acoperit de zone sărace ⁽⁵⁾ iar indicele mediu al teritoriului este de 55,62.

Județ	UAT	IDUL	Județ	UAT	IDUL
Sălaj	Coșeu	42.5	Sălaj	Dobrin	50.81
Sălaj	Șamșud	51.24	Satu Mare	Bogdand	48.59
Satu Mare	Hodod	47.49	Satu Mare	Supur	47.61

Tabel 2 Lista localităților sărace din teritoriul LEADER Tövishát

Structura populației pe etnii evidențiază o **diversitate etnică** și în mod special **prezența numeroasă a etnicilor maghiari dar și a etnicilor romi**.

Nr. Crt	Etnie	Români	Maghiari	Romi	Germani	Alte (nedeclarată)	Total
	Populație (locuitori)	15135	22139	2193	41	873	40381
	%	37.5%	54.8%	5.4%	0.1%	2.2%	100.0%

Tabel 3 Structura populației pe etnii⁶ în teritoriul LEADER Tövishát

² Rezultate finale ale Recensământului Populației 2011 www.recensamantromania.ro

³ Studiu DG Regio2 - www.nord-vest.ro

⁴ Lista ariilor naturale protejate NATURA 2000 - Situri de importanță comunitară (SCI) madr.ro

⁵ Lista UAT-urilor cu valori IDUL www.madr.ro

⁶ Recensământ 2011 - Populația stabilită după etnie - județe, municipii, orașe, comune

2. Indicatori de context relevanți pentru teritoriul GAL TÖVISHÁT

Populația teritoriului a înregistrat un ritm moderat de creștere începând cu anul 2008. Astfel, populația a crescut de la 40.170 locuitori în 2008 până la 42.310 locuitori în 2015. Conform prognozelor demografice această tendință ușoară de creștere a populației se va menține, doar în anul 2014 s-au născut un număr de 348 de copii. Structura populației teritoriului pe grupe de vârstă ne arată faptul că 23,34% din populație este reprezentată de copii cu vârsta între 0-18 ani iar 18,58% din populația teritoriului este vârstnică, peste 65 de ani. Din tendințele demografice se observă o creștere a duratei de viață și implicit a numărului persoanelor vârstnice dar și o creștere a riscului de excluziune a acestora datorită insuficienței serviciilor sociale care să se adreseze acestei categorii de persoane (există în teritoriu doar un centru pentru vârstnici privat și unul public cu o capacitate totală de 70 locuri) .

Varsta (ani)	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-45	45-64	65-84	≥85
Populație	2173	2259	2570	2427	2327	11417	9706	6948	554
%	5.38%	5.59%	6.36%	6.01%	5.76%	28.27%	24.04%	17.21%	1.37%

Tabel. 1 Structura populației pe grupe de vârstă în microregiune, anul 2011⁷

Populația din teritoriu LEADER Tövishát este expusă riscului de sărăcie, indicele IDUL mediu al teritoriului este de 55,62 ceea ce ne indică un teritoriu sărac cu nevoi socio-economice complexe. Cea mai expusă categorie la riscul de sărăcie și excluziune socială este minoritatea romă care reprezintă 5,43% din populația teritoriului dar la aceasta se adaugă șomerii de lungă și scurtă durată, persoanele afectate de boli cronice sau boli profesionale (foști mineri sau muncitori din industrie), vârstnicii rămași fără aparținători, copiii din familii numeroase sau rămași în îngrijirea bunicilor etc.

În ceea ce privește ocuparea forței de muncă, se observă o scădere a numărului mediu de salariați de la 8371 angajați în anul 1999 la 4829 angajați în anul 2014, practic o scădere cu 42,31%. De asemenea, la sfârșitul anului 2015 erau înregistrați un număr de 881 șomeri indemnizați⁸ reprezentând 4,9% din totalul populației cu vârsta cuprinsă între 19 și 60 ani. Această rată de ocupare mai ridicată față de rata națională (de 7%) arată un șomaj ascuns și subocupare iar tinerii sunt cei mai expuși șomajului.

Din datele furnizate de primăriile celor 12 UAT-uri rezultă că există un număr de 574 microîntreprinderi active și un număr de 5 IMM-uri. Totuși mediul economic este insuficient dezvoltat și nu asigură o stabilitate și salarizare satisfăcătoare a personalului, afacerile la scara mică fiind în continuare sursa importantă de locuri de muncă în microregiune.

În ceea ce privește educația și formarea profesională, se observă un nivel de educație scăzut. Un procent de 1,10% din populație este analfabetă, 2,91% din populație este fără școală absolvită iar 37,19% din populație este doar cu studii gimnaziale⁹. Există un număr de 23 unități școlare pentru un efectiv de 9429 de copii cu vârsta între 0 și 19 ani (5 grădinițe, 15 școli generale și 3 grupuri școlare tehnice).

Infrastructura școlară este insuficientă având în vedere populația cu vârstă școlară din microregiune precum și tendințele de creștere ale acesteia. De asemenea, majoritatea unităților școlare nu au condiții propice desfășurării unui învățământ de calitate sau nu

⁷ Recensământ 2011 - Structura populației pe grupe de vârstă - www.recensamantromania.ro

⁸Tempo online INSE SOM101E - Someri înregistrați 2015, pe sexe, județe și localități

⁹Tempo online - SCL109D - Absolvenți pe niveluri de educație, județe și localități

îndeplinesc cerințele sanitare, de mediu și/sau protecție împotriva incendiilor. De asemenea, populația participă doar sporadic la programe de educație de-a lungul întregii vieți, are o educație antreprenorială necorespunzătoare și deține cunoștințe reduse privind noile tehnologii, protecția mediului și inovarea absolut necesare cererii de pe piața muncii. În ceea ce privește competențele cheie necesare oricărei ocupații se observă un nivel deficitar privitor la utilizarea limbilor străine de largă circulație (engleză, franceză, germană) cu impact asupra capacității populației de a se adapta la cerințele societății moderne. Deși populația tânără are competențe în utilizarea calculatorului, serviciile electronice (e-commerce, e-guvernare și e-learning) sunt insuficient utilizate datorită insuficienței infrastructurii IT. Un număr de 31 de localități din cele 56 care compun teritoriul LEADER Tövishát se află pe lista localităților care nu dețin rețele de acces (bucla locală) sau/și rețele de distribuție (backhaul) care să asigure viteze de transfer de minim 30Mbps.¹⁰

Este de remarcat faptul că în teritoriul LEADER Tövishát nu este înregistrat niciun furnizor de formare profesională pentru adulți.

În teritoriu s-a dezvoltat agricultura având potențial ridicat pentru pășuni, fânețe și struguri de masă iar în ceea ce privește pomicultura există favorabilitate naturală pentru măr, cireș, nuc, alun, castan, zmeur, mur, măceș¹¹. Este de remarcat faptul că teritoriul ocupat de microregiunea Tövishát este o zonă cu potențial ridicat pentru creșterea în sistem închis a ovinelor, bovinelor, porcinelor și păsărilor și cu tradiție în apicultură. De asemenea, este o zonă viticolă importantă din județul Salaj. Primele documente care menționează existența culturii viței de vie din zona Sălajului sunt din secolul al XIII -lea.

Sectorul agricol din microregiune are un potențial de creștere important dar este încă insuficient exploatat. Din suprafața totală a teritoriului de 730,73 km², un procent de 72,28% reprezintă suprafață agricolă (528,14 km²), 19,51% reprezintă suprafața ocupată de păduri (142,57 km²), 0,85% reprezintă suprafața ocupată de ape și bălți (6,22 km²), 2,94% reprezintă suprafața ocupată de terenuri neproductive și degradate (21,45 km²), 1,61% reprezintă suprafața ocupată de căi ferate și comunicații (11,73 km²), 2,82% reprezintă suprafața ocupată de construcții (20,62 km²)⁽¹²⁾ Din suprafața agricolă de 528,14 km² aceasta este împărțită pe următoarele categorii de folosință: arabilă 319,08 km², pășuni 113,76 km², fânețe 66,85 km², vii 16,40 km², livezi 12,06 km².

Totuși, exploatațile agricole au dimensiuni reduse așa cum se vede din tabelul de mai jos. Peste 68% din exploatații sunt de dimensiuni mici, sub 2 ha de aceea este necesară stimularea formelor asociative și sprijinirea acțiunilor prin care fermele de dimensiuni mici să fie preluate și integrate în exploatații de dimensiuni mai mari. De asemenea, un număr mare de exploatații sunt încă gestionate de către fermieri vârstnici.

Dimensiunea fermei	<2 ha	2-4,9 ha	5-9.9 ha	10-19.9 ha	20-29.9 ha	30-49.9 ha	50-99.9 ha	>100 Ha	Total
Număr exploatații	9405	3359	716	150	26	40	32	49	13767
Procent %	68.32%	24.40%	5.20%	1.09%	0.19%	0.29%	0.23%	0.36%	100.00%

Tabel nr. 4 Exploatațiile agricole după dimensiunea acestora în teritoriu LEADER Tövishát¹³

¹⁰ Localitati eligibile pentru investitii broadband PNDR 2014-2020

¹¹ Studiu - Potențial producție vegetală www.madr.ro

¹² Tempo Online -AGR101B - Suprafata fondului funciar dupa modul de folosinta, pe judete si localitati <http://statistici.inse.ro/>

¹³ Recensamantul agricol 2010

În ce privește exploatarea zootehnică, în teritoriul Tövishát există tradiție în creșterea albinelor, a ovinelor, bovinelor și porcinelor. Acești fermieri s-au organizat în asociații și cooperative de producători. Asociația crescătorilor de ovine și Asociația APIROMI a apicultorilor, fac parte din parteneriatul GAL Tovihat contribuind la îndeplinirea criteriului CS 2.6.

O problemă cu care se confruntă fermierii organizați ca întreprinderi este cea legată de managementul general al exploatarea, de gestiunea financiar-contabilă, de fiscalitatea ridicată și incapacitatea acestora de a răspunde la dese schimbări de legislație și la birocrăția sistemului administrativ. De asemenea dotarea fermelor este necorespunzătoare, utilajele agricole sunt inexistente sau vechi, de multe ori achiziționate la mâna a 2-a. Fermele sunt deficitare și în ceea ce privește procesarea și marketingul produselor obținute, fiind prioritară investiția în piețe/târguri de desfacere a produselor⁽¹⁴⁾.

Pădurile din apropierea localităților sunt păduri de foioase care asigură efectivul de fructe de pădure din flora spontană, de plante medicinale și ciuperci. Pe lângă asta, pădurile reprezintă zone cu valoare peisagistică existând și un renumit teren de vânătoare (în Hodod). Aceste păduri pot deveni destinații pentru petrecerea timpului liber, pentru drumeții sau turism de week-end.

Identitatea culturală a microregiunii reprezintă o importantă sursă de dezvoltare locală și este caracterizată de un patrimoniu cultural material și imaterial divers dar care nu este suficient valorificat și conservat. De asemenea, în teritoriu există numeroase clădiri istorice, case, conace, biserici, monumente, situri arheologice, așezări și necropole care fac parte din lista monumentelor istorice de interes local și național¹⁵ dar există și obiceiuri și tradiții populare (cum este olăritul) ce reprezintă resurse turistice importante pentru teritoriu. Deși există un număr important de artiști și formații locale, acestea nu dețin instrumente muzicale adecvate, costumele populare s-au deteriorat iar sumele necesare pentru înlocuirea lor nu sunt disponibile. Din discuțiile cu membrii comunităților a rezultat că sunt necesare investiții pentru realizarea de costume populare, achiziții de instrumente muzicale și organizarea unor case a tradițiilor, portului și culturii populare altele decât căminele culturale clasice.

Infrastructura de turism și agroturism a înregistrat o ușoară creștere în 2015 existând un număr de 107 locuri de cazare în unități de primire turistică din care 38 locuri în pensiuni, 49 în agropensiuni și 20 locuri de cazare în cabane turistice. La acestea se adaugă o singură zonă de agrement. Astfel, turismul în microregiune are un nivel de dezvoltare insuficient mai ales în ceea ce înseamnă serviciile conexe turismului, în special cele de agrement.

Infrastructura rurală la scară mică cuprinde un număr de 1001 km de drumuri. Starea acestora este necorespunzătoare și necesită reabilitare. Pe lângă drumuri, se remarcă o insuficientă dezvoltarea a rețelei de trotuare, alei pietonale, piste de bicicliști. Stațiile pentru mijloacele de transport nu sunt corespunzător amenajate și dotate cu mobilier (bănci, copertine). Pe teritoriul microregiunii există rețele de alimentare cu apă ce acoperă o lungime de 246,2 km și rețele de canalizare cu lungimea totală de 96,6 km. De asemenea, rețelele de alimentare cu gaz acoperă o lungime de 51,2 km. Din discuțiile cu liderii locali a rezultat insuficiența rețelelor precum și o degradare a celor existente în special cele de pe teritoriul orașului Cehu Silvaniei.

¹⁴Analiza proceselor verbale ale întâlnirilor de animare a teritoriului

¹⁵Lista monumentelor istorice 2015 <http://patrimoniu.gov.ro/>

Serviciile de bază nu răspund pe deplin nevoilor populației, în teritoriu există un număr de 43 dispensare, majoritatea acestora sunt necorespunzător dotate pentru furnizarea unor servicii de calitate. În teritoriu activează un număr de 24 medici, 11 stomatologi, 16 farmaciști și 49 asistenți medicali/infirmieri¹⁶.

Din analiza informațiilor colectate cu ocazia întâlnirilor publice realizate în teritoriu, se constată că există un număr insuficient de capele (doar 10 capele la un număr de 53 de localități) ceea ce duce la nerespectarea unor reglementări privind normele de igienă și sănătate publică.

Din analiza situației existente la nivelul teritoriului LEADER Tövishát se observă o insuficientă utilizare a soluțiilor de producere a energiei din surse neconvenționale, a introducerii inovării în toate domeniile de activitate.

În ce privește dezvoltarea asociativă și mediul ONG se observă un nivel crescut de implicare a societății civile în viața comunităților din teritoriul LEADER Tövishát. Astfel în teritoriu activează mai multe organizații neguvernamentale care fac parte din parteneriatul LEADER Tövishát și care reprezintă forme asociative relevante pentru teritoriu reprezentând interesele fermierilor, a femeilor, a tinerilor sau care acționează în domeniul protecției mediului sau a protecției intereselor minorităților.

În concluzie, principalele nevoi la nivelul teritoriului acoperit de parteneriat sunt:

- ✚ N1. Adecvarea cunoștințelor la necesitățile pieței în domeniul agricol și non-agricol inclusiv în ce privește inovarea, protejarea mediului, utilizarea TIC, a limbilor străine și managementul întreprinderilor
- ✚ N2. Adecvarea capitalului de lucru și a tehnologiilor pentru creșterea competitivității activităților agricole și non-agricole
- ✚ N3. Modernizarea sectorului de procesare a produselor agricole și adaptarea la standardele europene
- ✚ N4. Reîntinerirea generațiilor de fermieri
- ✚ N5. Restructurarea, consolidarea și modernizarea fermelor mici în ferme moderne
- ✚ N6. Înființarea de cooperative și grupuri de producători
- ✚ N7. Organizarea de lanțuri alimentare integrate
- ✚ N8. Menținerea diversității și a valorii biologice a terenurilor și a zonelor Natura 2000
- ✚ N9. Protecția și îmbunătățirea mediului precum și gestionarea eficientă a resurselor naturale
- ✚ N10. Reducerea gradului de sărăcie și de excludere socială în special a minorităților rome
- ✚ N11. Îmbunătățirea infrastructurii de bază și adecvarea serviciilor educaționale, sociale și medicale la nevoile populației inclusiv modernizarea învățământului agricol și tehnic
- ✚ N12. Înființarea de noi servicii pentru populația rurală - servicii de formare profesională a adulților și de suport pentru sprijinirea micilor întreprinzători
- ✚ N13. Creșterea și diversificarea numărului locurilor de muncă
- ✚ N14. Conservarea clădirilor de interes local, a patrimoniului material și imaterial
- ✚ N15. Introducerea inovării în toate domeniile de activitate
- ✚ N16. Extinderea accesului la servicii de internet de bandă largă și de utilizare a serviciilor societății informaționale
- ✚ N17. Reducerea poluării generate de activitățile agricole și non-agricole

¹⁶Tempo online - Personalul medico sanitar, 2014, pe localitati

CAPITOLUL II

Componența parteneriatului

Strategia de Dezvoltare Locală a teritoriului LEADER Tövishát este realizată în cadrul unui parteneriat fără personalitate juridică creat prin asocierea voluntară a unui număr de **53 parteneri** (detaliați în Anexa 3) ce provin din spațiul eligibil LEADER Tövishát după cum urmează:

- 12 autorități locale reprezentând un procent de 22.64%
- 25 parteneri privați reprezentând un procent de 47.17%
- 16 parteneri societate civilă (ONG) reprezentând un procent de 30.19%
- Persoane fizice: 0

Acest parteneriat a rezultat ca urmare a retragerii unor parteneri privați și a înlocuirii cu parteneri privați noi asigurându-se respectarea criteriilor de eligibilitate și selecție în baza cărora s-a obținut finanțarea aferentă măsurii 19.1 pentru proiectul „Sprijin pregătitor pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare Locală de către Asociația Grup de Acțiune Locală Tövishát”.

Practic, parteneriatul inițial a fost compus din **53 de parteneri, din care:**

- Parteneri Publici: 12, reprezentând 22.64%
- Parteneri Privați: 27, reprezentând 50.94%
- Reprezentanți ai Societăților Civile: 14, reprezentând 26.42%
- Persoane fizice: 0

De remarcat faptul că în vechiul parteneriat, în mod eronat s-au încadrat Asociația Pro Dobra și Fundația Mihai Viteazul Guruslău 400 la categoria parteneri privați în loc de parteneri aparținând societății civile - ONG.

1. Descrierea partenerilor publici

Teritoriul acoperit de parteneriat se regăsește în spațiul eligibil LEADER și este un teritoriu coerent reprezentat de 11 comune (comunele Bocșa, Crișeni, Coșeu, Dobrin, Hereclean, Sălățig, Sărmășag, Șamșud din Județul Sălaj și comunele Bogdand, Hodod și Supur din Județul Satu Mare) și Orașul Cehu Silvaniei din Județul Sălaj cu populație de 7214 locuitori. Principalele motive pentru care aceste UAT-uri au aderat la parteneriat sunt următoarele:

- Problematika socio-economică cu care se confruntă cele 12 UAT-uri este asemănătoare, teritoriul este relativ mic, coeziv și omogen din punct de vedere social iar punctele locale forte și slabe, riscurile, oportunitățile și potențialul endogen sunt comune;
- Există numeroase tradiții comune, o identitate locală comună caracterizată de prezența majoritară a etnicilor maghiari, nevoile și problemele comunităților sunt asemănătoare iar abordarea lor în mod unitar poate duce la o rezolvare mai eficientă și la identificarea unor soluții inovatoare;
- Parteneriatul permite adaptarea mai riguroasă a acțiunilor la nevoile reale și reducerea costurilor privind implementarea unor proiecte;
- Parteneriatul oferă posibilitatea utilizării know-how-ului și a managementului privat în cadrul proiectelor publice precum și o eficiență crescută în dezvoltarea proiectelor;

- Parteneriatul cu societatea civilă contribuie la o mai bună cunoaștere a nevoilor comunității și la identificarea unor soluții care să aibă o largă acceptare în rândul cetățenilor.

2. Descrierea partenerilor privați

Un număr de 25 parteneri privați reprezintă mediul economic format din societăți comerciale, întreprinderi individuale, persoane fizice autorizate și persoane fizice individuale (liber profesioniști). Domeniile de activitate ale acestora acoperă majoritatea domeniilor de interes și cu tradiție în teritoriu, astfel structura pe domenii de activitate a agenților economici este următoarea: 18% construcții, 14% turism, 18% alte servicii inclusiv medicale, 11% producție, 11% comerț, 18% apicultori, 10% alți fermieri (viticultori, crescători de ovine etc). Toate aceste organizații sunt interesate de implicarea în cadrul parteneriatului deoarece pot contribui la :

- o analiză a nevoilor și problemelor la nivelul partenerilor privați și la stabilirea priorităților de dezvoltare în funcție de acestea;
- luarea unor decizii care să ducă la un creșterea numărului locurilor de muncă, la creșterea veniturilor populației, la condiții de viață mai bune, la oameni mai impliniți în comunitate;
- o mai bună relaționare între agenții din comunitate pentru integrarea acțiunilor din diferite sectoare de activitate precum și pentru transferul inovațiilor, dezvoltarea de cunoștințe și găsirea de soluții noi la problemele comunității;
- o capacitate sporită de preluare de către parteneriat a unor responsabilități manageriale (de exemplu selectarea proiectelor, monitorizarea, evaluarea și controlul acestora).

3. Descrierea partenerilor din societatea civilă

Un număr de 16 parteneri reprezintă societatea civilă formată din fundații și asociații. Participarea lor în cadrul parteneriatului are ca scop identificarea de soluții comune la problemele sociale, de mediu și de dezvoltare durabilă a comunității, reprezentarea intereselor societății civile în cadrul parteneriatului, participarea societății civile la elaborarea deciziilor care o privesc direct cu impact asupra calității vieții cetățenilor.

Practic în parteneriat sunt prezente organizații care activează în domeniul serviciilor sociale, a integrării minorităților etnice în general și a romilor în special (Fundația de Binefacere Timotheus, Asociația Apiromi, Asociația Culturală Pro Com Șamșud, Asociația Culturală Pro Sărmășag, Asociația Pro Archid), al reprezentării tinerilor (Asociația Culturală Pro Sărmășag, Asociația Culturală Pro Com Șamșud, Asociația Consiliul Tinerilor din Sărmășag, Asociația Pro Archid, Asociația SOS Sărmășag), reprezentării femeilor (Asociația Apiromi), protecția mediului (Asociația Consiliul Tinerilor din Sărmășag, Asociația Culturală Pro Sărmășag, Asociația Culturală Pro Com Șamșud, Asociația Pro Archid). În mod special, sectorul ONG reprezintă și domenii relevante pentru teritoriu cum sunt producătorii apicoli, crescătorii de animale în special cei de ovine (Asociația Apiromi pentru apicultori și crescătorii de animale prin Asociația Crescătorilor de Ovine din Hodod).

Prin structura sa, parteneriatul cu societatea civilă contribuie la îndeplinirea criteriilor CS 2.3, CS 2.4, CS 2.5, CS 2.6.

Capitolul III

Analiza SWOT

1. Puncte tari

a. Teritoriul

1. Microregiunea Tövishát are o poziție strategică la nivel județean fiind străbătută de un drum european - E81
2. Distanță scurtă față de orașul Zalău - reședința de județ și față de două puncte de frontieră cu Ungaria (54 km Urziceni, Satu Mare și 55 km de Petea - Satu Mare)
3. Existența unor zone de luciu de apă favorabile pescuitului sportiv și activităților de agrement
4. Microregiunea este recunoscută ca zonă viticolă importantă în regiune precum și cu tradiție în apicultură, creșterea porcinelor și a ovinelor
5. Teritoriul acoperit de parteneriat cuprinde localități cu potențial turistic ridicat
6. Patrimoniu cultural bogat: monumente istorice, biserici din lemn, castele, clădiri istorice etc.
7. Performanțe bune în implementarea unor proiecte de dezvoltare finanțate prin fondurile europene ale perioadei 2007-2013 (PNDR, POSCCE, POSMEDIU, POSDRU, PODCA, fonduri guvernamentale etc.)

b. Populația

1. Tendința de creștere ușoară a populației în microregiune, cu trend ascendent începând din anul 2005
2. Diversitate etnică și toleranță interetnică și religioasă cu potențial pentru dezvoltarea turismului etnografic, cultural
3. Creșterea interesului populației active și al autorităților pentru educație și învățarea de-a lungul vieții

c. Activități economice

1. Pe teritoriul Tövishát există trei poli de dezvoltare rurală: comunele Sărmășag, Crișeni și orașul Cehu Silvaniei
2. Existență la nivel microregional a unor sectoare economice de tradiție: industria de panificație, textilă și a articolelor de îmbrăcăminte, lemn și mobilă, industrii creative și tradiționale (olăritul)
3. Produse tradiționale de calitate specifice zonei: produse apicole (polen, miere, propolis, lăptisor de matcă, săpun apicol etc), ciocolată de casă, prăjituri, vin roșu și alb obținut prin metode tradiționale, produse de panificație, vase din ceramică.

d. Organizare instituțională

1. Existența în teritoriu a unor asociații de producători apicoli, viticoli, crescători de ovine și porcine
2. Există în teritoriu asociații de dezvoltare intercomunitară și alte organizații neguvernamentale active ce au ca scop dezvoltarea comunitară sau care reprezintă interesele unor minorități etnice (romi, maghiari) sau a unor grupuri vulnerabile (tineri, femei)

3. Înfrățiri și parteneriate la nivel de unități administrativ teritoriale din țară și din străinătate, Parteneriatul cu Grupul de Acțiune Locală Gemara SK din Ungaria
4. Capacitate ridicată a GAL Tövishát de atingere a obiectivelor din strategia de dezvoltare locală pentru perioada precedentă de programare

e.Organizare socială

1. Coagularea populației în jurul bisericilor și al organizațiilor neguvernamentale și asumarea de către acestea a unui rol social și educativ (acestea gestionează servicii sociale inclusiv de îngrijire la domiciliu)
2. Existență unor lideri locali non-formali cu rol în coagularea comunităților
3. Spirit civic și de întraajutorare la nivelul întregii microregiuni

f.Mediu și climă

1. Teritoriul dispune de bogăție și diversitate a resurselor naturale, ale solului și subsolului (terenuri agricole, ape dulci, potențial de producere a energiei regenerabile din biomasă agricolă)
2. Teritoriul acoperit de parteneriat cuprinde Zone Natura 2000 - Cursul mijlociu al Someșului cu o suprafață de 8,48 km² (acoperind suprafața parțială a două localități din teritoriu Sălățiș și Cehu Silvaniei)
3. Existența unor izvoare termale încă neexploatare

g.Inovare

1. Proiecte de succes și exemple de bune practici implementate de agenții economici din teritoriu și finanțate prin programul de inovare și competitivitate derulate în perioada anterioară de programare (POSCCE și/sau PNDR - LEADER GAL Tövishát)

2. Puncte slabe

a. Teritoriul

1. Teritoriul acoperit de parteneriat cuprinde zone sărace, un număr de 6 comune au indicele IDUL mai mic de 55
2. Infrastructura rutieră la scară mică în stare avansată de degradare
3. Insuficienta dezvoltare a infrastructurii rutiere mici: alei pietonale, trotuare, piste de bicicletă și a dotării cu mic mobilier rural/urban (bănci, copertine de protecție, etc)
4. Insuficienta dezvoltare a sistemelor de canalizare ape menajere
5. Degradarea clădirilor cu importanță locală, culturală și a monumentelor istorice, a clădirilor de patrimoniu, a lăcașelor de cult
6. Nivel ridicat de fărâmițare a exploatațiilor agricole, pondere ridicată a exploatațiilor sub 2 ha (68% din totalul exploatațiilor) și insuficienta cooperarea a producătorilor agricoli
7. Pondere redusă a teritoriului înregistrat în cartea funciară
8. Conectare limitată la telefonie, televiziune și internet în bandă largă
9. Grad scăzut de implementare a soluțiilor de producere a energiei din surse neconvenționale în mod special pentru consumul propriu

b.Populația

1. Pondere crescută a populației aflate în risc de sărăcie sau de excluziune socială, media indicelui IDUL este 55,62;

2. Populație în curs de îmbătrânire și cu grad de dependență ridicat;
3. Populație relativ numeroasă cu risc de excluziune socială și dependentă de sistemul de prestații sociale
4. Nivel de trai scăzut al populației și condiții de viață la limita sărăciei extreme în rândul minorității rome (locuințe suprapopulate și fără acces la utilități)
5. Tradiții religioase privind cultul înmormântării care nu corespund legislației naționale și europene coroborată cu insuficienta finanțare a investițiilor în capele mortuare
6. Nivel redus de educație, peste 50% din locuitori au mai puțin de 10 clase absolvite
7. Rata crescută de abandon școlar în învățământul liceal și profesional
8. Nivel de educație scăzut al populației vulnerabile, în special de etnie romă și rată de participare la educație extrem de scăzut (rată mare a abandonului școlar, rată scăzută a celor care urmează învățământ secundar și terțiar, ponderea mare a populației adulte analfabete, etc.)
9. Rata ridicată de abandon școlar în cadrul minorităților etice rome
10. Rata de ocupare scăzută a populației
11. Cunoștințe insuficiente privind noutățile din domeniul agricol, tehnologiile agricole moderne și inovative, în domeniul protecției mediului
12. Cunoștințe și calificări neadecvate cererii de pe piața muncii coroborată cu declinul învățământului agricol și tehnologic
13. Spirit antreprenorial insuficient dezvoltat coroborat cu abilități și cunoștințe manageriale insuficiente pentru angajarea pe cont propriu
14. Rată scăzută de participare a populației la programe de educație de-a lungul întregii vieți
15. Nivel scăzut de cunoștințe în domeniul TIC la nivelul populației
16. Nivel scăzut de cunoștințe în domeniul limbilor străine de largă circulație (engleză, franceză, germană) cu impact asupra capacității populației de a se adapta la cerințele societății moderne

c. Activitățile economice

1. Se practică o agricultură de subzistență sau semisubzistență pe parcele mici, cu mijloace tehnice rudimentare, în lipsa unor lanțuri de furnizare și grupuri de producători
2. Gradul relativ scăzut de dotare și tehnologii depășite utilizate în cadrul exploatațiilor agricole
3. Pondere redusă a tinerilor fermieri în totalul managerilor de ferme
4. Cunoștințe neadecvate ale fermierilor pentru un management și marketing eficient în cadrul exploatațiilor și al întreprinderilor din teritoriul LEADER Tövishát
5. Cunoștințe insuficiente ale fermierilor în ce privește tehnologiile agricole moderne, inovative, ecoeficiente și nonpoluante
6. Economia microregională este slab dezvoltată și puțin competitivă, în context național și european
7. Capacitate redusă de valorificare a produselor pe piață
8. Inexistența lanțurilor alimentare integrate
9. Insuficienta dezvoltare a piețelor agroalimentare și de bunuri de larg consum
10. Insuficienta dezvoltare a activităților non-agricole și a locurilor de muncă generând dependența populației rurale de agricultura de subzistență;

11. Insuficientă cunoaștere a reglementărilor privind siguranța alimentară, norme de creștere și bunăstare a animalelor, standard minime pentru alimente etc
12. Acces redus la finanțare a microintreprinderilor, în special a celor fără istoric (start-up)
13. Rata mică de supraviețuire a afacerilor noi
14. Costuri mari cu accesarea creditelor
15. Infrastructură deficitară pentru agrement turistic și petrecere a timpului liber
16. Insuficienta dezvoltare a serviciilor în domeniul turismului și a celor conexe turismului cum ar fi zone de SPA, agrement, etc.

d. Organizare instituțională

1. Infrastructură educațională deficitară, neoferind condiții adecvate de studiu și de predare precum și o oferta educațională insuficient adaptată la cerințele pieței forței de muncă
2. Infrastructură și servicii sociale respectiv socio-medicale insuficiente și neadaptate la problemele persoanelor cu nevoi sociale
3. Unități sanitare insuficiente sau care nu oferă condiții adecvate pentru servicii medicale de calitate
4. Resurse insuficiente pentru susținerea și dezvoltarea mediului ONG cu rol important în mobilizarea comunității și în acordarea de servicii pentru aceasta
5. Surse de venit insuficiente la bugetul local
6. Rată de colectare scăzută a taxelor și impozitelor locale
7. Insuficienta dezvoltare a formelor asociative inclusiv a grupurilor de producători
8. Insuficienta cooperare între actorii locali în scopul comercializării produselor agroalimentare
9. Lipsa unor parteneriate între instituții publice, mediul ONG și mediul privat pentru dezvoltarea economiei locale
10. Inexistența grupurilor de producători cu impact negativ asupra capacității de valorificare a produselor agricole

e. Organizare socială

1. Insuficiența spațiilor pentru marcarea unor evenimente din viața comunității: nunți, botezuri, înmormântări, aniversări și altele decât activitățile culturale
2. Insuficiența spațiilor pentru desfășurarea activităților sportive și de petrecere a timpului liber (terenuri de sport, parcuri, zone de agrement, centre sociale comunitare)
3. Grad ridicat de izolare a populație vârstnică cu risc de excluziune socială
4. Insuficientă cunoaștere a avantajelor asocierii în cazul producătorilor agricoli

f. Mediu și climă

1. Vulnerabilitate medie la efectele schimbărilor climatice
2. Existența terenurilor degradate și neproductive pe o suprafață semnificativă de aproximativ 3% din teritoriul microregiunii
3. Forme negative de relief inundate sau în curs de colmatare cu vegetație hidrofilă pe teritoriul fostei exploatații miniere de la Sărmășag completată de o haldă de steril ce afectează o suprafață de 37 ha

4. Poluarea mediului și a pânzei freatice prin infiltratii datorate practicilor agricole (aplicarea de îngrășăminte, gestionarea tradițională a gunoiului de grajd)
5. Depozit urban de deșeuri neconform în localitatea Cehu Silvaniei cu termen de închidere 2016, respectiv, în localitatea Crișeni cu termen de închidere 2017
6. Poluarea mediului datorită unor practici negative ale populației și agenților economici de eliminare a deșeurilor în ape și la liziera pădurilor.
7. Nivel scăzut de conștientizare a populației privind importanța protejării mediului, inclusiv a colectării selective a deșeurilor
8. Poluarea provenită din agricultură în special de la fermele zootehnice din microregiune
9. Tendința de a introduce în exploatațile agricole a unor specii de animale și soiuri de plante cu productivitate mai ridicată dar neautohtone și cu impact negativ asupra mediului

g. Inovare

1. Tehnologii agricole și industriale învechite, consumatoare de energie și care nu permit inovarea de produs
2. Nivel scăzut de tehnologizare a întreprinderilor, inovație tehnologică, de proces, produs sau organizațională insuficient dezvoltată
3. Colaborarea dintre mediul de afaceri și cel de cercetare dezvoltare aproape inexistentă în condițiile unei culturi deficitare a cercetării /inovării
4. Lipsa culturii inovatoare care să reprezinte un motor al dezvoltării teritoriului Tövishát

3. Oportunități

1. Înființarea unei unități de producție anvelope a companiei Michelin pe teritoriul Tövishát
2. Apropierea de Ungaria și relațiile economice, sociale și instituționale ce ar putea fi dezvoltate cu organizații din această țară
3. Disponibilitatea finanțărilor nerambursabile din fonduri europene pentru o sferă largă de intervenții/investiții;
4. Modernizarea infrastructurii de transport de la nivel național și creșterea accesibilității la polii urbani și economici din regiune și din Europa
5. Creșterea cererii pentru produse agroalimentare, cu precădere pentru cele ecologice și tradiționale;
6. Investiții realizate de către Consiliul Județean Sălaj în domeniul gestionării deșeurilor - depozitul central de la Dobrin și în implementarea unui plan de management al deșeurilor pentru întregul teritoriu al județului

4. Amenințări

1. Perpetuarea efectelor crizei globale la nivel microregional și național cu efecte negative asupra fluxurilor comerciale și de investiții
2. Cadrul legislativ și instituțional complex, instabil, inflexibil, necorelat (mediu, agricultură, urbanism, economie și fiscalitate, energie, etc.);
3. Creșterea prețurilor la materii prime, materiale cu impact asupra costurilor investițiilor
4. Menținerea subfinanțării proiectelor de investiții și a unor sectoare de servicii publice de la bugetul de stat (cultură, sănătate, educație, etc).

CAPITOLUL IV

Obiective, priorități și domenii de intervenție

Obiectivele, prioritățile și domeniile de intervenție corespund celor stabilite prin PNDR 2014 -2020 cu adaptarea acestora la nevoile și prioritățile de dezvoltare ale teritoriului LEADER Tövishát. Astfel, cele trei **obiective** ale SDL LEADER Tövishát sunt:

- Creșterea competitivității agriculturii
- Îmbunătățirea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice
- Dezvoltarea echilibrată economică, socială și de mediu a teritoriului inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă. Implementarea SDL va crea minim 14 noi locuri de muncă

La acestea se adaugă obiectivele transversale: mediu și climă respectiv inovare.

Pentru diminuarea punctelor slabe și valorificarea punctelor forte specifice teritoriului rezultate în urma analizei diagnostic și SWOT și în urma consultării partenerilor (publici, privați, ONG), au fost stabilite următoarele măsuri:

- M 1.1 Formare profesională și acțiuni pentru dobândirea de competențe
- M 1.3 Activități de informare și formare online
- M 3.1 Sprijin pentru participarea pentru prima dată la sistemele de calitate
- M 6.1 Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri
- M 6.2 Sprijin pentru demararea de activități non-agricole
- M 6.3 Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici
- M 6.4 Investiții în crearea și dezvoltarea de activități non-agricole
- M 7.3 Sprijin pentru infrastructura de broadband
- M 7.2 Investiții pentru comunitate și în energie din surse regenerabile
- M 7.8 Investiții în infrastructura socială și pentru integrarea minorităților etnice
- M 9.1 Inițierea de grupuri și organizații de producători în agricultură
- M 16.4 Sprijin pentru cooperare și piețe locale de desfacere

Conform nevoilor identificate și a priorităților rezultate în urma consultărilor a rezultat următoarea ierarhizare:

Nr. Crt	Prioritate	Ierarhie
1.	P6 - Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în teritoriu	1
2.	P2 - Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității agriculturii și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare	2
3.	P1 - Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în teritoriu	3
4.	P3. Promovarea organizării lanțului agroalimentar inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării riscurilor în agricultură	4
5.	P5 - Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice	5*

*) Prioritatea 5 se atinge prin componenta secundară a măsurilor ce presupun investiții în producerea de energie din surse neconvenționale dar care au fost încadrate prioritar la domenii de intervenție ce corespund celorlalte priorități

Caracterul integrat al intervenției rezultă din sinergia măsurilor și complementaritatea intervențiilor propuse precum și de efectele în plan transversal privitoare la inovare, mediu și climă.

Logica intervenției

Obiective de dezvoltare rurală	Priorități de dezvoltare rurală	Domenii de intervenție	Măsuri	Indicatori de rezultat
1) Creșterea competitivității agriculturii (P1, P2,P3) Obiective transversale Mediu și climă, Inovare	P1 Încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în teritoriu	1A Încurajarea inovării, a cooperării și creerii unei baze de cunoștințe în microregiune	M1.1 M16.4	Cheltuieli publice totale
		1B Consolidarea legăturilor dintre agricultură și producția alimentară pe de-o parte și cercetare și inovarea pe de altă parte, pentru creșterea performanțelor	M16.4	Numărul total de operațiuni de cooperare sprijinite
		1C Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în microregiune	M1.1 M1.3	Numărul total al participanților instruiți
	P2 Creșterea viabilității exploatațiilor și a competitivității agriculturii și promovarea tehnologiilor agricole inovatoare	2A Îmbunătățirea performanțelor economice a exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării acestora, inclusiv, a diversificării activităților agricole	M1.1 M1.3 M 6.3 M16.4	Numărul de exploatații agricole /beneficiari sprijiniți
		2B Facilitarea reînnoirii generațiilor de fermieri și a calificării corespunzătoare a acestora	M1.1 M6.1	
	P3 Promovarea organizării lanțului agroalimentar inclusiv procesarea și comercializarea produselor agricole, a bunăstării animalelor și a gestionării	3A Îmbunătățirea competitivității producătorilor agricoli, a grupurilor și organizațiilor de producători și a organizațiilor interprofesionale	M1.1 M1.3 M3.1 M16.4 M9.1	Număr de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate, la piețele locale, la circuitele de aprovizionare scurte precum și la grupuri/
		3B) Sprijinirea prevenirii și a gestionării	M1.1	

2) Îmbunătățirea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice (P1, P5) Obiective transversale Mediu și climă, Inovare	riscurilor în agricultură	riscurilor la nivelul fermelor		organizații de producători
	P5 Promovarea utilizării eficiente a resurselor și sprijinirea tranziției către o economie cu emisii reduse de carbon și reziliență la schimbările climatice	5B Eficientizarea utilizării energiei	M1.1 M1.3 M7.2 M7.8 M6.4	Suprafața totală
		5C Facilitarea utilizării surselor regenerabile de energie	M1.1 M1.3 M6.2 M6.4 M7.2 M7.8	Totalul investițiilor
		5D Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră și de amoniac din agricultură	M1.1 M6.1 M6.3	Suprafața totală sau UVM în cauză
	3) Dezvoltarea echilibrată economică, socială și de mediu a teritoriului inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă (P1, P6) Obiective transversale Mediu și climă, Inovare	6A Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă;	M1.1 M1.3 M6.2 M6.4	Locuri de muncă create
		6B Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale	M1.1 M1.3 M7.2 M7.8	Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri
		6C Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor IT&C	M7.3 M1.3	Populație netă care beneficiază de servicii TIC

CAPITOLUL V

Prezentarea măsurilor

1. Fisa măsurii M 1.1

Denumirea	Codul măsurii
Formare profesională și acțiuni pentru dobândirea de competențe	M1.1/1A

Tipul măsurii ☐ INVESTIȚII ☒ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii

Conform analizei SWOT, a analizei nevoilor și a priorităților de dezvoltare, s-a identificat ca necesară actualizarea competențelor profesionale în sectorul agricol, agroalimentar a managerilor de exploatații și de întreprinderi ce acționează în teritoriul acoperit de parteneriatul LEADER Tövishát. În urma analizelor efectuate s-a observat faptul că, fermierii nu dispun de cunoștințe adecvate în domeniul metodelor de management, al tehnologiilor și standardelor moderne de producție, axându-se preponderent pe experiența de practică tradițională. Aceeași situație privind deficitul de cunoștințe și abilități se observă și când este vorba de metode moderne și inovative de procesare și marketing ale produselor agricole. Ca rezultat, fermierii nu pot răspunde cererii pieței și nu pot îndeplini standardele la nivel european. În plus, aceștia nu dețin suficiente cunoștințe cu privire la practicile de mediu care aduc beneficii biodiversității, solului și apei și nu dețin informații privind practicile agricole care contribuie la o mai bună adaptare la efectele schimbărilor climatice în zonele cu risc și la reducerea emisiilor de GES. Noile provocări din sectorul agroalimentar necesită un nivel ridicat de informare tehnică, economică și de management al afacerii pentru a îndeplini cu succes standardele UE (siguranță alimentară, sănătatea animalelor, norme de mediu, etc.) și de a face față unui mediu concurențial. Este nevoie de o capacitate sporită de a accesa cunoștințe și informații în cadrul lanțului alimentar, inclusiv prin acțiuni de diseminare a informațiilor.

Acțiunile din cadrul acestei măsuri vizează complementaritatea cu măsurile privind dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor cu impact asupra restructurării și modernizării sectorului agricol și agroalimentar, precum și asupra capacității întreprinderilor din teritoriul Tövishát de adevărate la cerințele pieței. Măsura va contribui la diversificarea atât a aptitudinilor economico-financiare și de management cât și a celor legate de îndeplinirea obiectivului gestionării durabile a terenurilor și protecției mediului, aplicarea de tehnologii și practici prietenoase cu mediul, bunelor practici de producție agricolă, precum și de utilizare a energiei regenerabile, a aplicării soluțiilor tehnologice și practicilor agricole. Măsura urmărește să contribuie îmbunătățirea competențelor și cunoștințelor de bază precum și diseminarea/asimilarea rezultatelor cercetării și inovării, prin acțiuni de formare profesională și dobândire de cunoștințe în rândul fermierilor (în special tineri fermieri care vor beneficia de sprijin prin măsura 6.1, fermieri care activează în ferme mici și care vor beneficia de sprijin prin măsura 6.3 din prezenta SDL).

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la satisfacerea nevoilor privind: adecvarea cunoștințelor la necesitățile pieței în domeniul agricol (N1), protecția și îmbunătățirea mediului (N9), înființarea de noi servicii pentru populația rurală - servicii

de formare profesională a adulților (N12), introducerea inovării în toate domeniile de activitate (N15).

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M1.1					
(a) favorizarea competitivității agriculturii;	(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;	(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.			
Da ☒ Nu ☐	Da ☒ Nu ☐	Da ☒ Nu ☐			
Obiectivele specifice/locale ale măsurii					
Îmbunătățirea competențelor și cunoștințelor de bază precum și diseminarea/asimilarea rezultatelor cercetării și a inovării, prin acțiuni de formare profesională și dobândire de cunoștințe în rândul tinerilor fermieri, fermieri-persoane fizice care activează în ferme mici și beneficiari de sprijin ai măsurilor 6.1 și 6.3 din cadrul SDL LEADER Tövishát.					
M1.1 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013					
P1 ☒	P2 ☒	P3 ☒	P4 ☐	P5 ☒	P6 ☒
M1.1 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 14					
M1.1 contribuie la domeniul de intervenție 1A					
Încurajarea inovării, a cooperării și a creării unei baze de cunoștințe în zonele rurale					
M1.1 Contribuie la obiectivele transversale					
Inovare:					
Activitățile sprijinite prin prezenta măsură vor utiliza metode inovative de organizare și furnizare a formării inclusiv prin utilizarea instrumentelor ITC.					
Măsura este inovativă în contextul LEADER Tövishát deoarece propune formarea formatorilor - facilitatori ca resurse pentru polarizarea și diseminarea de cunoștințe în rândul fermierilor					
Mediu și climă					
Conținutul formării va avea ca subiect aspecte privind mediul și schimbările climatice iar în plus se are în vedere ca în procesul implementării măsurii să se utilizeze cât mai mult formatul de documentare electronică reducând cât mai mult posibil consumul de hârtie, toner etc.					
M1.1 este complementară cu următoarele masuri din SDL					
M6.1, M6.3 deoarece beneficiarii direcți ai măsurilor 6.1 și 6.3 sunt incluși în categoriile de beneficiari indirecti ai măsurii 1.1					
M1.1 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL					
Cu M16.4 și M1.3 deoarece contribuie la atingerea priorității 1					
Cu M6.2, M6.4, M7.2 și M7.8 deoarece contribuie împreună la atingerea priorității 5					

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- Dobândirea de competențe în domeniile de interes ale măsurii va contribui la o creștere a viabilității fermei precum și a performanțelor economice ale acesteia aducând bunăstare nu numai proprietarilor, ci și angajaților din fermă
- O plus valoare adusă de această măsură constă și în oportunitatea pe care o creează participanților la programele de formare de a se cunoaște între ei și de a stabili eventuale relații de colaborare, de parteneriat sau de afaceri. Nu excludem posibilitatea ca germenii unei asocieri să poată fi „sădiți” în cadrul întâlnirilor de formare profesională.

- Măsura este complementară cursurilor de instruire sau de formare care fac parte din programele sau sistemele normale de învățământ de nivel secundar sau superior potențând rezultatele obținute în sistemul formal de învățământ

Măsura este relevantă pentru SDL deoarece:

- Va contribui la dobândirea de competențe cheie necesare fermierilor, în special celor tineri care se instalează sau care dezvoltă activități agricole
- Va contribui la îmbunătățirea cunoștințelor fermierilor în scopul practicării de tehnici și tehnologii inovative, iar impactul aplicării acestor cunoștințe în practică va fi pe termen lung
- Va contribui la o mai bună aplicare a standardelor comunitare la nivelul fermei.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

Reg (UE) Nr. 1336/2013 de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții

Legislație Națională:

- Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34 /2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii;
- Legea Nr. 31/1990 privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr. 1/2011 a educației naționale modificările și completările ulterioare;
- OG 129/2000 privind formarea profesională a adulților,
- Ordonanța de Guvern (OG) Nr. 8 din 23 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale;
- Alte acte normative aplicabile în domeniul fiscal

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

Entități publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților care aplică individual sau în parteneriat cu entități publice sau private ca de exemplu: instituții de învățământ, asociații profesionale, institute de cercetare, institute și stațiuni de cercetare etc. și care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție.

Beneficiari indirecți (grup țintă):

Tinerii fermieri, fermierii-persoanele fizice din teritoriul acoperit de parteneriatul LEADER Tövishát care activează în fermele mici și beneficiarii de sprijin ai măsurilor 6.1 și 6.3 finanțate prin SDL LEADER Tövishát, pentru cursurile de formare profesională de scurtă durată de 5 zile (40 ore).

Participarea în cadrul acțiunilor de formare profesională și dobândire de cunoștințe va fi gratuită.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Măsura sprijină cursurile de formare profesională de scurtă durată (ex: inițiere, perfecționare), cu perioade diferențiate de pregătire, în funcție de nivelul de pregătire al beneficiarilor finali, precum și de tematica programului de formare profesională. Programele de formare profesională :

- Îmbunătățirea cunoștințelor fermierilor în scopul practicării de tehnici și tehnologii agricole și inovative, inclusiv ca urmare a rezultatelor cercetării, în special, tineri fermieri care vor beneficia de sprijin prin sub-măsura 6.1, fermieri care activează în ferme mici și care vor beneficia de sprijin prin măsura 6.3 -35 ore maximum.
- Îmbunătățirea cunoștințelor legate de standarde comunitare la nivelul fermei, gestionarea gunoiului de grajd, îmbunătățirea calității producției - în special tineri fermieri care vor beneficia de sprijin prin Măsura 6.1- 24 ore maximum
- Diversificarea activităților în exploatațile agricole - în special tineri fermieri care vor beneficia de sprijin prin măsura 6.1, fermieri care activează în ferme mici și care vor beneficia de sprijin prin măsura 6.3- 24 ore maximum
- Dobândirea și îmbunătățirea cunoștințelor privind managementul durabil al terenurilor agricole, însușirea cunoștințelor privind implementarea angajamentelor de agro-mediu și climă și agricultură ecologică, care să vizeze cel puțin aspectele legate de completarea și depunerea angajamentelor și cererilor de plată, măsurile de management aplicabile la nivelul fermei, necesare pentru conformarea la cerințele de bază și la cerințele specifice ale angajamentelor, precum și însușirea de metode de producție compatibile cu întreținerea și ameliorarea peisajului, respectiv protecția mediului și adaptarea la efectele schimbărilor climatice și reducerea concentrației de GES din atmosferă - în special beneficiari ai măsurii de agromediu și climă - măsura 10 - 40 ore maximum
- Managementul general al fermei (contabilitate, marketing, cunoștințe TIC, limbi străine etc) - în special tineri fermieri care vor beneficia de sprijin prin măsura 6.1, fermieri care activează în ferme mici și care vor beneficia de sprijin prin măsura 6.3 - 40 de ore maximum
- Formarea de formatori-facilitatori ai formării continue a adulților și care vor putea înființa servicii de formare pentru adulți în teritoriul LEADER Tövishát - 72 ore maximum

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;

- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
- Solicitantul dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională;
- Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice de formare;
- Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;
- Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat;
- În situația de excepție, când ofertantul este selectat prin procedură de achiziție publică, este necesar ca acesta să îndeplinească condițiile prevăzute de legislația specifică, în vigoare.

Criteriile de eligibilitate vor fi detaliate în documentele de implementare a măsurii/procedurii de achiziție publică.

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție vor avea în vedere respectarea următoarelor principii

- Principiul nivelului calitativ și tehnic cu privire la curricula cursului, experiența și/sau calificarea trainerilor;
- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului/contractului de formare profesională;
- Principiul parteneriatului cu asociații reprezentative la nivel național și instituții de învățământ și/sau instituții de cercetare dezvoltare, în cadrul lansării propunerilor de proiecte;
- Principiul tematicii și al grupului țintă care presupune adaptarea și detalierea tematicii generale stabilite la nevoile grupului țintă dintr-un anumit teritoriu în funcție de aria de cuprindere zonală a proiectului/procedurii de achiziție publică (națională, regională, județeană);
- Principiul eficienței utilizării fondurilor.

Criteriile de selecție vor fi detaliate ulterior în documentele subsecvente și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Regulamentului (UE) nr.1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ajutorul public acordat în cadrul acestei sub-măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile. Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect va fi de 6.510,24 Euro

10. Indicatori de monitorizare

Cheltuieli publice totale :6.510,24

Numărul total de participanți instruiți : 60

2. Fisa măsurii M 1.3

Denumirea	Codul măsurii
Activități de informare și formare online	M1.3/1C

Tipul măsurii ☐ INVESTIȚII ☒ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR

11. Descrierea generală a măsurii

Conform analizei SWOT, a analizei nevoilor și a priorităților de dezvoltare se observă că populația din teritoriul LEADER Tövishát se confruntă cu un nivel de educație scăzut și acces limitat la programe de formare profesională a adulților. Din experiența anilor anterior de programare, întreprinderile nou înființate dar și microintreprinderile din teritoriu se confruntă cu o capacitate redusă de management mai cu seamă în domenii care țin de resursele umane (angajarea, motivarea și formarea acestora), de managementul integrării schimbărilor în cadrul organizațiilor, de lipsa unor cunoștințe necesare pentru implementarea standarde de calitate cum ar fi ISO 9001, ISO 14000 sau OHSAS 8001 care să le asigure competitivitatea pe piață. De asemenea, legislația comercială, fiscală și de achiziții este în continuă schimbare iar informațiile relevante, complete și corecte nu sunt suficient cunoscute drept urmare aceste aspecte au creat multe dificultăți în implementarea proiectelor anterioare.

Deși populația tânără are competențe în utilizarea calculatorului și dispune de dispozitive PC, tablete sau smartphone-uri, serviciile electronice de e-learning sunt prea puțin utilizate datorită insuficienței infrastructurii IT și a platformelor adecvate de formare. Învățarea prin metode online poate contribui la dobândirea de competențe și la creșterea eficienței și a competitivității activităților din sectorul agricol, agroalimentar și nu numai. În ceea ce privește dezvoltarea de competențe profesionale, soluțiile de tip e-learning se dovedesc a fi de cele mai multe ori mult mai eficiente comparativ cu formarea tradițională, atât din perspectiva învățării cât și a costurilor mult mai mici cu formarea. Din acest motiv este necesară tranziția către această modalitate de formare.

Deoarece în teritoriul LEADER Tövishát nu este înregistrat niciun furnizor de formare profesională pentru adulți, orice activitate de formare presupune costuri mari necesitând ori deplasarea beneficiarilor în afara teritoriului ori deplasarea furnizorului de formare în teritoriul LEADER Tövishát. Această situație justifică necesitatea înființării unor servicii de formare care să asigure utilizarea metodelor și mijloacelor moderne bazate pe tehnologii internet.

Ca rezultat al implementării măsurii 1.3, întreprinzătorii din domeniul agricol, agroalimentar și alte domenii de activitate din teritoriul LEADER Tövishát vor putea accesa o platformă de e-learning pentru informare și formare în domenii de interes pentru dezvoltarea activității lor. Prin această măsură, vor fi accesibile programe de formare gratuite ce vor sprijini inclusiv beneficiarii măsurilor 6.2, și 6.4 să dobândească competențe la nivel de inițiere în următoarele domenii: managementul resurselor umane în întreprinderi inclusiv recrutarea și selecția personalului; managementul dezvoltării și schimbării - integrarea proiectelor și a noilor investiții realizate prin finanțarea Leader în cadrul organizațiilor; managementul calității produselor și a serviciilor, implementarea sistemelor de management a calității, managementul relațiilor cu clienții și a contractelor de achiziții. În ce-i privește pe fermieri și producătorii din sectorul agroalimentar de observă necesitatea unui nivel ridicat de informare tehnică, economică și de management al afacerii pentru a îndeplini cu succes standardele UE (siguranță alimentară, sănătatea

animalelor, norme de mediu, etc.) și de a face față unui mediu concurențial. Este nevoie de o capacitate sporită de a accesa cunoștințe și informații în cadrul lanțului alimentar, inclusiv prin acțiuni de diseminare a informațiilor. De asemenea, ne propunem ca prin această platformă de informare și formare online să contribuim la încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în microregiune în domeniul antreprenoriatului: înființarea de întreprinderi inclusiv de grupuri de producători, asociații de producători, agricultura ecologică, agromediu, certificarea produselor, implementarea de standarde de calitate pentru produse, gestionarea riscurilor, sisteme de asigurări și fonduri mutuale pentru agricultură etc.

Acțiunile din cadrul acestei măsuri vizează complementaritatea cu măsurile privind beneficiarii de sprijin prin măsurile 6.2 și 6.4, cu impact asupra restructurării și modernizării sectorului non-agricol precum și asupra capacității întreprinderilor din teritoriul Tövishát de adevare la cerințele pieței.

Urmărim ca platforma de informare și formare ce va fi susținută prin această măsură să dețină și o componentă de *storytelling* - acțiuni demonstrative online prin care vor fi promovate exemple de bune practici și modele de succes în domeniul agriculturii și produselor agricole precum și în domenii non-agricole cu tradiție și relevante pentru teritoriu. Cunoștințele și informațiile dobândite prin accesarea serviciilor de informare și formare online vor permite fermierilor, grupurilor de producători, asociațiilor de producători agricoli și întreprinzătorilor inclusiv a beneficiarilor din cadrul măsurilor M6.2 și M6.4 să-și sporească gradul de competitivitate, să utilizeze tehnologii și procese inovative precum și să utilizeze mai eficient resursele disponibile pentru îmbunătățirea performanțelor. De asemenea, informațiile ce vor fi disponibile pe platforma de e-learning vor contribui la creșterea capacității fermierilor, întreprinzătorilor de a gestiona riscurile la care sunt supuse exploatațiile agricole precum și la informarea cu privire la accesarea sistemelor de asigurări și a fondurilor mutuale pentru agricultură în vederea compensării pierderilor legate de evenimentele climatice sau bolile plantelor și animalelor.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la satisfacerea nevoilor privind: adecvarea cunoștințelor la necesitățile pieței în domeniul agricol (N1), protecția și îmbunătățirea mediului (N9), înființarea de noi servicii pentru populația rurală - servicii de formare profesională a adulților (N12), introducerea inovării în toate domeniile de activitate (N15).

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M1.3

(a) favorizarea competitivității agriculturii;	(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;	(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
Da ☒ Nu ☐	Da ☒ Nu ☐	Da ☒ Nu ☐

Obiectivele specifice/locale ale măsurii

Susținerea accesului la servicii de informare și formare continuă prin utilizarea e-learningului cu impact asupra îmbunătățirii cunoștințelor în rândul tinerilor fermieri, fermierilor-persoane fizice care activează în ferme mici și a beneficiarilor de sprijin ai măsurilor 6.1 și 6.3, a grupurilor de producători și a cooperativelor și asociațiilor agricole beneficiare ale măsurilor 16.4, 3.1 și 9.1 din cadrul SDL LEADER Tövishát.

M1.3 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013

P1 ☒	P2 ☒	P3 ☒	P4 ☐	P5 ☒	P6 ☒
--	--	--	-----------------------------	--	--

M1.3 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 14

M1.3 contribuie la domeniul de intervenție 1C

1C) Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în sectoarele agricol și forestier

M1.3 Contribuie la obiectivele transversale**Inovare:**

Activitățile sprijinite prin prezenta măsură vor utiliza metode inovative de organizare și furnizare a formării inclusiv prin utilizarea platformelor de e-learning.

Măsura este inovativă în contextul LEADER Tövishát deoarece nu există un furnizor de servicii de e-learning în teritoriu care să furnizeze servicii adecvate necesităților grupului țintă vizat de măsura 1.3. Măsura este inovativă și prin componenta de storytelling - acțiuni demonstrative online ce va fi disponibilă pentru promovarea exemplelor de bune practici.

Mediu și climă

Utilizarea metodelor de formare online va contribui la reducerea consumului de hârtie ne mai fiind necesară tipărirea suportului de curs, va contribui la reducerea consumului de combustibili ca urmare a reducerii deplasărilor efectuate de cursanți și/sau de traineri pentru participarea la acțiunile de informare și formare.

M1.3 este complementară cu următoarele măsuri din SDL

M6.2, M6.4 deoarece printre beneficiarii indirecti ai Măsurii 1.3 se regăsesc și beneficiari direcți ai măsurilor M 6.2, M6.4,

M1.3 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL

Cu M16.4 și M1.1 deoarece contribuie la atingerea priorității 1

12. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- Utilizarea platformei online va contribui la deschiderea grupului țintă către utilizarea unor noi servicii pe platforme online cum ar fi e-guvernare, e-comerț, e-booking etc, domenii care sunt încă prea puțin utilizate în teritoriu
- Învățarea on-line poate aduce beneficii pe termen lung pentru grupul țintă având în vedere oportunitățile de dezvoltarea carierei ce sunt aduse prin e-learning
- Activitățile de formare pot fi organizate și desfășurate mai ușor fără costuri suplimentare și cu acces permanent. Astfel, grupul țintă va putea desfășura activitățile specifice în propriul ritm și atunci când sunt disponibili
- Măsura este complementară cursurilor de instruire sau de formare care fac parte din programele sau sistemele normale de învățământ de nivel secundar sau superior potențând rezultatele obținute în sistemul formal de învățământ
- Va contribui la dobândirea de competențe cheie necesare fermierilor în special celor tineri care se instalează sau care dezvoltă activități agricole
- Va contribui la îmbunătățirea cunoștințelor fermierilor în scopul practicării de tehnici și tehnologii inovative iar impactul aplicării acestor cunoștințe în practică va fi pe termen lung

13. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE: Reg (UE) Nr. 1336/2013 de modificare a Directivelor 2004/17/CE, 2004/18/CE și 2009/81/CE ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește pragurile de aplicare pentru procedurile de atribuire a contractelor de achiziții

Legislație Națională:

- Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 34 /2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii cu modificările și completările ulterioare;

- Hotărârea de Guvern (HG) Nr. 925/2006 pentru aprobarea normelor de aplicare a prevederilor referitoare la atribuirea contractelor de achiziție publică din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii;
- Legea Nr. 31/1990 privind societățile comerciale cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de Guvern Nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de Urgență a Guvernului (OUG) Nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea Nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;
- OG 129/2000 privind formarea profesională a adulților,
- Ordonanța de Guvern (OG) Nr. 8 din 23 ianuarie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale;
- Alte acte normative aplicabile în domeniul fiscal

14. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

Entități publice sau private care activează în domeniul formării profesionale a adulților care aplică individual sau în parteneriat cu entități publice sau private ca de exemplu: instituții de învățământ, asociații profesionale, institute de cercetare, institute și stațiuni de cercetare etc. și care îndeplinesc criteriile de eligibilitate și de selecție.

Beneficiari indirecți (grup țintă):

Tinerii fermieri, fermierii-persoanele fizice din teritoriul acoperit de parteneriatul LEADER, care activează în fermele mici și beneficiarii de sprijin ai măsurilor 6.1, 6.3 , 3.1, 9.1, 16.4 finanțate prin SDL LEADER Tövishát, angajați din întreprinderi active în teritoriul Tövishát.

Întreprinzători și angajați din întreprinderi de pe teritoriul Leader Tövishat și beneficiarii de sprijin ai măsurilor M6.2 și M6.4.

Participarea în cadrul acțiunilor de informare și formare online va fi gratuită.

15. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite

16. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Măsura sprijină acțiunile de informare și formare online pentru grupul țintă aparținând teritoriului LEADER Tövishát.

Cheltuieli eligibile:

- Cheltuielile cu onorariile experților solicitantului/solicitantului și partenerilor (inclusiv cheltuieli salariale, cuprinzând contribuțiile angajatorului și angajatului, pentru experți formatori, experți IT, etc. ce vor elabora și implementa programele de formare și informare online);
- Cheltuieli pentru realizarea platformei online de informare și formare
- Cheltuieli pentru achiziționarea domeniului platformei și pentru găzduirea platformei IT de informare și formare

- Cheltuieli administrative

17. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Solicitantul are prevăzut în obiectul de activitate activități specifice domeniului de formare profesională;
- Solicitantul dispune de personal calificat, propriu sau cooptat;
- Solicitantul dovedește experiență anterioară relevantă în proiecte de formare profesională inclusiv e-learning;
- Solicitantul dispune de capacitate tehnică și financiară necesare derulării activităților specifice de formare;
- Solicitantul nu este în stare de faliment ori lichidare;
- Solicitantul și-a îndeplinit obligațiile de plată a impozitelor, taxelor și contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul de stat;
- În situația de excepție, când ofertantul este selectat prin procedură de achiziție publică este necesar ca acesta să îndeplinească condițiile prevăzute de legislația specifică, în vigoare.

Criteriile de eligibilitate vor fi detaliate în documentele de implementare a măsurii/proceduri de achiziție publică.

18. Criterii de selecție

Criteriile de selecție vor avea în vedere respectarea următoarelor principii

- Principiul nivelului calitativ și tehnic al ofertei de formare și informare online;
- Principiul implementării eficiente și accelerate a proiectului/contractului de formare profesională;
- Principiul parteneriatului cu asociații reprezentative la nivel național și instituții de învățământ și/sau instituții de cercetare dezvoltare, în cadrul lansării propunerilor de proiecte;
- Principiul tematicii și al grupului țintă care presupune adaptarea și detalierea tematicii generale stabilite la nevoile grupului țintă;
- Principiul eficienței utilizării fondurilor.

Criteriile de selecție vor fi detaliate ulterior în documentele subsecvente și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Regulamentului (UE) nr.1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

19. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ajutorul public acordat în cadrul acestei sub-măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile. Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect va fi de 11.957,78 Euro

20. Indicatori de monitorizare

Cheltuieli publice totale :11.957,78

Numărul total de participanți instruiți :60

3. Fisa măsurii M 3.1**Denumirea****Codul măsurii**

Sprijin pentru participarea pentru prima dată la sistemele de calitate

M3.1 /3A

Tipul măsurii

☐ INVESTIȚII☒ SERVICII☐ SPRIJIN FORFETAR**1. Descrierea generală a măsurii**

Conform analizei SWOT, a analizei nevoilor și a priorităților de dezvoltare, s-a identificat ca necesară recunoașterea calității produselor agricole și alimentare care au o caracteristică senzorială influențată de aria geografică acoperită de teritoriu LEADER Tövishát. În urma analizelor efectuat s-a observat faptul că deși fermierii produc produse agricole având caracteristici specifice teritoriului LEADER Tövishát, participarea acestora la sistemele de calitate nu este pe deplin acoperită de piață, mai ales în momentul introducerii unor astfel de sisteme și în primii ani de participare, atunci când sunt impuse obligații și costuri suplimentare. Ca rezultat, fermierii nu au demarat procedurile pentru participarea acestora la sistemele de calitate deoarece piața actuală nu reușește să compenseze costurile legate de certificare. Prin urmare, în cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru activități premergătoare aderării la o schemă de calitate. fermierilor care participă pentru prima dată la:

- schemele de calitate instituite în cadrul regulamentelor și dispozițiilor europene.
- schemele de calitate, inclusiv schemele de certificare a exploatațiilor agricole, pentru produse agricole și alimentare sau pentru bumbac, recunoscute de statele membre ca îndeplinind următoarele criterii:
- scheme voluntare de certificare a produselor agricole recunoscute de statele membre ca aplicând orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole și alimentare.

Sprijinul în cadrul acestei măsuri poate acoperi, de asemenea, costuri care decurg din activități de informare și promovare puse în aplicare de grupuri de producători pe piața internă, privind produse care fac obiectul unei scheme de calitate care beneficiază de sprijin. Acțiunile din cadrul acestei măsuri vizează complementaritatea cu măsurile privind dezvoltarea exploatațiilor și a întreprinderilor cu impact asupra restructurării și modernizării sectorului agricol și agroalimentar precum și asupra capacității întreprinderilor din teritoriul Tövishát de adevare la cerințele pieței.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la satisfacerea nevoilor privind modernizarea sectorului de procesare a produselor agricole (N3), protecția și îmbunătățirea mediului (N9), introducerea inovării (N15).

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M3.1

(a) favorizarea competitivității agriculturii;	(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;	(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
Da ☒ Nu ☐	Da ☐ Nu ☒	Da ☐ Nu ☒

Obiectivele specifice/locale ale măsurii

- Sprijinirea acțiunilor premergătoare participării fermierilor și a grupurilor de fermieri pentru prima dată la schemele de calitate

M3.1 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013

P1 ☐	P2 ☐	P3 ☒	P4 ☐	P5 ☐	P6 ☐
-----------------------------	-----------------------------	--	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

M3.1 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 546**M3.1 contribuie la domeniul de intervenție 3A**

3A) Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul agro-alimentar prin intermediul schemelor de calitate, al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare, al grupurilor de producători și al organizațiilor interprofesionale

M3.1 Contribuie la obiectivele transversale

Inovare: Activitățile sprijinite prin prezenta măsură vor stimula implementarea unor metode inovative de organizare și producție în sectorul agricol și alimentar. Ca urmare a implementării măsurii, vor fi posibile acțiuni inovatoare, astfel, vor putea fi dezvoltate noi moduri de producere și păstrare a producției agroalimentare (pentru creșterea siguranței alimentare), produse adaptate mai bine cerințelor pieței

Mediu și climă - Pentru realizarea unor produse de înaltă calitate, fermierii vor acorda o atenție sporită materiei prime utilizate și originii acesteia, își vor îmbunătăți tehnicile de producție și prelucrare astfel încât să respecte standardele de mediu, vor utiliza metode de gestionare a deșeurilor și de epurare a apei care să asigure protejarea mediului.

M3.1 este complementară cu următoarele măsuri din SDL

Beneficiarii direcți ai măsurii 3.1 sunt incluși în categoriile de beneficiari indirecti ai măsurilor M1.3

M3.1 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL

M1.1 și M16.4 deoarece contribuie la realizarea priorității strategice 1

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- Va contribui la creșterea interesului consumatorilor pentru produsele agricole și alimentare produse în teritoriul LEADER Tövishát deoarece le va oferi acestora asigurări cu privire la calitatea și la caracteristicile produselor sau ale procesului de producție utilizat
- Va contribui la o mai bună valorificare a “zestrei locale” și va asigura creșterea valorii adăugate a produselor în cauză și a oportunității lor de piață.
- Va contribui la îmbunătățirea imaginii teritoriului, la creșterea atractivității acestuia
- Va contribui la o mai bună aplicare a standarde comunitare la nivelul fermei.
- Va contribui la informarea și sprijinirea fermierilor, grupurilor de producători, cooperativelor și procesatorilor în vederea aderării la o schemă de calitate

În concluzie, sistemele de calitate le oferă fermierilor și producătorilor oportunități pentru a accesa piețele globale și instrumente corespunzătoare de identificare, dar și posibilitatea promovării acelor produse ale căror caracteristici specifice sunt protejate la nivel național și european.

3. Trimiteri la alte acte legislativeLegislație UE:

- REGULAMENTUL (UE) NR. 1151/2012 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 21 noiembrie 2012 privind sistemele din domeniul calității produselor agricole și alimentare
- REGULAMENTUL (CE) NR. 1216/2007 AL COMISIEI din 18 octombrie 2007 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 509/2006 al Consiliului privind specialitățile tradiționale garantate din produse agricole și alimentare

- Regulamentul (CE) nr. 1898/2006 al Comisiei din 14 decembrie 2006 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (CE) nr. 510/2006 al Consiliului privind protecția indicațiilor geografice și a denumirilor de origine ale produselor agricole și alimentare

Legislație Națională:

- HOTARÂRE nr. 828 din 25 iulie 2007 privind înființarea Sistemului de protecție a indicațiilor geografice și denumirilor de origine ale produselor agricole și produselor alimentare
- Hotărâre nr. 134 din 6 februarie 2008 privind specialitățile tradiționale garantate ale produselor agricole și produselor alimentare
- Ordin 906 din 30 octombrie 2007 pentru aprobarea Procedurii de înregistrare și verificare a documentației pentru dobândirea protecției unei indicații geografice sau denumire de origine a unui produs agricol ori alimentar
- Ordin nr. 8 din 12 ianuarie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind recunoașterea organismelor private de inspecție și certificare a produselor agricole sau alimentare și de supraveghere a activității organismelor private de inspecție și certificare a produselor agricole ori alimentare ce au dobândit protecția indicațiilor geografice (I.G.P.), a denumirilor de origine (D.O.P.) și a specialităților tradiționale garantate (S.T.G.)
- ORDIN nr. 690 pentru aprobarea Normei privind condițiile și criteriile pentru atestarea produselor tradiționale
- ORDIN nr. 34 / 2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare și pentru siguranța alimentelor privind acordarea de derogări unităților care realizează produse alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale de la cerințele menționate în Regulamentul 852/2004/CE privind igiena produselor alimentare, precum și de stabilire a procedurii de acordare a derogărilor și de înregistrare sanitară veterinară și pentru siguranța alimentelor, a unităților în care se realizează produse alimentare ce prezintă caracteristici tradiționale

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

Beneficiarii sprijinului se încadrează în una din categoriile de mai jos:

- Societăți comerciale, constituite conform legislației în vigoare
- ONG-uri constituite conform legislației în vigoare
- Grupul de Acțiune Locală Tövishát, începând cu al doilea apel de selecție

Beneficiari indirecți:

- Fermieri, activi/grupuri de fermieri legal constituiți cu excepția persoanelor fizice neautorizate sau grup de fermieri care participă pentru prima dată la schemele de calitate.
- Cooperative (cooperativele agricole și societățile cooperative agricole), grupuri de producători, constituite în baza legislației naționale în vigoare sunt eligibile doar pentru activitățile de informare și promovare.
- Asociații de producători agricoli(ONG-uri constituite conform OG 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare)
- Procesatori din teritoriul LEADER Tövishát

~~Prin art. 16 din Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 se acordă sprijin fermierilor și grupurilor de fermieri care participă pentru prima dată la:~~

- ~~a) schemele de calitate instituite în cadrul anumitor regulamente și dispoziții europene**;~~
- ~~b) schemele de calitate, inclusiv schemele de certificare a exploatațiilor agricole, pentru produse agricole și alimentare sau pentru bumbac, recunoscute de statele membre;~~

~~c) schemele voluntare de certificare a produselor agricole, recunoscute de statele membre ca aplicând orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole și alimentare~~
~~Beneficiarii care participă deja într-un sistem de calitate în momentul cererii lor de sprijin nu sunt eligibili.~~

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile și plătite efectiv.

~~Sprijinul financiar se acordă sub forma unui stimulente financiar anual. Valoarea acestuia se stabilește în funcție de nivelul costurilor fixe rezultate din participarea la schemele pentru care se acordă sprijin, în decursul unei perioade de maximum cinci ani.~~

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

- ~~• Sprijinul poate fi acordat pentru prima participare a fermierilor sau grupurilor de producători la unul dintre sistemele de calitate în conformitate cu reglementările UE, prevăzute la articolul 16 din Reg. (UE) 1305/2013, a schemelor naționale sau voluntare de certificare care sunt conforme cu orientările și bunele practici ale Uniunii Europene.~~
- ~~• Sistemele de calitate eligibile se referă exclusiv la produse agricole și alimentare,~~
- ~~• Sprijinul poate acoperi, de asemenea, costurile generate de activitățile de informare și de promovare puse în aplicare de către grupurile de producători pe piața internă pentru produsele care fac obiectul unui sistem de calitate care beneficiază de sprijin în conformitate cu punctul 1 al art. 16 Reg. (UE) 1305/2013, și anume sistemele de calitate ale Uniunii și cele naționale, inclusiv sistemele de certificare agricole cu condiția ca acestea să îndeplinească criteriile stabilite la litera (b) punctul (i) (ii) și (iii).~~
- ~~• Schemele voluntare de certificare sunt excluse din activitățile de informare și de promovare.~~
- ~~• În ceea ce privește eligibilitatea activităților de informare și publicitate, sunt considerate eligibile acțiunile realizate pe piețele interne, destinate să atragă, printre altele, consumatorii să cumpere produsele agricole sau alimentare reglementate la nivelul UE prin sistemele de calitate implementate, inclusiv sistemele de certificare a exploatațiilor agricole pentru produsele agricole, bumbac sau produse alimentare, recunoscute de statele membre pe baza criteriilor stabilite la art. 16 (b) (i) (ii) (iii) și (iv). În acest caz, participarea pentru prima dată a cel puțin unui fermier în cadrul sistemelor de calitate protejate este absolut necesară. Aceste activități trebuie să atragă atenția asupra unor caracteristici sau avantaje specifice ale produselor respective (cu precădere calitatea), a caracteristicilor privind metodele de producție agricolă în UE (în special autenticitatea acestora), a standardelor ridicate privind bunăstarea animalelor sau a grijii acordate mediului înconjurător în legătură cu sistemul de calitate în cauză. De asemenea, aceste activități pot include difuzarea cunoștințelor științifice și tehnice despre aceste produse.~~
- ~~• Acțiunile de informare și promovare pot include organizarea de târguri și expoziții și/sau participarea la acestea, activități de promovare similare acestora și activități de informare și promovare prin diverse canale de comunicare etc.~~
- ~~• Rata de finanțare pentru activitățile de informare și publicitate este de 70% din cheltuielile eligibile~~

~~Costurile eligibile includ următoarele – “costuri fixe”:~~

- ~~a) Costurile aferente aderării la o schemă de calitate;~~

~~b) Cotizația anuală de participarea la schema de calitate;~~
~~c) Cheltuielile aferente controalelor necesare pentru verificarea respectării specificațiilor schemei~~

Sprrijinul poate fi utilizat pentru a finanța servicii premergătoare aderării la o schemă de calitate europeană sau națională cum ar fi : produse recunoscute ca IGP (indicație geografică protejată), DOP (denumire de origine protejată) și STG (specialități tradiționale garantate), produse înregistrate în temeiul legislației UE privind denumirile de origine și indicațiile geografice din sectorul vitivinicol, produse etichetate drept „produs de munte”, scheme de certificare voluntară a produselor agricole, băuturi spirtoase cu indicație geografică protejată, vinuri aromatizate IGP, produse ecologice, produse tradiționale.

Cheltuieli eligibile:

- întocmirea și/sau depunerea dosarelor de aplicație: Cheltuielile pentru pregătirea documentației și alte costuri administrative necesare implementării schemelor de calitate
- acțiuni conexe activității de întocmire și/sau depunere a dosarelor de aplicație : servicii de consultanță pentru parcurgerea etapelor premergătoare aderării la schema de calitate, elaborarea documentelor premergătoare aderării la schemele de calitate, de exemplu : descrierea produsului cu care solicitantul aderă la schema de calitate, descrierea caracteristicilor produsului, consultanță pentru încadrarea produsului în tipul de schemă pentru care se aplică, etc.
- Animare, organizare de întâlniri și evenimente de promovare în scopul diseminării informațiilor privitoare la scheme de calitate europene sau naționale, scheme voluntare, produs tradițional, produs ecologic, exemple de bune practice, costuri generate de activitățile de informare și de promovare, informare și promovare prin diverse canale de comunicare, tipărire materiale de animare: broșuri, ghiduri, etc.
- culegere informații/date pentru întocmirea și sau depunerea dosarelor de aplicație, de exemplu: identificarea caracteristicilor sau avantajelor specifice ale produselor, a caracteristicilor privind metodele de producție agricolă, modul în care aderarea la schema de calitate contribuie la adăugarea de plus valoare produsului agricol respectiv, modalități de integrare a produsului în lanțul agroalimentar

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria de beneficiari eligibili;
- Solicitantul este persoană juridică, constituită în conformitate cu legislația în vigoare în România;
- Activitatea propusă prin proiect va fi desfășurată în spațiul LEADER GAL Tövishát, iar beneficiarii indirecti (grupul țintă) va fi format din locuitori ai comunelor aparținătoare Asociației GAL Tövishát .
- Solicitantul prezintă un Plan de acțiuni care cuprinde activități premergătoare aderării la o schemă de calitate europeană sau națională.

~~În ceea ce privește eligibilitatea fermierilor și grupurilor de fermieri pentru participarea pentru prima dată la schemele de calitate:~~

- ~~pentru produsele recunoscute ca IGP (indicație geografică protejată), DOP (denumire de origine protejată) și STG (specialități tradiționale garantate), sprijinul poate fi acordat numai în cazul produselor înregistrate în baza de date DOOR*;~~
 - ~~pentru produsele înregistrate în temeiul legislației UE privind denumirile de origine și indicațiile geografice din sectorul vitivinicol, sprijinul poate fi acordat numai pentru produsele înregistrate în baza de date „E-Bacchus”**;~~
 - ~~pentru produsele etichetate drept „produs de munte”, sprijinul poate fi acordat numai pentru produsele care îndeplinesc condițiile prevăzute la art. 31 din Regulamentul (UE) nr. 1151/2012 (inclusiv documentele care îl completează);~~
 - ~~schemele de certificare voluntară a produselor agricole sunt eligibile pentru sprijin numai dacă îndeplinesc prevederile specificate în Comunicarea Comisiei – Orientările UE privind cele mai bune practici pentru sistemele de certificare voluntară a produselor agricole și alimentare și sunt enumerate în programele de dezvoltare rurală;~~
 - ~~pentru produsele organice, sprijinul poate fi acordat numai dacă acestea respectă prevederile Regulamentului (CE) nr. 834/2007;~~
 - ~~pentru băuturile spirtoase care au indicație geografică protejată conform Regulamentului (CE) nr. 110/2008, sprijinul poate fi acordat numai dacă produsele sunt înregistrate și se regăsesc în registrele UE*;~~
 - ~~pentru vinurile aromatizate IGP, sprijinul se acordă numai produselor enumerate în Anexa II la Regulamentului (CEE) nr. 1601/1991.~~
- ~~Criteriile de eligibilitate vor fi detaliate în documentele de implementare a măsurii/proceduri de achiziție publică.~~

8. Criterii de selecție

~~Criteriile de selecție vor avea în vedere respectarea principiului prioritizării participării la scheme a tinerilor fermieri care se instalează pentru prima dată ca manageri de exploatare, precum și principiul prioritizării fermierilor care participă la acțiuni de formare și/sau cooperare.~~

Numărul de produse cu potențial de aderare la o schemă de calitate identificate (cel puțin 2)

Numărul acțiunilor întreprinse în cadrul proiectului

Numărul UAT-urilor cuprinse în activitățile Planului de acțiuni

Nivelul experienței/calificării personalului solicitantului

Criteriile de selecție vor fi detaliate ulterior în documentele subsecvente și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Ajutorul public acordat în cadrul acestei măsuri este de 100% din totalul cheltuielilor eligibile suportate și plătite.

Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect este de 9.886,96 Euro.

~~Sprijinul financiar se acordă sub forma unui stimulente financiar anual.~~

~~Valoarea acestuia nu va depăși 1880 de euro/an/exploatație și se stabilește în funcție de nivelul costurilor fixe rezultate din participarea la schemele pentru care se acordă sprijin, în decursul unei perioade de maximum cinci ani.~~

10. Indicatori de monitorizare

~~Numărul de exploatații agricole care primesc sprijin pentru participarea la sistemele de calitate: 1~~

Numărul de participanți/beneficiari indirecti la activitățile proiectului : minim 50

Numărul schemelor de calitate vizate : 1

4. Fisa măsurii M.6.1**Denumirea****Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri****Codul măsurii****M6.1 / 2B**

Tipul măsurii

☐ INVESTIȚII☐ SERVICII☒ SPRIJIN FORFETAR**1. Descrierea generală a măsurii**

Așa cum reiese din analiza diagnostic și din analiza SWOT, la nivelul teritoriului LEADER Tövishát există un potențial ridicat pentru sectorul agricol și pentru apicultură, respectiv, pentru creșterea în sistem închis a ovinelor, bovinelor, porcinelor și păsărilor. Acest potențial este însă insuficient exploatat. Exploatațiile agricole au dimensiuni reduse, peste 68% dintre acestea fiind de dimensiuni mici, sub 2 ha. De asemenea, îmbătrânirea forței de muncă în sector, precum și declinul demografic din zonele rurale arată necesitatea prezenței populației tinere în zonele rurale în contextul îmbunătățirii performanțelor economice ale exploatațiilor agricole. Mai mult, gradul relativ scăzut de dotare și tehnologiile depășite utilizate în cadrul exploatațiilor agricole reflectă nivelul scăzut al productivității muncii din sector și al calității produselor.

Drept urmare este necesară stimularea creșterii numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație, care sunt încurajați să promoveze lanțurile scurte de aprovizionare, și, prin urmare, să devină competitivi și să își sporească gradul de orientare spre parteneriate.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la satisfacerea nevoilor privind: nivel adecvat de capital și tehnologie pentru realizarea de activități agricole și competitive (N2), întinerirea generațiilor de fermieri (N4), restructurarea, consolidarea și modernizarea fermelor mici în ferme moderne (N5), protecția și îmbunătățirea mediului precum și gestionarea eficientă a resurselor naturale (N9), introducerea inovării în toate domeniile de activitate (N15), reducerea poluării generate de activitățile agricole (N17).

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M6.1

(a) favorizarea competitivității agriculturii;	(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;	(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă
Da ☒ Nu ☐	Da ☐ Nu ☒	Da ☐ Nu ☒

Obiectivele specifice/locale ale măsurii

Această măsură vizează:

- instalarea pentru prima dată a tinerilor fermieri, ca șefi/manageri ai unei exploatații agricole;
- îmbunătățirea managementului, creșterea competitivității sectorului agricol, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă;
- submăsura va crea posibilitatea tinerilor fermieri rezidenți, cu domiciliul stabil în România cu un minim de cunoștințe de bază, să se instaleze ca șefi/manageri ai exploatației;
- creșterea numărului de tineri fermieri care încep pentru prima dată o activitate agricolă ca șefi/manageri de exploatație;
- încurajarea tinerilor și a familiilor din mediul rural de a se stabili în mediul rural, ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general.

M6.1 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013

P1 ☐	P2 ☒	P3 ☐	P4 ☐	P5 ☐	P6 ☐
M6.1 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 19					
M6.1 contribuie la domeniul de intervenție 2B					
(2B)Facilitarea intrării în sectorul agricol a unor fermieri calificați corespunzător și, în special, a reînnoirii generațiilor					
M6.1 Contribuie la obiectivele transversale					
Mediu și climă					
Măsura va contribui la prevenirea abandonului terenurilor agricole prin sprijinirea tinerilor fermieri, inclusiv în vederea îndeplinirii statutului de fermieri activi, a cerințelor privind eco-condiționalitatea și măsurile de înverzire, conducând la o activitate agricolă sustenabilă. De asemenea, se urmărește adaptarea fermelor mici la schimbările climatice și reducerea vulnerabilității acestora prin adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice și minima intervenție asupra solului, economisirea apei în agricultură, adoptarea de surse de încălzire bazate pe biomasă, reducerea emisiilor de amoniac prin investiții în fermă.					
Inovare:					
Măsura va facilita procesele inovatoare în sectorul agro-alimentar, tinerii fermieri fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. Sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare, etc					
M6.1 este complementară cu următoarele măsuri din SDL					
M1.1 și M1.3 deoarece beneficiarii direcți ai măsurii 6.1 fac parte din categoria beneficiarilor indirecti ai măsurilor 1.1 și 1.3					
M6.1 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL					
M6.3, M 16.4 deoarece contribuie împreună la atingerea priorității 2					

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- Asigură costuri reduse cu funcționarea și întreținerea exploatațiilor
- Măsura urmărește să încurajeze familiile tinere din mediul rural să se stabilizeze în mediul rural ceea ce va crea un efect pozitiv asupra economiei naționale în general dar și asupra întineririi populației din teritoriu
- Măsura promovează inovarea și prin complementaritatea cu celelalte măsuri aceasta va putea fi aplicată în cadrul proiectelor finanțate prin SDL
- Asigură cheltuieli reduse cu energia prin utilizarea resurselor regenerabile având efecte pozitive asupra nivelului de poluare a mediului

Măsura este relevantă pentru SDL deoarece:

- Va contribui la creșterea competitivității sectorului agricol și va susține procesul de modernizare, precum și conformitatea cu cerințele de protecție a mediului, igienă și bunăstarea animalelor și siguranța la locul de muncă.
- Va contribui la promovarea lanțurilor scurte de aprovizionare
- Va contribui la îmbunătățirea performanțelor economice ale exploatațiilor agricole

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

- R (UE) nr. 1307/2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a R (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a R (CE) nr. 73/2009 al Consiliului;

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;
- R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
- R (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime;
- Actul Delegat (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr.1303/2013; R (UE) nr. 215/2014 al Comisiei de completare a R (UE) nr. 1303/2013.

Legislație Națională:

- Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța Guvernului nr. 8/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale cu modificările și completările ulterioare.
- Ordonanța Guvernului nr. 129/2000 privind formarea profesională a adulților, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 375/2002, Ordonanța Guvernului nr.76/2004, cu modificările și completările ulterioare.

11. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți

Tânărul fermier așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013*, care se instalează ca unic șef al exploatației agricole;

Persoană juridică cu mai mulți acționari unde un tânăr fermier, așa cum este definit în art. 2 din R(UE) nr. 1305/2013 se instalează și exercită un control efectiv pe termen lung în ceea ce privește deciziile referitoare la gestionare, la beneficii și la riscurile financiare legate de exploatație și deține cel puțin 50%+1 din acțiuni.

Beneficiari indirecți (grup țintă):

Persoane adulte din teritoriul acoperit de parteneriatul GAL Tövishát care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) și industriei agro-alimentare ce vor fi angajați în cadrul fermelor

4. Tip de sprijin

Sprijin la instalare: sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor prevăzute în planul de afaceri pentru a facilita tânărului fermier începerea activităților agricole.

5. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Măsura urmărește sprijinirea încurajarea instalării tinerilor fermieri ca manageri de exploatații agricole. Sprijinul se acordă în vederea facilitării stabilirii tânărului fermier în baza Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

6. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din teritoriul LEADER Tövishát;
- Solicitantul deține o exploatație agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 8.000 și 50.000 S.O. (valoare producție standard);
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul deține competențe și aptitudini profesionale, îndeplinind cel puțin una dintre următoarele condiții:
 - studii medii/superioare în domeniul agricol/veterinar/economie agrară;
 - cunoștințe în domeniul agricol dobândite prin participarea la programe de instruire sau
 - angajamentul de a dobândi competențele profesionale adecvate într-o perioadă de grație de maximum 36 de luni de la data adoptării deciziei individuale de acordare a ajutorului;
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii. Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;
- Solicitantul se angajează să devină fermier activ în termen de maximum 18 luni de la data instalării
Alte angajamente
- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatației, prin comercializarea producției proprii în procent de minimum 20 % din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);
- În cazul în care exploatația agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea în mod obligatoriu amenajări de gestionare a gunoierului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri).

7. Criterii de selecție

Criteriile de selecție vor avea în vedere respectarea următoarelor principii:

- Principiul comasării exploatațiilor, având în vedere numărul exploatațiilor preluate integral;
- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol;
- Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, apicultură, ovine) și vegetal (legumicultura, viticultură inclusiv producția de material săditor, pomicultură și producția de semințe);
- Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în documentația subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și

direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

8. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maxim trei/cinci* ani și este de:

- 30.000 de euro pentru toate categoriile de exploatații.

Sprijinul pentru instalarea tinerilor fermieri se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea planului de afaceri, inclusiv ultima plată, cât și verificarea finală nu vor depăși 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

9. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatații agricole/beneficiari sprijiniți (indicator țintă minim 3 exploatații/beneficiari)

5. Fisa măsurii M.6.2**Denumirea****Sprijin pentru demararea de activități non-agricole****Codul măsurii****M6.2/ 6A**

Tipul măsurii

☐ INVESTIȚII☐ SERVICII☒ SPRIJIN FORFETAR**1. Descrierea generală a măsurii**

Conform analizei SWOT, a analizei nevoilor și a priorităților de dezvoltare, teritoriul nu oferă suficiente oportunități privind ocuparea în activități non-agricole, există un număr redus de întreprinderi. Drept urmare este necesară dezvoltarea activităților non-agricole care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea disparităților, având în vedere lipsa de capital din teritoriul acoperit de LEADER Tövishát, precum și cunoștințele reduse în managementul afacerilor într-un alt domeniu decât agricultura.

Sprijinul prin măsura 6.2 se va acorda pentru facilitarea diversificării prin înființarea și dezvoltarea de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol inclusiv întreprinderi ale economiei sociale din teritoriul LEADER Tövishát în vederea unei dezvoltări economice durabile, creării de locuri de muncă și reducerii sărăciei în spațiul LEADER Tövishát și integrarea în muncă a persoanelor cu nevoi sociale inclusiv a minorităților rome. Sprijinul va viza crearea de noi activități non-agricole, în special, pentru fermierii de mici dimensiuni sau membrii familiilor lor și în general, pentru micii întreprinzători din mediul rural, acordându-se prioritate sectoarelor cu potențial ridicat de dezvoltare și celor din economia socială.

Domeniile de diversificare acoperite în cadrul măsurii sunt:

- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producție de combustibil din biomasă -ex.: fabricare de peleți) în vederea comercializării, producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului etc.;
- Activități meșteșugărești (ex: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, împletituri, ii, bijuterii tradiționale, prelucrarea manuală a fierului, lână, lemnului, pielii etc.);
- Activități turistice (ex: servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică);
- Servicii (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, formare profesională, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, alte servicii destinate populației din spațiul LEADER Tövishát, etc.).

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la satisfacerea nevoilor privind protecția și îmbunătățirea mediului (N9), îmbunătățirea infrastructurii de bază și adecvarea serviciilor educaționale, sociale și medicale (N11), creșterea și diversificarea

numărului locurilor de muncă (N13), introducerea inovării (N15), reducerea poluării generate de activitățile economice (N17).

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M6.2					
(a) favorizarea competitivității agriculturii;	(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;	(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.			
Da ☐ Nu ☒	Da ☐ Nu ☒	Da ☒ Nu ☐			
Obiectivele specifice/locale ale măsurii					
Această măsură vizează: • diversificarea economiei rurale prin creșterea numărului de microîntreprinderi și întreprinderi mici în sectorul non-agricol, dezvoltarea serviciilor și crearea de locuri de muncă în spațiul LEADER Tövishát; • încurajarea menținerii și dezvoltării activităților meșteșugărești tradiționale.					
M6.2 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013					
P1 ☐	P2 ☐	P3 ☒	P4 ☐	P5 ☒	P6 ☒
M6.2 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 19					
M6.2 contribuie la domeniul de intervenție 6A					
• Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici • Crearea a cel puțin 4 de locuri de muncă inclusiv prin ocuparea pe cont propriu ca urmare a constituirii PFA și II					
M6.2 Contribuie la obiectivele transversale					
Mediu și climă					
Măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor, precum și a celor pentru reducerea emisiilor de gaze. Totodată, sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice. Activitățile sprijinite vor viza o economie responsabilă care să evite degradarea mediului.					
Inovare:					
Încurajarea activităților non-agricole va facilita procesele inovatoare, întreprinzătorii fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, întreprinzătorii au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare. Diversificarea activităților economice în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea satelor din teritoriul LEADER Tövishát.					
M6.2 este complementară cu următoarele măsuri din SDL					
M 16.4					
M6.2 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL					
M1.1, M6.4, M7.2*, M7.8					

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- Măsura va contribui la promovarea diversificării activităților către noi activități non-agricole în cadrul gospodăriilor agricole, a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și, implicit, prin crearea de locuri de muncă, va contribui obținerea de venituri alternative pentru populația din mediul rural și reducerea gradului de dependență față de sectorul agricol.

- Va contribui la creșterea calității serviciilor furnizate către populația din teritoriu.
- Va contribui la integrarea în muncă și la diminuarea riscului de excluziune socială a grupurilor dezavantajate respectiv a persoanelor cu nevoi sociale ce vor fi încadrate în unități ale economiei sociale înființate prin M6.2

O valoare adăugată este dată de creșterea oportunităților pentru angajare, inclusiv a celor pe cont propriu care vor stimula întreprinzătorii să rămână și să se dezvolte în teritoriu având astfel un impact asupra diminuării tendinței de emigrare.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii.

Legislație Națională:

Ordonanță de Urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare; Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național

Legea 31/1990 privind societățile comerciale republicată cu modificările și completările ulterioare

Legea nr. 219/2015 privind economia socială;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți

- Fermieri sau membrii unei gospodării agricole, care își diversifică activitatea prin înființarea unei activități non-agricole în spațiul LEADER Tövishát pentru prima dată. Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici existente din spațiul LEADER Tövishát, care își propun activități non-agricole, pe care pe care nu le-au mai efectuat până la data aplicării pentru sprijin;
- Micro-întreprinderi și întreprinderi mici noi, înființate în anul depunerii aplicației de finanțare sau cu o vechime de maxim 3 ani fiscali, care nu au desfășurat activități până în momentul depunerii acestora (start-ups).

Beneficiari indirecți

- Persoanele ce vor fi angajate în noile întreprinderi inclusiv persoanele cu nevoi sociale sau minorități române ce vor fi angajate în unitățile economiei sociale beneficiare de sprijin

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru finanțarea de noi activități non-agricole inclusiv unități ale economiei sociale, în mediul rural, pe baza unui plan de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Activități și cheltuieli eligibile

Sprijinul se acordă pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul Planului de Afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse prin PA, inclusiv capital de lucru și capitalizarea întreprinderii și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

Activități și costuri neeligibile

Nu sunt eligibile cheltuielile cu achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente activității de prestare de servicii agricole, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională, precum și producerea și comercializarea produselor din Anexa I din Tratat.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul trebuie să prezinte un plan de afaceri;
- Obiectivul trebuie să se încadreze în cel puțin unul dintre tipurile de activități sprijinite prin sub-măsură;
- Sediul social și punctul/punctele de lucru trebuie să fie situate în spațiul rural iar activitatea va fi desfășurată în spațiul LEADER Tövishát;
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în cel mult 9 luni de la data notificării de primire a sprijinului.

Alte angajamente

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșe de plată, solicitantul face dovada desfășurării activităților comerciale prin producția comercializată sau prin activitățile prestate, în procent de minim 30% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

8. Criterii de selecție

- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale, inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, servicii de formare profesională a adulților, servicii în agroturism, servicii pentru populația din spațiul rural)
- Principiul stimulării tinerilor întreprinzători cu vârsta sub 40 de ani
- Principiul stimulării unui nivel ridicat de calitate al planului de afaceri, care va fi stabilit în funcție de producția comercializată sau activitățile prestate, în procent de peste 30% din valoarea primei tranșe de plată. Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală
- Principiul stimulării PFA -urilor sau II-urilor nou înființate
- Principiul stimulării economiei sociale
- Principiul stimulării numărului de locuri de muncă nou create

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprajinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr.1407/2013 cu privire la sprajinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Cuquantumul sprajinului este de 40.000 de euro/proiect.

Sprajinul pentru înființarea de activități nonagricole în zone rurale se va acorda, sub formă de primă, în două tranșe astfel:

- 70% din cuquantumul sprajinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 30% in cuquantumul sprajinului se va acorda cu condiția implementării corecte_a planului de afaceri, fără a depăși cinci ani de la semnarea deciziei de finanțare. Perioada de implementare a Planului de Afaceri este de maximum 5 ani si include controlul implementării corecte precum și plata ultimei tranșe. În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

Locuri de muncă nou create.

Această măsură va crea cel puțin 7 locuri de muncă inclusiv prin creare de PFA sau II

6. Fisa măsurii M 6.3

Denumirea	Codul măsurii
Sprijin pentru dezvoltarea fermelor mici	M6.3 /2A

Tipul măsurii ☐ INVESTIȚII ☐ SERVICII ☒ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii

Potrivit analizei diagnostic și a analizei SWOT, la nivelul teritoriului LEADER Tövishát există un potențial ridicat pentru sectorul agricol și pentru creșterea în sistem închis a ovinelor, bovinelor, porcinelor și păsărilor. Exploatațiile agricole au dimensiuni reduse, peste 68% dintre acestea fiind de dimensiuni mici, sub 2 ha. Mai mult, gradul relativ scăzut de dotare și tehnologiile depășite utilizate în cadrul exploatațiilor agricole reflectă nivelul scăzut al productivității muncii din sector și al calității produselor.

Drept urmare este necesară sprijinirea investițiilor pentru îmbunătățirea accesului fermierilor la mijloace de producție de calitate (îngrășăminte, protecția culturilor, servicii veterinare, etc.) și asigurarea dotării necesare în scopul adaptării la standarde, eficientizării costurilor și creșterii veniturilor. De asemenea, va fi sprijinită diversificarea producției agricole în scopul comercializării și aprovizionării piețelor locale. pentru creșterea competitivității exploatațiilor agricole prin dotarea cu utilaje și echipamente performante în raport cu structura agricolă actuală, precum și investițiile pentru modernizarea fermei (în special cele de dimensiuni medii și asocieri de ferme mici și medii) și îmbunătățirea calității activelor fixe.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la satisfacerea nevoilor privind: nivelul adecvat de capital și tehnologie pentru realizarea de activități agricole și non-agricole competitive (N2), restructurarea, consolidarea și modernizarea fermelor mici în ferme moderne (N5), protecția și îmbunătățirea mediului precum și gestionarea eficientă a resurselor naturale (N9), introducerea inovării în toate domeniile de activitate (N15), reducerea poluării generate de activitățile agricole și non-agricole (N17).

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M 6.3		
(a) favorizarea competitivității agriculturii;	(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;	(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
Da ☒ Nu ☐	Da ☐ Nu ☒	Da ☐ Nu ☒

(a) favorizarea competitivității agriculturii;	(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;	(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
Da ☒ Nu ☐	Da ☐ Nu ☒	Da ☐ Nu ☒

Obiectivele specifice/locale ale măsurii

- Îmbunătățirea managementului exploatației agricole;
- Orientarea spre piață a exploatațiilor agricole de mici dimensiuni;

6.3 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013

P1 ☐	P2 ☒	P3 ☐	P4 ☐	P5 ☐	P6 ☐
-----------------------------	--	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

M6.3 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 19

M6.3 contribuie la domeniile de intervenție

(2A) Îmbunătățirea performanței economice a tuturor exploatațiilor agricole și facilitarea restructurării și modernizării exploatațiilor, în special în vederea creșterii participării pe piață și a orientării spre piață, precum și a diversificării activităților agricole

M6.3 Contribuie la obiectivele transversale

Mediu și climă

Măsura va contribui la adaptarea fermelor mici la schimbările climatice și reducerea vulnerabilității acestora prin adoptarea unor culturi rezistente la schimbări climatice și minima intervenție asupra solului, economisirea apei în agricultură, adoptarea de surse de încălzire bazate pe biomasă, reducerea emisiilor de amoniac prin investiții în fermă.

Inovare

Măsura va contribui la diversificarea activităților economice în zonele rurale care va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare. Sprijinul acordat exploatațiilor agricole de mici dimensiuni va facilita accesul acestora pe piață, și adoptarea unor tehnici și metode noi și unor tehnologii inovatoare, etc.

M6.3 este complementară cu următoarele măsuri din SDL

M 6.3 este complementară cu M9.1, M6.2, M6.4 deoarece beneficiari direcți ai măsurii 6.3 pot fi beneficiari direcți/indirecti ai măsurilor 9.1 și 6.2 sau 6.4

M6.3 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL

M1.1, M1.3, M16.4 deoarece contribuie direct împreună cu aceste măsuri la atingerea priorității 2

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- Măsura sporește atractivitatea satelor românești prin utilizarea de metode și tehnologii inovatoare
- Măsura stimulează o mai bună integrare a producătorilor agricoli pe piață și promovarea lanțurilor scurte de aprovizionare, precum și încurajarea producției de alimente de calitate
- Măsura promovează inovarea și prin complementaritatea cu celelalte măsuri, aceasta va putea fi aplicată în cadrul proiectelor finanțate prin SDL
- Asigură cheltuieli reduse cu energia prin utilizarea resurselor regenerabile având efecte pozitive asupra nivelului de poluare a mediului
 - Măsura este relevantă pentru SDL deoarece:
- Va contribui la îmbunătățirea accesului la mijloace de producție de calitate (îngrășăminte, protecția culturilor, servicii veterinare, etc.) și asigurarea dotării necesare în scopul adaptării la standarde, eficientizării costurilor și creșterii veniturilor.
- Va contribui la diversificarea producției agricole în scopul comercializării și aprovizionării piețelor locale.
- Va contribui la îmbunătățirea performanțelor economice ale exploatațiilor agricole

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

R (CE) nr. 1242/2008 de stabilire a unei tipologii comunitare pentru exploatații agricole;
 Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislație Națională:

- Lege Nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii cu modificările și completările ulterioare;

- Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordin nr. 22/2011 al Ministrului Agriculturii și Dezvoltării Rurale privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de Politica Agricolă Comună;
- Ordonanță de urgență nr. 43/2013 privind unele măsuri pentru dezvoltarea și susținerea fermelor de familie și facilitarea accesului la finanțare al fermierilor.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

Fermierii care au drept de proprietate și/sau drept de folosință pentru o exploatare agricolă care intră în categoria de fermă mică conform definiției relevante cu excepția persoanelor fizice neautorizate din teritoriul LEADER Tövishát

Beneficiari indirecți (grup țintă):

Persoane adulte din teritoriul acoperit de parteneriatul GAL Tövishát care activează în domeniile agriculturii, silviculturii (inclusiv proprietari de pădure) și industriei agro-alimentare

5. Tip de sprijin

Sprijinul va fi acordat sub formă de sumă forfetară pentru implementarea obiectivelor furnizate în planul de afaceri

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Sprijinul se acordă pentru ferma mică, cu scopul de a facilita dezvoltarea fermelor mici pe baza planului de afaceri (PA). Toate cheltuielile propuse în PA, inclusiv capitalul de lucru și activitățile relevante pentru implementarea corectă a PA aprobat, pot fi eligibile, indiferent de natura acestora.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria microîntreprinderilor și întreprinderilor mici;
- Solicitantul deține o exploatare agricolă cu dimensiunea economică cuprinsă între 4.000 - 7.999 €SO (valoarea producției standard);
- Exploatarea agricolă este înregistrată, conform prevederilor legislative naționale, cu cel puțin 24 de luni înainte de solicitarea sprijinului;
- Solicitantul prezintă un plan de afaceri;
- Solicitantul nu a beneficiat de sprijin anterior prin această sub-măsură din PNDR 2014-2020;
- O exploatare agricolă nu poate primi sprijin decât o singură dată în cadrul acestei sub-măsuri prin PNDR 2014-2020, în sensul că exploatarea nu poate fi transferată între doi sau mai mulți fermieri, beneficiari ai sprijinului prin această sub-măsură;
- În cazul sectorului pomicol, vor fi luate în considerare pentru sprijin doar speciile eligibile și suprafețele incluse în Anexa din Cadrul Național de Implementare aferentă STP, exceptând cultura de căpșuni în sere și solarii.
- Implementarea planului de afaceri trebuie să înceapă în termen de cel mult nouă luni de la data deciziei de acordare a sprijinului;

Alte angajamente:

- Înaintea solicitării celei de-a doua tranșă de plată, solicitantul face dovada creșterii performanțelor economice ale exploatarei, prin comercializarea

producției proprii în procent de minimum 20% din valoarea primei tranșe de plată (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri);

- În cazul în care exploatarea agricolă vizează creșterea animalelor, planul de afaceri va prevedea obligatoriu platforme de gestionare a gunoiului de grajd, conform normelor de mediu (cerința va fi verificată în momentul finalizării implementării planului de afaceri)

8. Criterii de selecție

Criteriile de selecție vor avea în vedere respectarea următoarelor principii:

- Principiul nivelului de calificare în domeniul agricol (în funcție de nivelul de educație și/sau calificare în domeniul agricol);
- Principiul sectorului prioritar care vizează sectorul zootehnic (bovine, apicultură, și ovine) și vegetal (legumicultura, inclusiv producția de material săditor, pomicultura și producția de semințe);
- Principiul potențialului agricol care vizează zonele cu potențial determinate în baza studiilor de specialitate;
- Principiul fermelor de familie;
- Principiul raselor/ soiurilor autohtone.

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R(UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală. De asemenea, principiile de selecție vor asigura dezvoltarea echilibrată a agriculturii din România, ponderea criteriilor de selecție realizându-se în funcție de evoluția programului și nivelul de dezvoltare al sectoarelor prioritare identificate în strategia programului.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil se acordă pentru o perioadă de maximum trei/cinci* ani.

Sprijinul public nerambursabil este de 14.838,61 de euro pentru o exploatare agricolă.

Sprijinul pentru dezvoltarea fermelor mici se va acorda sub formă de primă în două tranșe, astfel:

- 75% din cuantumul sprijinului la semnarea deciziei de finanțare;
- 25% din cuantumul sprijinului se va acorda cu condiția implementării corecte a planului de afaceri, fără a depăși trei/cinci* ani de la semnarea deciziei de finanțare.

În cazul neimplementării corecte a planului de afaceri, sumele plătite, vor fi recuperate proporțional cu obiectivele nerealizate.

Implementarea planului de afaceri inclusiv ultima plata cat si verificarea finala nu vor depasi 5 ani de la decizia de acordare a sprijinului.

*Perioada de cinci ani se aplică doar pentru sectorul pomicol.

10. Indicatori de monitorizare

Numărul de exploatare agricole/beneficiari sprijiniți (indicator țintă minim 5 exploatare/beneficiari)”

7. Fisa măsurii M.6.4**Denumirea****Investiții în crearea și dezvoltarea de activități non-agricole****Codul măsurii****M6.4 / 6A**

Tipul măsurii

☒ INVESTIȚII☐ SERVICII☐ SPRIJIN FORFETAR**1. Descrierea generală a măsurii**

Conform analizei SWOT, a analizei nevoilor și a priorităților de dezvoltare, teritoriul nu oferă suficiente oportunități privind ocuparea în activități non-gricole, există un număr redus de întreprinderi iar acestea au o slabă diversificare a activităților, utilizează tehnologii neperformante, slab productive și consumatoare de energie.

Drept urmare este necesară dezvoltarea activităților non-agricole care să conducă la crearea de locuri de muncă, creșterea veniturilor populației rurale și reducerea disparităților, având în vedere lipsa de capital din teritoriul acoperit de LEADER Tövishát precum și cunoștințele reduse în managementul afacerilor într-un alt domeniu decât agricultura.

Sprijinul prin măsura 6.4 vizează fermele existente, microîntreprinderile și întreprinderile mici existente care dezvoltă activități non-agricole productive, precum și diverse servicii ce vor contribui la diversificarea activităților în mediul rural și la crearea de locuri de muncă.

Sprijinul are ca scop:

- Stimularea mediului de afaceri din mediul rural;
- Creșterea numărului de activități neagricole desfășurate în zonele rurale;
- Dezvoltarea activităților neagricole existente;
- Crearea de locuri de muncă;
- Creșterea veniturilor populației rurale;
- Reducerea diferențelor dintre mediul rural și urban.
- Diversificarea activităților economice ale fermierilor sau membrilor gospodăriilor agricole prin practicarea de activități neagricole în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.

Domeniile de diversificare acoperite:

- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, etc.);
- Activități meșteșugărești (ex: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.); Activități turistice (ex: servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică);
- Furnizarea de servicii inclusiv construcții, reconstrucții și/sau modernizarea spațiilor și zonelor aferente desfășurării activităților (ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, servicii de formare, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, etc.);

- Fabricarea de peleți și brichete din biomasă.
- Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la satisfacerea nevoilor privind: adecvarea capitalului de lucru și a tehnologiilor pentru creșterea competitivității activităților economice (N2), protecția și îmbunătățirea mediului (N9), adecvarea serviciilor educaționale, sociale și medicale (N11), creșterea și diversificarea numărului locurilor de muncă (N13), introducerea inovării (N15), reducerea poluării mediului (N17)

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M6.4					
(a) favorizarea competitivității agriculturii;		(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;		(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.	
Da ☐ Nu ☒		Da ☐ Nu ☒		Da ☒ Nu ☐	
Obiectivele specifice/locale ale măsurii					
Această măsură vizează:					
- Stimularea mediului de afaceri din teritoriul LEADER Tövishát, contribuind la creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în zonele rurale; - Dezvoltarea activităților non-agricole existente; - Crearea a cel puțin 10 noi locuri de muncă					
M6.4 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013					
P1 ☐	P2 ☒	P3 ☒	P4 ☐	P5 ☒	P6 ☒
M6.4 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 19					
M6.4 contribuie la domeniul de intervenție 6A					
- Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici - Crearea a minim 10 locuri de muncă					
M6.4 Contribuie la obiectivele transversale					
Mediu și climă					
Măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei regenerabile, prelucrarea deșeurilor, a reziduurilor, precum și a celor pentru reducerea emisiilor de gaze. Totodată, sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice. Activitățile sprijinite vor viza o economie responsabilă care să evite degradarea mediului.					
Inovare:					
Încurajarea activităților non-agricole va facilita procesele inovatoare, întreprinzătorii fiind mai deschiși să aplice tehnologii și procese noi. De asemenea, întreprinzătorii au un rol important în diseminarea de bune practici, idei și concepte noi, deoarece au acces mai facil la informații noi, inovatoare. Diversificarea activităților economice în zonele rurale va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea satelor din teritoriul LEADER Tövishát.					
M6.4 este complementară cu următoarele măsuri din SDL					
Măsura 1.3. M6.1, M6.3 și M16.4 deoarece beneficiarii indirecti ai acestor măsuri pot fi beneficiarii direcți ai măsurii 6.4					
M6.4 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL					
M1.1, M6.2, M7.2, M7.3, M7.8 deoarece împreună cu aceste măsuri contribuie direct la atingerea priorității 6					

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- Măsura va contribui la promovarea diversificării activităților către noi activități non-agricole în cadrul gospodăriilor agricole, a microîntreprinderilor și întreprinderilor mici și, implicit, prin crearea de locuri de muncă, va contribui obținerea de venituri alternative pentru populația din mediul rural și reducerea gradului de dependență față de sectorul agricol.
- Va contribui la creșterea calității serviciilor furnizate către populația din teritoriu.

O valoare adăugată este dată de creșterea oportunităților pentru angajare, inclusiv a celor pe cont propriu care vor stimula întreprinzătorii să rămână și să se dezvolte în teritoriu având astfel un impact asupra diminuării asupra tendinței de emigrare.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

- Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea micro-întreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii. R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis Comunicarea Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea art. 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții;
- Comunicarea Comisiei nr. 2008/C14/02 cu privire la revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de actualizare. Linii directe comunitare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor aflate în dificultate

Legislație Națională:

- Ordonanță de urgență nr. 44/2008 privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale cu modificările și completările ulterioare.
- Legea 31/1990 privind societățile comerciale, cu modificările și completările ulterioare
- Ordonanța de Urgență nr. 142/2008 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

- micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici existente și nou înființate din spațiul LEADER Tövishát;
- fermieri sau membrii unor gospodării agricole care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unei activități non-agricole în zona rurală în cadrul întreprinderii deja existente încadrabile în microîntreprinderi și întreprinderi mici, cu excepția persoanelor fizice neautorizate.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de operațiuni eligibile:

Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi:

- fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hartie și carton;
- fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
- activități de prelucrare a produselor lemnoase;
- industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; • fabricare produse electrice, electronice,
- producerea de produse electrice, electronice, și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton etc;

Investiții pentru activități meșteșugărești, cum ar fi:

- Activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, cusut, realizarea de bijuterii tradiționale, împletituri, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.)

Investiții legate de furnizarea de servicii, cum ar fi:

- Servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
- Servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
- Servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
- Servicii de formare profesională
- Activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
- Servicii tehnice, administrative, etc;

Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tip agro-turistic, proiecte de activități de agrement;

Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex.: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea de surse neconvenționale ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;

Tipuri de operațiuni neeligibile:

- Prestarea de servicii agricole;
- Procesarea și comercializarea produselor prevăzute în Anexa 1 din Tratat;
- Producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică

7. Condiții de eligibilitate

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin sub-măsură;
- Solicitantul trebuie să își desfășoare activitatea aferentă investiției finanțate în spațiul LEADER Tövishát;
- Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;
- Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;
- Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu liniile directe privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;
- Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare menționată mai sus.

8. Criterii de selecție

Principii în ceea ce privește stabilirea de criterii de selecție

- Principiul diversificării activității agricole a fermelor existente către activități nonagricole;
- Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și pielărie, industrii creative și culturale-inclusiv meșteșuguri, activități de servicii în tehnologia informației, formări profesionale, agroturism, etc.)
- Principiul stimulării tinerilor întreprinzători cu vârsta sub 40 de ani
- Principiul derulării activităților anterioare ca activitate generală de management a firmei, pentru o mai bună gestionare a activității economice;
- Principiul prioritizării proiectelor care includ ca investiție secundară producerea de energie din surse neconvențională destinată consumului propriu

Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională subsecventă și vor avea în vedere prevederile art. 49 al R (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

- Principiul stimulării numărului de locuri de muncă nou create

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R (CE) nr.1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Cuantumul sprijinului este de 47.112,65 de euro/proiect.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90%, în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar veterinar, de formare profesională și agroturism;
- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non-agricole.

10. Indicatori de monitorizare

- Număr de beneficiari
- Număr de locuri de muncă nou create. Această măsură va crea cel puțin 7 noi locuri de muncă

8. Fisa măsurii M.7.2**Denumirea****Investiții pentru comunitate și promovarea utilizării energiei din surse regenerabile****Codul măsurii****M 7.2 / 6B**

Tipul măsurii

☒ INVESTIȚII☐ SERVICII☐ SPRIJIN FORFETAR**1. Descrierea generală a măsurii**

Conform analizei SWOT, a analizei nevoilor și a priorităților de dezvoltare, teritoriul nu dispune de o infrastructură rurală adecvată unor condiții de viață ridicate. Acesta este unul dintre motivele pentru care în teritoriu, șase din cele 12 unități administrative teritoriale au un indice de dezvoltare IDUL sub 55, deci sunt zone sărace. Calculând indicele mediu al teritoriului observăm că acesta este de 55,62 ceea ce ne indică un teritoriu sărac, cu nevoi socio-economice complexe și nevoi diverse de dezvoltare a infrastructurii.

Deși infrastructura de drumuri este necorespunzătoare, iar cea de alimentare și apă este insuficient dezvoltată, în urma consultărilor din teritoriu, a rezultat că aceste investiții fac deja obiectul unor proiecte în derulare sau în elaborare pentru finanțare prin PNDR 2014 -2020. De asemenea, valoarea investițiilor în acest tip de infrastructură depășește capacitatea de finanțare prin SDL LEADER Tövishát. Astfel, în ceea ce privește infrastructura rutieră rămân de interes pentru prezenta strategie: trotuarele, aleile pietonale, piste pentru biciclisti, stațiile pentru mijloacele de transport și mobilierul mic urban (bănci, copertine de protecție împotriva intemperiilor, etc.). Acest tip de infrastructură este foarte slab dezvoltată.

Din consultările realizate a rezultat faptul că, o prioritate imediată ce s-ar putea rezolva prin LEADER Tövishát sunt clădirile de interes local public și care nu sunt clădiri de patrimoniu dar care au un rol important în viața locuitorilor cum ar fi: bisericile, capelele, clădirile în care funcționează cabinete medicale, sălile pentru organizarea unor evenimente din viața comunității - centrele de dezvoltare comunitară, clădirile școlilor, grădinitelor, unitățile de învățământ secundar inclusiv cele tehnologice și non agricole.

Există un număr de 23 unități școlare (3 unități de învățământ secundar, 15 primare și 5 grădinițe), majoritatea necesitând lucrări de intervenție mentru modernizare respectiv dotare. De asemenea pentru eficiența energetică a acestor clădiri se justifică implementarea unor soluții de producere a energiei necesare consumului propriu din surse neconvenționale.

O altă problemă cu care se confruntă teritoriul este cea legată de respectarea normelor de igienă și de sănătate publică pentru populație, deoarece la un număr total de 53 de localități există doar 10 capele mortuare. Astfel, realizarea investițiilor necesare pentru construirea și dotarea de capele mortuare este o prioritate stringentă.

Având în vedere și diversitatea etnică și religioasă a teritoriului (români, maghiari, romei, germani, alte naționalități), identitatea culturală a localităților din teritoriu reprezintă o importantă sursă de dezvoltare locală și este caracterizată de un patrimoniu cultural material și imaterial divers ce trebuie conservat și valorificat. Deși există un număr important de artiști și formații locale, acestea nu dețin instrumente muzicale adecvate, costumele populare s-au deteriorat iar sumele necesare pentru înlocuirea acestora nu sunt disponibile. De asemenea, toleranța etnică poate fi cultivată doar prin

sprijinirea regenerării tradițiilor și obiceiurilor, prin promovarea unor evenimente culturale și sociale care să consolideze unitatea în diversitate și valorile locale.

Deși există o bogătie a resurselor naturale, în ceea ce privește posibilitatea populației de a petrece în mod activ timpul liber se constată o insuficientă dezvoltare a infrastructurii necesare acestui tip de activități - parcuri de joacă, terenuri de sport, zone de agrement.

Prin măsura 7.2 ne propunem să stimulăm înființarea unor astfel de spații inclusiv prin valorificarea unor terenuri neproductive, a unor clădiri abandonate sau fără destinație actuală.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la rezolvarea nevoilor: menținerea diversității și a valorii biologice a terenurilor și a zonelor Natura 2000 (N8), protecția și îmbunătățirea mediului și gestionarea eficientă a resurselor (N9), îmbunătățirea infrastructurii de bază și adecvarea serviciilor educaționale, sociale și medicale (N11), conservarea clădirilor de interes local, a patrimoniului material și imaterial (N14), reducerea poluării mediului (N17)

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M 7.2					
(a) favorizarea competitivității agriculturii;	(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;	(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.			
Da ☐ Nu ☒	Da ☒ Nu ☐	Da ☒ Nu ☐			
Obiectivele specifice/locale ale măsurii					
Această măsură vizează: creșterea numărului de locuitori din teritoriul LEADER Tövishát care beneficiază de infrastructură de bază îmbunătățită					
M7.2 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013					
P1 ☐	P2 ☐	P3 ☐	P4 ☐	P5 ☒	P6 ☒
M 7.2 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 20					
M 7.2 contribuie la domeniul de intervenție 6B					
Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale					
M 7.2 Contribuie la obiectivele transversale					
Mediu și climă					
Măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei din surse neconvenționale. Totodată, sprijinul acordat pentru producția și utilizarea surselor de energie neconvențională contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice precum și la reducerea consumului de energie. Activitățile sprijinite vor viza o economie responsabilă care să evite degradarea mediului.					
Inovare:					
Măsura contribuie la introducerea inovării în teritoriu atât prin soluțiile tehnice inovative ce vor fi implementate la proiectarea și execuția lucrărilor de construcții - montaj pentru reabilitarea clădirilor de interes public cât și prin inovarea de sistem ce va putea fi implementată ca urmare a investițiilor.					
M7.2 este complementară cu următoarele măsuri din SDL					
M1.1, M1.3, M.16.4 deoarece beneficiarii direcți/indirecți ai acestor măsuri sunt beneficiarii indirecți ai măsurii 7.2					
M7.2 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL					
M6.2, M6.4, M7.3 și M7.8 deoarece împreună cu aceste măsuri contribuie direct la atingerea priorității 6.					

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- implementarea măsurii va contribui la creșterea siguranței populației care va putea folosi aleile pietonale, troturile, piste de bicicliști
- va scădea riscul de îmbolnăviri a populației deoarece ritualurile de înmormântare se vor organiza în spații corespunzătoare legislației naționale și europene
- va contribui la îmbunătățirea condițiilor de trai pentru populația rurală și la stoparea fenomenului de depopulare
- va contribui la creșterea calității învățământului și la absolvenți mai bine pregătiți pentru piața muncii
- va contribui la creșterea atractivității zonei și la păstrarea unor valori imateriale importante atât pentru minoritățile etnice cât și pentru întreg teritoriul.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

- Directiva 2000/60/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 octombrie 2000
- R (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea art. 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene referitor la ajutoarele de minimis.
- R(UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013 R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

Legislație Națională:

- Ordonanța Guvernului nr. 43/1997 privind regimul drumurilor, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 1/2011 a educației naționale, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 866/2008 privind aprobarea nomenclatoarelor calificărilor profesionale pentru care se asigură pregătirea din învățământul preuniversitar precum și durata de școlarizare;
- Legea nr. 263/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea creșelor; Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 489/2006 privind libertatea religiei și regimul general al cultelor - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și sănătate publică privind mediul de viață al populației.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți

- Unitățile administrativ teritoriale din teritoriul LEADER Tövishát;
- Instituții publice și private din teritoriul LEADER Tövishát
- ONG-uri definite conform legislației în vigoare din teritoriul LEADER Tövishát;
- Unități de cult conform legislației în vigoare din teritoriul LEADER Tövishát.

Beneficiari indirecti:

- Populația din teritoriul LEADER Tövishát inclusiv persoane cu risc de excluziune socială și minorități etnice inclusiv cetățeni de etnie romă
- Beneficiari ai tuturor măsurilor finanțate prin SDL LEADER Tövishát ce vor beneficia de infrastructura îmbunătățită

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv .

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de operațiuni eligibile:

Investiții în infrastructura rurală/urbană

- Realizarea de alei pietonale, piste pentru bicicliști, creare trotuare;
- amenajare spații cu facilități pentru recreere și socializare (defrișarea vegetației existente, dar nu în exces; modelarea terenului; plantarea/gazonarea suprafețelor, inclusiv plantare arbori) dotarea cu mobilier, amenajare zone speciale pentru sport;
- Achiziționarea și montarea elementelor constructive de tipul alei, foișoare, pergole, grilaje, grupuri sanitare, spații pentru întreținere/vestiare, scene;
- dotare mobilier urban/rural (bănci, coșuri de gunoi, toalete ecologice, suport parcare biciclete, împrejmuire etc);
- dotarea cu utilaje pentru lucrări de întreținere și gospodărire comunală

Investiții în clădiri de interes public

- Modernizarea creșelor, gradinitelor și scolilor
- Modernizarea clădirilor cu destinație pentru servicii medicale
- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea lăcașelor de cult
- Construirea și/sau modernizarea de capele mortuare
- Dotări interioare (instalații, echipamente și dotări pentru asigurarea condițiilor legale de funcționare)
- Restaurarea, consolidarea, protecția și conservarea monumentelor istorice;

Investiții în infrastructură pentru așezăminte culturale de importanță locală

- Amenajarea de case a produselor tradiționale, muzee ale satului
- Dotări pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Achiziția de instrumente muzicale, costume populare, obiecte de artă populară și exponate pentru muzeu

Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea de surse neconvenționale ca și componentă secundară în cadrul unui proiect de investiții, iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;

Tipuri de operațiuni neeligibile:

- Achiziția de mijloace de transport persoane
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;

- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General
- Investiția să se realizeze în teritoriul LEADER Tövishát;
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată.

8. Criterii de selecție

Principii în ceea ce privește stabilirea de criterii de selecție

- Principiul prioritizării investițiilor care deserveșc populația din unități administrative teritoriale cu indice de dezvoltare locală IDUL sub 55
- Principiul gradului de deservire a populației, inclusiv potențialul turistic al localității rurale
- Principiul prioritizării investițiilor destinate serviciilor publice medicale și de învățământ
- Principiul prioritizării proiectelor care includ ca investiție secundară producerea de energie din surse neconvențională destinată consumului propriu.
- Principiul prioritizării investițiilor care deserveșc proiecte realizate prin măsurile M6.2 și M6.4 din SDL LEADER Tövishát

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele negeneratoare de venit aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri și nu va depăși: 56.702.15 euro.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi de max. 80% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit aplicate de ONG-uri sau persoane fizice autorizate/societăți comerciale.

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: 40.381 locuitori

9. Fisa măsurii M.7.3

Denumirea	Codul măsurii
Sprijin pentru infrastructura de broadband	M 7.3 / 6C

Tipul măsurii ☒ INVESTIȚII ☐ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii

Conform analizei SWOT, a analizei nevoilor și a priorităților de dezvoltare, se constată faptul că teritoriul nu dispune de o infrastructură de bandă largă care să acopere întreaga microregiune LEADER Tövishát și care să asigure oportunități tehnologice pentru transmiterea rapidă a unui volum mare de date și care să asigure accesul la o gamă largă de servicii digitale. Un număr de 10 unități administrative teritoriale din 12 sunt pe Lista localităților pentru care furnizorii nu au declarat că dețin rețele de acces (bucla locală) sau/și rețele de distribuție(backhaul) care să asigure viteze de transfer de minim 30Mbps. De asemenea, există intenții pentru investiții private-Rețele 3G+(HSPA)/LTE/LTE Advanced în patru unități administrative teritoriale.

Având în vedere dezvoltarea accelerată a infrastructurii de broadband prin intermediul operatorilor privați, a apărut oportunitatea unei dezvoltări locale eficiente prin interconectarea nevoilor cu oportunitățile care impactează comunitatea locală prin operațiuni conexe acestea: platforme colaborative, alfabetizare digitală, platforme e-learning etc.

Acesta este unul dintre motivele pentru care în teritoriu accesul la internet și servicii digitale este necorespunzător și un număr de 31 de localități din cele 56 care compun teritoriul LEADER Tövishát se află pe lista localităților eligibile pentru investiții în infrastructura de bandă largă.

Din consultările realizate în cadrul parteneriatului a rezultat faptul că, extinderea rețelei de broadband reprezintă o necesitate ce s-ar putea rezolva prin LEADER Tövishát.

Beneficiile măsurabile rezultate din accesul la comunicațiile în bandă largă pentru teritoriul LEADER Tövishát se vor reflecta în:

- Căutarea mai ușoară și mai rapidă a informațiilor - informația este larg accesibilă, nelimitată spațio-temporal;
- Sprijinirea educației continue neexistând bariere geografice sau sociale;
- Simplificarea relațiilor dintre cetățeni, întreprinderi, afaceri, companii, administrație publică și alte organizații;
- Crearea unor noi oportunități pe piața muncii, de exemplu munca la domiciliu;
- Un management mai eficient al întreprinderilor, în special cele mici și mijlocii, ce conduce la creșterea eficienței și dezvoltă competitivitatea;
- Noi oportunități cu privire la divertisment sau viața culturală;

De asemenea, implementarea măsurii va contribui indirect la îmbunătățirea condițiilor de viață pentru locuitorii teritoriului, asigurarea accesului la serviciile de bază, inclusiv accesul local la infrastructura de comunicații în bandă largă și realizarea investițiilor care contribuie la atractivitatea zonei în vederea creării de locuri de muncă și inversării trendurilor de declin economic și social, precum și protejarea moștenirii culturale și naturale din spațiul LEADER Tövishát în vederea realizării unei dezvoltări durabile.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la rezolvarea nevoilor îmbunătățirea infrastructurii de bază (N11), introducerea inovării (N15), extinderea accesului la servicii de internet de bandă largă (N16).

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M 7.3					
(a) favorizarea competitivității agriculturii;		(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;		(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.	
Da ☐ Nu ☒		Da ☐ Nu ☒		Da ☒ Nu ☐	
Obiectivele specifice/locale ale măsurii					
Această măsură vizează: Creșterea accesului populației din teritoriul LEADER Tövishát la servicii de comunicații în bandă largă					
M7.3 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013					
P1 ☒	P2 ☐	P3 ☐	P4 ☐	P5 ☐	P6 ☒
M 7.3 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 20					
M 7.3 contribuie la domeniul de intervenție 6C					
Sporirea accesibilității, a utilizării și a calității tehnologiilor informației și a comunicațiilor (TIC) în zonele rurale					
M 7.3 Contribuie la obiectivele transversale					
Mediu și climă					
Măsura promovează investițiile în comunicații IT care vor conduce la o reducere a consumului de hârtie generat de comunicarea clasică, prin postă precum și la cea legată de tipărirea de documente și materiale ce vor putea fi transmise în format electronic. De asemenea, se va reduce consumul de combustibil deoarece populația nu va mai fi nevoită să se deplaseze pentru a putea beneficia de anumite servicii utilizându-le pe cele furnizate online.					
Inovare:					
Implementarea tehnologiilor de comunicare în bandă largă are efecte tangibile în mărirea gradului de inovație deoarece dă posibilitatea agregării virtuale a resurselor și ideilor inovative din afara teritoriului cu cele din interiorul acestuia. Libera circulație a informației și interactivitatea sporită vor conduce la mărirea numărului de soluții și idei inovative.					
M7.3 este complementară cu următoarele măsuri din SDL					
M 1.1, M1.3 deoarece beneficiari indirecti ai acestor măsuri sunt beneficiari indirecti ai măsurii 7.3					
M7.3 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL					
M6.2, M6.4, M7.2, M7.8 deoarece contribuie direct împreună cu aceste măsuri la atingerea priorității 6.					

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- Implementarea soluțiilor de comunicație în bandă largă va contribui la creșterea calității și eficienței sistemului educațional din teritoriul LEADER Tövishát prin:
 - o crearea facilităților tehnice necesare pentru implementarea metodologiilor educaționale avansate bazate pe utilizarea TIC (eLearning);
 - o accesul sporit al elevilor și profesorilor la resurse educaționale electronice;

- creșterea oportunităților de pregătire continuă a personalului din domeniul public și din cel privat prin accesarea de programe de pregătire la distanță;
 - Creșterea procentului de gospodării conectate la servicii de comunicații de bandă largă va facilita accesul la noi oportunități de învățare non-formală și informală pentru toți locuitorii, indiferent dacă aceștia aparțin unei categorii etnice sau minorități defavorizate.
 - Comunicațiile în bandă largă ca facilitator al dezvoltării TIC favorizează crearea de noi locuri de muncă și creșterea PIB/ locuitor.
 - Pentru comunitățile izolate, dezvoltarea comunicațiilor în bandă largă poate favoriza integrarea economică și socială prin facilitarea accesului la bunuri și servicii noi, superioare, precum și oportunități de participare la economia digitală sau societatea informațională.
- 3. Trimiteri la alte acte legislative**
- Legea nr. 154/2012 privind regimul infrastructurii rețelilor de comunicații electronice;
 - Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 111/2011 privind comunicațiile electronice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 140/2012, cu modificările și completările ulterioare;
 - Hotărârea Guvernului nr. 245/2015 pentru aprobarea Strategiei Naționale privind Agenda Digitală pentru România 2020 Sursă: http://www.ancom.org.ro/uploads/links_files/Strategia_nationala_privind_Agenda_Digitala_pentru_Romania_2020.pdf;
 - Hotărârea Guvernului nr. 414/2015 prin care s-a aprobat Planul Național de Dezvoltare a Infrastructurii NGN (Next Generation Network) Sursa: http://www.ancom.org.ro/uploads/links_files/Planul_National_de_Dezvoltare_a_Infrastructurii_NGN.pdf;
 - Decizia președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații nr. 987/2012 privind regimul de autorizare generală pentru furnizarea rețelilor și a serviciilor de comunicații electronice
 - Legea nr.159 din 19.07.2017 privind regimul infrastructurii fizice a rețelilor de comunicații electronice, precum și pentru stabilirea unor măsuri pentru reducerea costului instalării rețelilor de comunicații electronice,(cu trimitere la art. 40 - Transparența și art.25 - Accesul deschis) publicată în Monitorul Oficial cu nr. 559 din data de 25 iulie 2016;
 - HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 1061 din data de 29 decembrie 2016; aplicabilitate - 27 februarie 2017
 - Investițiile pentru infrastructura de broadband intră sub incidența regulamentului nr. 1407/2013.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți

În funcție de acțiunile eligibile prezentate la secțiunea 6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile din prezenta fișă a măsurii beneficiarii direcți diferă astfel:

a) În cazul acțiunilor eligibile: crearea sau modernizarea buclelor locale la punct fix (secțiunea 6.a)) și crearea rețelei de distribuție și crearea sau modernizarea buclelor locale (secțiunea 6.b)) beneficiarii direcți sunt:

- Entități private care se încadrează în categoria întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) conform legislației în vigoare Legea 346/2004 care activează sau urmează să activeze în teritoriul LEADER Tövishát în domeniul tehnologiei informației și comunicațiilor
- Grupul de ~~a~~Acțiune ~~l~~Locală Tövishát ~~în cazul în care niciun alt solicitant nu-și manifestă interesul pentru a aplica;~~
- Entități publice, ADI, APL, cu respectarea legislației specifice
b) în cazul activităților eligibile de operațiuni conexe infrastructurii de bandă largă (secțiunea 6.c)) beneficiarii direcți sunt:
- Entități publice, UAT-uri, cu respectarea legislației în vigoare
- ONG-uri, cu respectarea legislației în vigoare
- Unități de cult, cu respectarea legislației în vigoare
- Grupul de acțiune locală Tövishát
- Beneficiari indirecti
- Locuitorii din localitățile aflate pe lista localităților eligibile pentru investiții în broadband
- Grupurile aparținând unor minorități etnice
- Persoane din teritoriul LEADER Tövishát care vor accesa infrastructura nou înființată pentru accesarea programelor de formare și informare online prin Masura 1.3

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de operațiuni eligibile:

a) Crearea sau modernizarea buclelor locale la punct fix care presupune:

i) crearea unei infrastructuri de acces broadband la punct fix (bucă locală sau "last mile") în zonele fără acces la internet în bandă largă;

ii) modernizarea infrastructurii existente de telecomunicații, în întregime sau parțial, inadecvată (care prezintă calitate scăzută, capacitate scăzută, siguranță scăzută sau acoperire insuficientă) sau incapabilă să ofere o calitate minimă a serviciilor broadband.

iii) investițiile eferente racordării la o rețea de distribuție (backhaul network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone network).

b) Crearea rețelei de distribuție și crearea sau modernizarea buclelor locale, care, pe lângă acțiunile de la pct. a. i) și ii) presupune și:

i) crearea unei infrastructuri de distribuție broadband (backhaul network), în zonele în care aceasta nu există, de la punctul de inserție în rețeaua magistrală de mare capacitate (backbone network) până la punctul local de acces în bandă largă (PLABL), pentru a conecta rețeaua de acces local la rețeaua backbone;

ii) investițiile aferente creării unei infrastructuri de distribuție (backhaul-network) în vederea asigurării unei conexiuni adecvate la rețeaua magistrală (backbone network) și realizării punctelor de inserție și a lucrărilor de racordare la rețelele backbone.

Pentru ambele tipuri de acțiuni pot fi eligibile:

- lucrările de realizare sau modernizare a buclelor locale la punct fix (last-mile network), de la punctele locale de acces în bandă largă (PLABL) la utilizatorul final;
- realizarea sau modernizarea PLABL, inclusiv lucrările aferente necesare;
- finanțarea echipamentelor tehnice și toate lucrările civile aferente instalării și punerii în funcțiune a acestora (ca de exemplu canalizații, conducte, piloni, stații la sol etc.);
- finanțarea sistemelor de software necesare;
- instalarea elementelor de rețea și a facilităților asociate acestora e.g.: switch local digital și routere, puncte de prezență, etc.

Notă: Pentru operațiunile eligibile prezentate la punctul 6.a) și b) investițiile în achiziție echipamente IT, software-uri, brevete mărci, drepturi de autor, dezvoltare de soft pentru toate domeniile nu sunt decontabile din quantumul alocat investițiilor de broadband.

c) operațiuni conexe infrastructurii de bandă largă care să creeze premisele unei dezvoltări locale eficiente prin interconectarea nevoilor cu oportunitățile care impactează comunitatea locală cum ar fi: platforme colaborative, alfabetizare digitală, platforme e-learning etc.

Pentru acest tip de operațiuni sunt eligibile:

- achiziția de echipamente IT necesare operațiunilor conexe : servere pentru baze de date, echipamentele tehnice aferente instalării și punerii în funcțiune, etc
- achiziția de soft-uri, dezvoltarea de soft pentru implementarea operațiunilor conexe
- cheltuielile cu onorariile experților ce vor elabora și implementa operațiunile conexe;
- cheltuieli pentru achiziționarea domeniului platformei și pentru găzduirea platformei IT
- cheltuieli administrative

Tipuri de operațiuni neeligibile:

- Cumpărarea de teren și/sau de imobile;
- Impozite și taxe fiscale;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie;
- Comisioane bancare, costurile garanțiilor, cheltuieli de înființare și cheltuieli similare;
- Achiziționarea de bunuri second-hand (utilizate);
- Orice cheltuieli realizate cu scopul asigurării mentenanței sau orice alte cheltuieli generate de simpla înlocuire
- TVA, cu excepția TVA-ului nedeductibil, în cazul în care este în mod real și definitiv suportat de către beneficiari, alții decât persoanele scutite de plata impozitului,;
- Costuri de schimb valutar, taxe și pierderi ocazionate de schimburile valutare asociate contului euro ale proiectului;
- Contribuția în natură;
- Costurile aferente unui contract de leasing: taxa de management, dobânzi, prima de asigurare etc.;
- Costuri realizate înainte de aprobarea proiectului, cu excepția studiilor tehnice/proiectului tehnic, a planurilor de afaceri și a studiilor de fezabilitate;
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;

7. Condiții de eligibilitate

a) În cazul operațiunilor eligibile prezentate la punctul 6.a) și b), condițiile de eligibilitate sunt următoarele:

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili conform punctului 4. a) din prezenta măsură.
Solicitanții nu trebuie în mod obligatoriu să aibă sediul pe teritoriul LEADER Tövishát, în schimb este obligatoriu să deschidă un punct de lucru în teritoriu, iar activitățile din cadrul proiectului să se desfășoare în teritoriul Tövishát.
- Investiția prevăzută prin proiect va fi realizată în teritoriul LEADER Tövishát fără acoperire broadband la punct fix, pe baza listei "Localități eligibile pentru investiții broadband 2014-2020 M19-LEADER întocmită de ANCOM, dacă este cazul;
- Solicitanții trebuie să prezinte toate avizele/acordurile și autorizațiile necesare investiției;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General sau Planul Urbanistic Zonal aferent zonelor acoperite de investiție
- Viteza de transfer pe care solicitanții sprijinului trebuie să o asigure va fi de minimum 30 Mbps pentru orice tip de beneficiar țintă (utilizator final persoană fizică sau juridică), dacă este cazul ~~1 Mbps partajat pentru clienți persoane fizice și 4 Mbps partajat pentru persoane juridice;~~
b) În cazul operațiunilor eligibile prezentate la punctul 6.c), condițiile de eligibilitate sunt următoarele:
- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili conform punctului 4. b) din prezenta măsură.
- Solicitanții nu trebuie în mod obligatoriu să aibă sediul pe teritoriul LEADER Tövishát, în schimb este obligatoriu să deschidă un punct de lucru în teritoriu, iar activitățile din cadrul proiectului să se desfășoare în teritoriul Tövishát.
- Investiția vizează exclusiv populația din teritoriul GAL Tövishát (beneficiarii indirecti ai proiectului sunt locuitori ai UAT-urilor aparținând teritoriului LEADER Tövishát)
- Investiția nu este generatoare de venituri
- Solicitantul trebuie să se angajeze că va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minimum 5 ani de la data ultimei plăți

8. Criterii de selecție

Principii în ceea ce privește stabilirea de criterii de selecție

- a) În cazul operațiunilor eligibile prezentate la punctul 6.a) și b) sunt stabilite următoarele principii:
 - Principiul prioritizării investițiilor care deserveșc populația din unități administrative teritoriale cu indice de dezvoltare locală IDUL sub 55
 - Principiul gradului de deservire a populației, inclusiv potențialul turistic al localității rurale
- Principiul prioritizării proiectelor a căror soluție tehnică oferă cea mai mare viteză de transfer a datelor pentru utilizatorul final
- b) În cazul operațiunilor eligibile prezentate la punctul 6.c) sunt stabilite următoarele principii :
 - Numărul UAT-urilor beneficiare ale proiectului
 - Dimensiunea grupului țintă

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea sprijinului public nerambursabil va fi de 40.000 pentru 1 proiect.

Intensitatea sprijinului va fi după cum urmează:

- pentru operațiunile generatoare de venit sprijinul public nerambursabil va fi de 90% din totalul cheltuielilor eligibile
- pentru operațiunile generatoare de venit cu utilitate publică sprijinul public nerambursabil va fi de 100% din totalul cheltuielilor eligibile
- pentru operațiunile negeneratoare de venit : 100%

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii TIC:250

Numărul de gospodării din spațiul rural: minim 10

10. Fisa măsurii M.7.8**Denumirea****Codul măsurii****Investiții în infrastructura sociala și pentru integrarea minorităților etnice****M 7.8 / 6B**

Tipul măsurii

☒ INVESTIȚII☐ SERVICII☐ SPRIJIN FORFETAR**1. Descrierea generală a măsurii**

Conform analizei SWOT, a analizei nevoilor și a priorităților de dezvoltare, populația din teritoriul LEADER Tövishát este expusă riscului de sărăcie și excluziune socială. Categoriile de persoane expuse riscului sunt: șomerii de scurtă și lungă durată, persoanele fără loc de muncă, persoanele unice întreținătoare de familii, familiile cu mai mult de trei copii, persoanele afectate de boli cronice sau boli profesionale (foști mineri, lucrători în industrie etc), copiii ai căror părinți sunt plecați la lucru în străinătate și au rămas în grija bunicilor sau a fraților mai mari, vârstnicii rămași fără aparținători, persoanele aparținând minorităților etnice, etc.

Pentru aceste categorii ne propunem ca prin măsura 7.8 să înființăm sau să dezvoltăm servicii sociale fără cazare care să aibă un impact pozitiv atât asupra calității vieții lor, cât și asupra creșterii gradului de integrare socială.

Una dintre cele mai expuse categorii la riscul excluziunii este minoritatea romă. Din rezultatele recensământului populației și locuințelor din 2011 observăm că un procent de 5.4% din locuitorii teritoriului LEADER Tövishát sunt de etnie rromă (mult peste procentul de 3,09% la nivel de țară). Gradul redus de ocupare al acestora precum și accesul limitat la piața muncii duc la venituri mici și risc ridicat de sărăcie și excluziune socială a acestora. Condițiile de viață și de locuit, igiena personală și a locuințelor acestora reprezintă de asemenea o problemă cu impact social ridicat. Copiii aparținând minorităților rromă au de asemenea un grad de participare scăzut la școală cu impact asupra integrării sociale, asupra comportamentului social. Prin măsura 7.8 se vor finanța acțiuni sociale care să contribuie la integrarea minorităților etnice rromă și la creșterea calității vieții acestora.

O altă categorie expusă riscului de excluziune socială sunt persoanele vârstnice a căror număr este în creștere. Din datele recensământului populației din 2011 observăm că populația cu vârsta peste 65 de ani reprezintă 18.58%. Persoanele vârstnice au un grad ridicat de dependență atât datorită problemelor de sănătate cu care se confruntă cât și datorită condiției sociale a acestora. În teritoriul LEADER Tövishát există un număr de 2 centre rezidențiale adresate vârstnicilor având o capacitate totală de 70 de locuri și un singur centru de zi pentru vârstnici ce poate deservi un număr de 20 de beneficiari. Având în vedere faptul că măsurile de finanțare prin PNDR 2014 -2020 nu vizează și investițiile în servicii sociale pentru vârstnici, singura posibilitate de rezolvare a acestor nevoi rămâne prin componenta LEADER Tövishát. Prin măsura 7.8 se vizează astfel de servicii sociale fără cazare, dar care să răspundă nevoilor complexe ale vârstnicilor.

La nivelul întregului teritoriu se observă un grad redus de adecvare a serviciilor sociale la nevoile persoanelor aflate în dificultate și drept urmare, sunt necesare măsuri de sprijin imediate.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la rezolvarea nevoilor: protecția și îmbunătățirea mediului și gestionarea eficientă a resurselor naturale (N9), reducerea gradului de sărăcie și de excluziune socială în special a minorităților rromice (N10), îmbunătățirea infrastructurii de bază și adecvarea serviciilor educaționale, sociale, medicale (N11), înființarea de servicii noi pentru populația rurală (N12),

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M 7.8					
(a) favorizarea competitivității agriculturii;	(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;	(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.			
Da ☐ Nu ☒	Da ☒ Nu ☐	Da ☒ Nu ☐			
Obiectivele specifice/locale ale măsurii					
Această măsură vizează:					
- creșterea numărului de locuitori din teritoriul LEADER Tövishát care beneficiază de servicii sociale adecvate nevoilor lor - creșterea gradului de integrare în comunitate a minorităților etnice în special a rromilor					
M7.8 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013					
P1 ☐	P2 ☐	P3 ☒	P4 ☐	P5 ☒	P6 ☒
M 7.8 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 20					
M 7.8 contribuie la domeniul de intervenție 6B					
Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale					
M 7.8 Contribuie la obiectivele transversale					
Mediu și climă					
Măsura promovează investițiile pentru producerea și utilizarea energiei din surse neconvenționale. Totodată, sprijinul acordat pentru producția și utilizarea surselor de energie neconvențională contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice precum și la reducerea consumului de energie. Activitățile sprijinite vor viza o atitudine responsabilă care să evite degradarea mediului.					
Inovare:					
Măsura contribuie la introducerea inovării în teritoriu atât prin soluțiile tehnice inovative ce vor fi implementate la proiectarea și execuția lucrărilor de construcții - montaj pentru reabilitarea investițiilor în serviciile sociale cât și prin inovarea de sistem ce va putea fi implementată ca urmare a înființării serviciilor în comunitate.					
M7.8 este complementară cu următoarele măsuri din SDL					
M6.2 deoarece beneficiari indirecti ai măsurii 7.8 vor putea fi beneficiari indirecti ai măsurii 6.2 în cadrul economiei sociale sau angajați în întreprinderile finanțate prin M6.4					
M7.8 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL					
M7.2, M 7.3, deoarece împreună contribuie direct la atingerea priorității 6					

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- va contribui la creșterea calității vieții persoanelor incluse în servicii sociale și la îmbunătățirea participării acestora la viața comunității
- va contribui la valorizarea și îmbunătățirea imaginii persoanelor cu nevoi sociale inclusiv a celor de etnie rromă ce vor beneficia de servicii

- va contribui la identificarea unor modele de bună practică în acest domeniu ce vor putea fi împărtășite și replicate la nivelul teritoriului LEADER Tövishát și în afara acestuia
- va contribui la implementarea unor standarde de calitate în domeniul serviciilor sociale

Valoarea adăugată a acestei măsuri este dată și de capacitatea de a relaționa cu alte proiecte din sectorul social implementate prin POSDRU 2007-2013 sau care vor fi implementate prin POCU 2014-2020

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

- Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/43/CE din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică;
- Directiva Consiliului Uniunii Europene nr. 2000/78/CE din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă;
- R(UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a R (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului R (UE) nr. 480/2014 de completare a R (UE) nr. 1303/2013 R (UE) nr. 808/2014 de stabilire a normelor de aplicare a R (UE) Nr. 1305/2013

Legislație Națională:

- Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale - republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea de Guvern nr 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 30/1994 privind ratificarea Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a protocolului adițional la aceasta convenție;
- Legea nr. 33/1995 privind ratificarea Convenției-cadru pentru protecția minorităților naționale, încheiată la Strasbourg la 1 februarie 1995;
- Legea nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 1149/2002 pentru aprobarea Normelor Metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr. 116/2002 privind prevenirea și combaterea marginalizării sociale, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului educației, cercetării și tineretului nr. 1540/2007 privind interzicerea segregării școlare a copiilor romi și aprobarea Metodologiei pentru prevenirea și eliminarea segregării școlare a copiilor romi.
- Legea nr. 197/2012 privind asigurarea calității în domeniul serviciilor sociale, cu modificările și completările ulterioare;

- Hotărârea Guvernului nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale;
- Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, cu modificările și completările ulterioare;

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți

- Comunele;
- ONG-uri;

Unități ale economiei sociale aflate pe teritoriul LEADER Tövishát

- Grupul de Acțiune Locală Tovishat, începând cu al doilea apel de selecție

Beneficiari indirecți

Persoane aparținând grupurilor vulnerabile: persoane vârstnice, familii numeroase și familii monoparentale, copii și tineri cu risc de abandon școlar sau de separare de familie, copii orfani sau abandonați de părinți, persoane cu dizabilități, persoane din rândul **minorităților etnice (cu accent pe minoritatea romă)**. Grupurile vulnerabile sunt delimitate prin comparație cu majoritatea populației ca având condiții de viață mai dificile: locuire precară sau lipsa locuinței, șomaj, nivel de educație scăzut, lipsa veniturilor. De asemenea, femeile sunt considerate a fi mai expuse riscurilor sărăciei și excluziunii sociale decât bărbații.

5. Tip de sprijin

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Tipuri de operațiuni eligibile:

- Înființarea de servicii sociale fără cazare cum ar fi: centre de zi pentru persoane vârstnice, unități de îngrijire la domiciliu, centre de zi pentru persoane cu dizabilități, centre de zi pentru persoane cu diferite adicții, centre de zi pentru alte persoane aflate în situație de nevoie socială, centre de preparare și distribuire a hranei pentru persoane în risc de sărăcie.
- Modernizarea serviciilor sociale existente, renovarea, reabilitarea și dotarea clădirilor în care se funcționează servicii sociale
- Investiții în instalații pentru producerea de energie electrică și/sau termică, prin utilizarea de surse neconvenționale ca și componentă secundară în cadrul proiectului iar energia obținută va fi destinată exclusiv consumului propriu;

Tipuri de operațiuni neeligibile:

- Achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- Achiziția de mijloace de transport persoane
- Costuri privind închirierea de mașini, utilaje, instalații și echipamente;
- Costuri operaționale inclusiv costuri de întreținere și chirie.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;
- Investiția trebuie să fie în corelare cu orice strategie de dezvoltare națională/regională/județeană/locală aprobată, corespunzătoare domeniului de investiții;
- Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de sprijin prevăzute prin măsură;
- Investiția trebuie să respecte Planul Urbanistic General
- Investiția să se realizeze în spațiul LEADER Tövishát;
- Solicitantul se angajează să asigure întreținerea/mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani, de la ultima plată.

8. Criterii de selecție

Principii în ceea ce privește stabilirea de criterii de selecție

- Principiul gradului de acoperire a populației deservite a beneficiarilor
- Principiul prioritizării investițiilor destinate integrării minorităților rrome
- Principiul stimulării parteneriatelor pentru acordarea de servicii sociale

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi 100% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele negeneratoare de venit aplicate de autoritățile publice locale și ONG-uri și nu va depăși: 200.000 euro.

Sprijinul public nerambursabil acordat în cadrul acestei măsuri va fi de max. 80% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele generatoare de venit aplicate de ONG-uri sau unități ale economiei sociale

10. Indicatori de monitorizare

Populație netă care beneficiază de servicii/infrastructuri îmbunătățite: minim 50

11. Fisa măsurii M.9.1

Denumirea	Codul măsurii
Inițierea de grupuri și organizații de producători în agricultură	M9.1 /3A

Tipul măsurii ☐ INVESTIȚII ☐ SERVICII ☒ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii

Conform analizei SWOT, a analizei nevoilor și a priorităților de dezvoltare a rezultat necesitatea implementării unor acțiuni care să stimuleze asocierea producătorilor din agricultura teritoriului LEADER Tövishát. Din analiza situației exploatațiilor agricole observăm că o pondere mare (92,72%) a fermelor au mai puțin de 5 ha. Creșterea competitivității sectorului agricol din teritoriul LEADER Tövishát este condiționată de valorificarea pe piață a unor produse agricole corespunzătoare din punct de vedere calitativ și cantitativ. Adaptarea producției la cerințele pieței poate fi accelerată semnificativ de asocierea producătorilor agricoli, care are drept consecință conștientizarea acestora asupra importanței aplicării unor tehnologii de producție unitare, corespunzătoare solicitărilor procesatorilor sau comerțului cu ridicata.

În județul Sălaj există o singură cooperativă în Municipiul Zalău (Suin Ardeal) specializată pe carnea de porcine. Principalele motive care au dus la această situație au fost interesul scăzut și nivelul de conștientizare al producătorilor, problemele economice și financiare (lipsa de resurse / credit), precum și aspectele privind pregătirea membrilor grupurilor de producători, consilierea și consultanța pe proiecte. Cel mai important factor în perioada de programare anterioară, care a avut efecte negative asupra constituirii grupurilor de producători a fost legislația națională (modificarea continuă a legislației în domeniu, impozitarea schimburilor comerciale între membri și grupul de producători).

Prin aceasta măsură se va acorda sprijin pentru înființarea grupurilor de producători în scopul asigurării legăturii cu piața, îmbunătățirii și adaptării producției atât la cerințele pieței (incluzând aspectele legate de caracterul cantitativ, calitativ și continuu al aprovizionării, și de siguranță alimentară) cât și la preferințele consumatorilor. Măsura răspunde la următoarele nevoi identificate: adecvarea capitalului de lucru și a tehnologiilor pentru creșterea competitivității activităților agricole (N2), consolidarea și modernizarea fermelor mici în ferme moderne (N5), înființarea de cooperative și grupuri de producători (N6), organizarea de lanțuri alimentare integrate (N7), restructurarea, protecția și îmbunătățirea mediului (N9), introducerea inovării în toate domeniile de activitate (N15).

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M9.1

(a) favorizarea competitivității agriculturii;	(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;	(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
Da ☒ Nu ☐	Da ☒ Nu ☐	Da ☒ Nu ☐

Obiectivele specifice/locale ale măsurii

Obiectivul principal al măsurii este de a contribui la asocierea producătorilor agricoli cu scopul de a asigura o mai bună valorificare a produselor membrilor, degrevând astfel

producătorul de sarcina vânzării producției, ceea ce contribuie direct la o mai bună integrare a producătorilor agroalimentari pe piață și la nivelul lanțurilor scurte de aprovizionare

M9.1 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013

P1 ☐ P2 ☐ P3 ☒ P4 ☐ P5 ☐ P6 ☐

M9.1 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 27

M9.1 contribuie la domeniul de intervenție 3A

Îmbunătățirea competitivității producătorilor primari printr-o mai bună integrarea acestora în lanțul agroalimentar prin intermediul schemelor de calitate al creșterii valorii adăugate a produselor agricole, al promovării pe piețele locale și în cadrul circuitelor scurte de aprovizionare al grupurilor și organizațiilor de producători și al organizațiilor interprofesionale

M9.1 Contribuie la obiectivele transversale

Mediu și climă

Implementarea măsurii 9.1 va contribui la promovarea și respectarea bunelor practici de mediu, iar realizarea unor investiții colective va putea asigura o eficiență mai mare în ceea ce privește gestionarea apei și a deșeurilor și va facilita utilizarea surselor de energie regenerabilă în folosul membrilor săi.

Grupurile de producători vor putea ajuta micile exploatații ale membrilor să contribuie într-o măsură mai mare la atenuarea schimbărilor climatice și adaptarea la acestea prin furnizarea de consultanță, de exemplu cu privire la practici agricole îmbunătățite și adoptarea unor măsuri agronomice practice pentru a spori rezistența sistemelor agricole la inundații și secete, inclusiv prin posibilitatea promovării prin intermediul planului de afaceri a unor investiții colective (gestionarea gunoierului de grajd).

Inovare:

Măsura poate stimula inovarea datorită cooperării dintre micii fermieri. În cadrul grupului sunt posibile acțiuni inovative ce nu pot fi realizate în afara unei forme asociative precum dezvoltarea de noi produse, procese, metode de organizare, metode de păstrare a producției agroalimentare pentru creșterea siguranței alimentare, de produse adaptate mai bine cerințelor pieței și de metode de utilizare a deșeurilor și de epurare a apei pentru protejarea mediului.

M9.1 este complementară cu următoarele măsuri din SDL

M6.1, M6.3 deoarece beneficiarii direcți ai acestor măsuri pot beneficia de măsura 9.1

M9.1 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL

M16.4 și M3.1 deoarece împreună cu aceste măsuri contribuie direct la atingerea priorității 3.

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- capacității crescute de inovare și transferului de cunoștințe a grupurilor de producători
- creșterea puterii de negociere, achiziționarea în comun a input-urilor, facilitarea accesului membrilor la utilaje și tehnologii moderne etc
- Grupurile de producători pot realiza investiții colective care sunt în general mult mai eficiente în ceea ce privește consumul de resurse, modul de organizare și gestionare.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

-

Legislație Națională:

Ordonanța nr. 37/2005 privind recunoașterea și funcționarea grupurilor și organizațiilor de producători, pentru comercializarea produselor agricole și silvice aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 338/2005, cu completările și modificările ulterioare.

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Grupurile de producători din sectorul agricol care se încadrează în definiția IMM-urilor și care au fost recunoscute oficial de către autoritatea competentă după 1 ianuarie 2014 și înainte de solicitarea sprijinului.

Sprijinul se acordă grupurilor de producători recunoscute conform legislației naționale în vigoare, pentru următoarele categorii: produse agricole, produse horticole (exceptând grupurile sprijinite prin subprogramul pomicol care acoperă speciile de pomi și arbusti fructiferi din Anexa I a STP), produse de origine animală, mixte.

5. Tip de sprijin

Sprijin forfetar, degresiv, plătit în tranșe anuale, pentru o perioadă care nu poate depăși cinci ani de la data la care grupul de producători a fost recunoscut, acordat în baza unui plan de afaceri.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Cheltuielile eligibile sunt cele rezultate din înființarea și funcționarea grupurilor de producători din sectorul agricol, prevăzute în planul de afaceri.

Cheltuieli neeligibile

Nu vor fi eligibile în cadrul acestei măsuri cheltuielile pentru fuzionarea grupurilor de producători existente.

7. Condiții de eligibilitate

Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
Solicitantul prezintă un plan de afaceri care trebuie să detalieze activitățile planificate ale grupului în raport cu una sau mai multe dintre categoriile enumerate mai jos (art. 27 (1) R 1305/2013):

- adaptarea producției și produselor producătorilor care sunt membri ai acestor grupuri la cerințele pieței;
- introducerea în comun a produselor pe piață, inclusiv pregătirea pentru vânzare, centralizarea vânzărilor și aprovizionarea cumpărătorilor en gros;
- stabilirea unor norme comune privind informarea asupra producției, acordând o atenție deosebită recoltării și disponibilității; și
- alte activități care pot fi desfășurate de către grupurile de producători, cum ar fi dezvoltarea competențelor în materie de exploatare și de comercializare, precum și organizarea și facilitarea proceselor de inovare. Cerințele specifice minime cu privire la conținutul planului de afaceri vor fi detaliate cadrul național de implementare.

8. Criterii de selecție

Principiul cooperării (grupurile de producători care fac parte dintr-un Grup Operațional în cadrul PEI);

- Principiul reprezentativității grupurilor (numărul de membri);
- Principiul calității produselor (grupurile care produc, depozitează și comercializează produse ecologice, HNV, tradiționale sau produse care participă la scheme de calitate europene).

- Principiul sectorului prioritar (lapte de bovine, apicultură, viticultură).
- Principiul asocierii exploatațiilor de mici dimensiuni

Principiile de selecție vor fi detaliate în documentele subsecvente și vor respecta prevederile art. 49 al Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acestora în conformitate cu prioritățile Uniunii Europene în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Sprijinul public nerambursabil acordat este de 100% din cuantumul sprijinului, și nu poate să depășească 10% din valoarea producției comercializate în primii 5 ani și suma maximă de 1200 euro/an. Ultima rată se va plăti numai după ce s-a verificat dacă planul de afaceri a fost implementat corect. În cazul nerespectării planului de afaceri, sprijinul se recuperează proporțional cu obiectivele nerealizate.

10. Indicatori de monitorizare

Număr de exploatații care primesc sprijin pentru participarea la grupuri/organizații de producători: 1

12. Fisa măsurii M.16.4

Denumirea	Codul măsurii
Sprijin pentru cooperare și piețe locale de desfacere	M16.4/1B

Tipul măsurii ☒ INVESTIȚII ☐ SERVICII ☐ SPRIJIN FORFETAR

1. Descrierea generală a măsurii

Conform analizei SWOT, a analizei nevoilor și a priorităților de dezvoltare, s-a identificat ca necesară facilitarea cooperării între actorii implicați în dezvoltarea teritoriului LEADER Tövishát, având în vedere slaba interconectarea a acestora și numeroasele probleme comune tipice de natura socio-economică legate de dezvoltarea activității lor. De asemenea s-a identificat o slabă capacitate a acestora de a face față la provocările legate de mediu, de concurență precum și la dezavantajele legate de nivelul foarte mare de fragmentare a exploatațiilor.

Analiza SWOT evidențiază lipsa “culturii inovatoare” care să stimuleze rezultate semnificative în spațiul LEADER Tövishát. Această situație generează un efect negativ asupra valorii adăugate și asupra viabilității afacerilor din microregiune și în mod implicit, asupra nivelului de competitivitate al acestora.

Sprijinul se va acorda pentru acoperirea costurilor de cooperare și a celor legate de investiții tangibile și/sau intangibile pentru promovarea unor proiecte comune care implică cel puțin două entități care cooperează pentru:

- Crearea/dezvoltarea unui lanț scurt de aprovizionare/piețe locale (cu produse alimentare), și/sau
- Activități de promovare referitoare la crearea/dezvoltarea unui lanț scurt (sau lanțuri scurte) de aprovizionare (cu produse alimentare) și la piața locală deservită de acest lanț/aceste lanțuri.

Prin lanț scurt se înțelege acea configurație a lanțului alimentar care nu implică mai mult de un intermediar între producător și consumator.

Prin intermediar se înțelege acea entitate care achiziționează produsul de la fermier în scopul comercializării. Procesatorul nu este considerat intermediar dacă procesează materia primă proprie sau procesarea reprezintă o acțiune de prestare de servicii către fermier, cel din urmă deținând controlul asupra produsului și condițiilor de comercializare (ex.: stabilirea prețului). Unele sesiuni de depunere de proiecte se pot axa în mod deosebit pe consolidarea pieței locale pentru produsele fabricate/prelucrate la nivel local. Aceasta este o formă specifică de lanț scurt de aprovizionare, bazat atât pe numărul de intermediari cât și pe distanța geografică dintre punctul de producție/procesare și punctul de vânzare. Ținând cont de specificitățile geografice naționale, "piața locală" este definită ca o rază de comercializare care nu depășește 75 km de la exploatarea de origine a produsului. Se ține seama de distanța medie dintre așezările principale și cheltuielile posibile de transport, combustibil și al rețelei de transport rutier, care ar putea aduce un profit rezonabil, ar contribui la reducerea poluării și conservarea proprietăților produsului.

Sprijinul acordat în cadrul acestei măsuri va contribui la satisfacerea nevoilor privind: adecvarea capitalului de lucru și a tehnologiilor pentru creșterea competitivității activităților agricole (N2), modernizarea sectorului de procesare a produselor agricole și

adaptarea la standardele europene (N3), restructurarea, consolidarea și modernizarea fermelor mici în ferme moderne (N5), organizarea de lanțuri alimentare integrate (N7), protecția și îmbunătățirea mediului și gestionarea eficientă a resurselor (N9), introducerea inovării (N15).

Obiective de dezvoltare Rurală ale Reg. (UE) 1305/2013, art. 4 la care contribuie M16.4

(a) favorizarea competitivității agriculturii;	(b) asigurarea gestionării durabile a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;	(c) obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.
Da ☒ Nu ☐	Da ☒ Nu ☐	Da ☒ Nu ☐

Obiectivele specifice/locale ale măsurii

- Îmbunătățirea cooperării între actorii locali în scopul comercializării produselor agroalimentare prin intermediul lanțurilor scurte de aprovizionare. Măsura va încuraja atât cooperarea dintre fermieri, procesatori, comercianți alimentari cu amănuntul, restaurante, hoteluri și alte forme de cazare din teritoriul LEADER Tövishát cât și realizarea de parteneriate cu organizații neguvernamentale și autorități publice din teritoriu.

M16.4 contribuie la prioritățile prevăzute la art. 5 Reg. (UE) 1305/2013

P1 ☒	P2 ☒	P3 ☒	P4 ☐	P5 ☐	P6 ☐
--	--	--	-----------------------------	-----------------------------	-----------------------------

M16.4 corespunde obiectivelor din Reg. (UE) nr. 1305/2013 - Art. 35

M16.4 contribuie la domeniul de intervenție 1B

Consolidarea legăturilor dintre agricultură, producția alimentară și silvicultură pe de-o parte și cercetare și inovare pe de altă parte inclusiv în scopul unei gestionări mai bune a mediului și al unei performanțe de mediu îmbunătățite

M16.4 Contribuie la obiectivele transversale

Mediu și climă

Comercializarea produselor alimentare obținute la nivel local, prin lanțuri scurte și prin piețe locale poate avea efecte pozitive asupra mediului și climei prin reducerea consumului de energie și, implicit, a emisiilor de GES

Inovare:

Prin cooperare, micii producători locali pot identifica modalități inovatoare de comercializare a unui volum mai mare de produse proprii și de atragere a unor noi categorii de consumatori. Activitățile finanțate prin această măsură le permite fermierilor să capitalizeze în comun produsele obținute, să-și adapteze producția la cerințele pieței, să aibă un acces mai bun la inputuri, echipamente, credite și piață, să-și optimizeze costurile de producție, să creeze lanțuri scurte de aprovizionare și să facă față diferitelor provocări de pe piață.

M16.4 este complementară cu următoarele măsuri din SDL

M 6.1, M6.3, M 6.2 și M6.4 deoarece beneficiari direcți ai acestei măsuri pot fi beneficiari indirecti ai măsurii 16.4

M16.4 este sinergică cu următoarele măsuri din SDL

M1.1 și M 1.3 deoarece contribuie direct împreună cu aceste măsuri la atingerea priorității 1

2. Valoarea adăugată a măsurii

Valoarea adăugată a prezentei măsuri rezultă din următoarele aspecte:

- Contribuie la reducerea costurilor privind desfacerea și aprovizionarea în cadrul actorilor implicați în lanțurilor scurte de aprovizionarea

- Contribuie la creșterea atractivității teritoriului și la posibilitatea dezvoltării unor activități conexe celor legate de valorificarea produselor.
- Crearea unor piețe de desfacere va contribui la o creștere a nivelului de trai în regiune ca urmare a unei mai bune valorificări a produselor
- De asemenea, o valoare adăugată a măsurii este creșterea renumelui teritoriului atât pentru produsele tradiționale ce vor fi mai bine valorificate cât și pentru prețul acestora care va putea fi mai competitiv.

Prin implementarea acestei măsuri, se vor valorifica mai multe puncte tari ale teritoriului și anume cel legat de poziția strategică la nivelul microregiunii de Nord - Vest și accesibilitatea teritoriului printr-un drum european (E81) precum și posibilitatea de valorificare a unor produse tradiționale locale.

De asemenea o valoare adăugată suplimentară este adusă de oportunitatea ce se va crea prin măsură de a îmbunătăți cooperarea și schimburile de bune practici între parteneri.

3. Trimiteri la alte acte legislative

Legislație UE:

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis

Legislație Națională:

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

Beneficiari direcți:

Parteneriatele constituite din cel puțin un partener din categoriile de mai jos și cel puțin un fermier sau un grup de producători/o cooperativă care își desfășoară activitatea în sectorul agricol.

- Fermieri organizați ca PFA, II, IF;
- Microîntreprinderi și întreprinderi mici;
- Organizații neguvernamentale;
- Consilii locale;
- Unități școlare, sanitare, de agrement și de alimentație publică.

Condițiile legate de forma de organizare a parteneriatului vor fi detaliate în cadrul documentelor subsecvente.

Beneficiari indirecți

beneficiari ai măsurilor M6.1, M6.3, M6.2 și M6.4 care vor constitui un lant alimentar sau vor participa la cooperare.

5. Tip de sprijin

Rambursare a cheltuielilor eligibile efectuate și plătite efectiv;

Plată în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu articolul 45(4) și articolul 63 din Regulamentul 1305/2014.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

Acțiuni eligibile

- Sprijinul se acordă pentru costuri de cooperare și investiții tangibile și/sau intangibile pentru promovarea unor proiecte comune construcții aferente proiectului, aplicații software
- Realizarea de studii/planuri;
- Costurile de funcționare a cooperării;
- Costuri directe ale proiectelor specifice corelate cu planul proiectului;
- Activități de promovare și marketing

Sprijinul se va acorda pentru activitățile prevăzute pentru îndeplinirea obiectivelor din cadrul planului de proiect.

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul se încadrează în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul va depune un acord de cooperare care face referire la o perioadă de funcționare cel puțin egală cu perioada pentru care se acordă finanțarea;
- Pentru proiectele legate de lanțurile scurte de aprovizionare, solicitantul va depune un studiu/plan, privitor la conceptul de proiect privind lanțul scurt de aprovizionare;
- Pentru proiectele legate de piețele locale, solicitantul va prezenta un concept de marketing adaptat la piața locală care să cuprindă, dacă este cazul, și o descriere a activităților de promovare propuse.
- Proiectul de cooperare propus va fi nou și nu va fi în curs de defășurare sau finalizat;
- Dacă este cazul, solicitantul va respecta definițiile cu privire la lanțurile scurte de aprovizionare și piețele locale stabilite în conformitate cu prevederile din articolul 11 din Regulamentul (UE) nr. 807/2014 și descrise în secțiunea Informații specifice operațiunii din fișa măsurii.

8. Criterii de selecție

Proiectele comune propuse în cadrul acestei măsuri vor fi selectate pe bază de cereri de proiecte. Criteriile de selecție a proiectelor vor urmări următoarele principii:

- Principiul reprezentativității cooperării, respectiv numărul de parteneri implicați;
- Principiul structurii adecvate de parteneriat, pe baza obiectivului proiectului;
- Principiul valorii adăugate (parteneriatele care produc și comercializează produse cu valoare adăugată mare - ecologice, care participă la scheme de calitate, produse din sistemele agricole HNV, etc.);
- Principiul “piețelor locale” (i.e. distanță geografică mai mică între punctul de producție și punctul de vânzare). Principiile de selecție vor fi detaliate suplimentar în legislația națională ulterioară și vor avea în vedere prevederile din articolul 49 al Regulamentului (UE) nr. 1305/2013, în scopul de a asigura tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea acelor resurse în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Valoarea maximă a sprijinului este de ~~14.467,21~~ 18.921,21 de euro.

Costurile de funcționare a cooperării nu vor depăși 20% din valoarea maximă a sprijinului acordat pe proiect depus.

Toate costurile sunt acoperite de această măsură ca o valoare globală.

Dacă proiectele de parteneriat intră în sfera de aplicare a normelor privind ajutoarele de stat (în afara sectorului agricol) sprijinul va fi acordat în conformitate cu Regulamentul privind ajutoarele de minimis nr. 1407/2013 și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar timp de trei ani fiscali.

Intensitatea ajutorului este de 100%

10. Indicatori de monitorizare

Număr total de operațiuni de cooperare sprijinite în cadrul măsurii: 1

CAPITOLUL VI

Descrierea complementarității/contibuției la obiectivele altor strategii relevante

1. Contribuție la strategiile naționale

Măsurile propuse pentru atingerea obiectivelor,

- ✚ se subordonează principiilor și obiectivelor stabilite prin PNDR 2014-2020 deoarece:
 - Atingerea obiectivului de dezvoltare - OD1 al SDL Tövishát contribuie direct la obiectivul de dezvoltare al PNDR 2014 - 2020 i) restructurarea și creșterea viabilității exploatațiilor agricole;
 - Atingerea obiectivului de dezvoltare OD2 al SDL Tövishát contribuie direct la obiectivul de dezvoltare al PNDR 2014 - 2020 ii) gestionarea durabilă a resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice;
 - Atingerea obiectivului de dezvoltare OD2 al SDL Tövishát contribuie direct la obiectivul de dezvoltare al PNDR 2014 - 2020 iii) diversificarea activităților economice, crearea de locuri de muncă, îmbunătățirea infrastructurii și serviciilor pentru îmbunătățirea calității vieții în zonele rurale.
- ✚ Se subordonează principiilor din legislația națională pentru dezvoltare durabilă, pentru protejarea mediului, a sănătății populației deoarece măsurile au în vedere respectarea de către beneficiari a cerințelor legislative din domeniile specifice.

Prioritățile strategiei transpuse prin domenii de intervenție vor contribui și la realizarea obiectivelor transversale din PNDR 2014 -2020 privind inovarea, protecția mediului, atenuarea efectelor schimbărilor climatice și adaptare la acestea.

Toate măsurile propuse prin SDL acționează sinergic cu măsurile incluse în PNDR 2014 - 2020.

De asemenea, măsurile propuse prin SDL contribuie la atingerea obiectivelor din:

- ✚ STRATEGIA NAȚIONALĂ PENTRU DEZVOLTARE DURABILĂ la orizontul anilor 2013-2020-2030¹⁷ care este orientat spre îmbunătățirea continuă a vieții oamenilor și a relațiilor dintre ei în armonie cu mediul natural.
- ✚ STRATEGIEI NAȚIONALE PENTRU COMPETITIVITATE 2014 - 2020 ¹⁸ care prevede promovarea celor 10 sectoare de viitor printre care turismul și ecoturismul, textile și pielărie, Lemn și mobilă, Industria creative, Industria auto și componente, Tehnologia informațiilor și comunicațiilor, Procesarea alimentelor și a băuturilor, Sănătate, Energie și management de mediu. Toate aceste tipuri de activități sunt prioritizate și în cadrul măsurilor SDL LEADER TÖVISHÁT
- ✚ STRATEGIEI NAȚIONALE DE DEZVOLTARE ECONOMICĂ A ROMÂNIEI pe termen mediu a carei obiectiv fundamental îl constituie crearea unei economii de piață funcționale, compatibile cu principiile, normele, mecanismele, instituțiile și politicile Uniunii Europene.¹⁹

¹⁷⁾ [Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013 - 2020 -2030](http://www.mmediu.ro) www.mmediu.ro

¹⁸⁾ [Strategia Națională pentru Competitivitate 2014 -2020.pdf](http://www.minind.ro) www.minind.ro

¹⁹⁾ [Strategia Națională de Dezvoltare Economică](http://www.cdep.ro) www.cdep.ro

2. Contribuție la strategiile sectoriale

Obiectivele SDL LEADER TÖVISHÁT contribuie la următoarele strategii sectoriale:

- ✚ **Mediu** - Strategia Națională privind protecția atmosferei²⁰, a cărei scop este dezvoltarea și implementarea unui sistem integrat de gestionare a calității aerului, eficient din punct de vedere economic. Contribuția la această strategie se realizează prin implementarea măsurilor de control al emisiilor de poluanți în atmosferă
- ✚ **Ocupare** - Strategia Națională pentru Ocupare în perspectiva 2020²¹ care are ca obiectiv general atingerea unui nivel sustenabil de ocupare a forței de muncă susținut de competitivitate economică, coeziune socială și dezvoltare durabilă. Acest obiectiv va fi atins prin implementarea tuturor măsurilor din SDL având în vedere crearea de locuri de muncă atât pe durata implementării proiectelor finanțate prin SDL cât și ca urmare a operaționalizării investițiilor.
- ✚ **Reducerea sărăciei** - Strategia Națională de Reducere a Sărăciei 2014- 2020²² care prevede ca intervențiile să fie orientate cu precizie spre zonele cu cea mai mare nevoie, precum și asigurarea investițiilor publice (inclusiv din fonduri UE) necesare dezvoltării acestor comunități.
- ✚ **Integrarea minorităților** - Planul de Acțiune al Strategiei pentru incluziunea cetățenilor români aparținând minorității Roma pentru perioada 2012-2020²³ care prevede măsuri de incluziune a minorităților rome iar strategia propusa de LEADER Tövishát propune o măsură concretă destinată integrării minoritatilor rome.
- ✚ **Formare continuă** - Strategia Națională pentru Învățarea pe tot Parcursul Vieții²⁴ care are drept obiectiv crearea cadrului strategic pentru a încuraja și crește participarea la educația pe tot parcursul vieții. SDL LEADER Tövishát include măsură specifică formării profesionale și dobândirii de competente - M1.1.

3. Contribuție la strategia regională

SDL LEADER Tövishát contribuie la atingerea a cel puțin 3 obiective din Planul Regional de Dezvoltare Nord Vest 2014 - 2020²⁵ și anume:

- ✚ Creșterea investițiilor în capitalul uman și social al regiunii în vederea asigurării suportului pentru o dezvoltare durabilă
- ✚ Creșterea eficienței economice rurale conservând totodată calitatea mediului și patrimoniul etnofolcloric extrem de bogat al regiunii
- ✚ Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei

SDL LEADER Tövishát contribuie la atingerea a trei din cele patru priorități PDR NORD VEST 2014 -2020și anume

- ✚ Prioritatea 1 - Creșterea competitivității economice a regiunii și stimularea cercetării și inovării
- ✚ Prioritatea 3 - Creșterea calității vieții locuitorilor din regiune
- ✚ Prioritatea 4 - Protecția mediului natural și antropic, utilizarea eficientă a resurselor și reducerea emisiilor poluante

²⁰Strategia Națională privind protecția atmosferei www.anpm.ro

²¹Strategia Națională pentru Ocuparea forței de muncă 2014- 2020 www.mmuncii.ro

²²Strategia Națională privind incluziunea socială și reducerea sărăciei 2015-2020

²³STRATEGIA GUVERNULUI ROMÂNIEI DE INCLUZIUNE A CETĂȚENILOR DE ETNIE ROMĂ www.anr.gov.ro

²⁴Strategie privind educația și formarea continuă 2014 - 2020 www.edu.ro

²⁵Planul de Dezvoltare al Regiunii Nord Vest 2014 - 2020 www.nord-vest.ro

4. Contribuție la strategiile județene

SDL LEADER TÖVISHÁT contribuie la 5 din cele 6 obiective strategice cuprinse în Strategia de dezvoltare a Județului Satu Mare²⁶ și anume la:

- ✚ Creșterea competitivității economice a județului - prin implementarea măsurilor
- ✚ Dezvoltarea teritorială echilibrată și armonioasă a tuturor localităților din județ
- ✚ Valorificarea durabilă și eficientă a potențialului agricol al județului
- ✚ Dezvoltarea turismului și a serviciilor adiacente (cu accent pe turismul de sănătate și turismul cultural)
- ✚ Valorificarea eficientă a resurselor umane, ca suport pentru creșterea competitivității economice și reducerea inegalităților la nivelul județului

În ce privește strategia județului Sălaj pentru 2015-2020, Grupul de acțiune Tövishát contribuie la misiunea acesteia ca „*print-un parteneriat solid și de durată dintre cetățenii săi, administrația locală, mediul de afaceri și societatea civilă, Sălajul să devină un spațiu deschis către prosperitatea și civilizația europeană*”²⁷. De asemenea, SDL LEADER Tövishát contribuie la următoarele obiective sectoriale ale strategiei județene:

- Competitivitate: creșterea competitivității economiei județului prin susținerea sectoarelor cu potențial de specializare inteligentă; asigurarea accesului populației și mediului de afaceri la rețeaua de Internet în bandă largă și la servicii publice on-lin; creșterea competitivității întreprinderilor din județ, cu precădere a IMM-urilor și sprijinirea accesului acestora la capital; creșterea ponderii energiei electrice și termice produse la nivel județean din surse regenerabile
- Resurse Umane: îmbunătățirea accesului populației la educație inițială de calitate, adaptată cerințelor de pe piața muncii; creșterea ocupării în rândul persoanelor provenite din grupuri vulnerabile și creșterea calității resurselor de muncă din județ;
- Mediu: reducerea poluării solului; promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestiunea adecvată a riscurilor;
- Agricultură și dezvoltare rurală: restructurarea și creșterea competitivității exploatațiilor agricole și forestiere; gestiunea durabilă a resurselor naturale din mediul rural și combaterea schimbărilor climatice; diversificarea economiilor rurale și creșterea ocupării forței de muncă

5. Contribuție la strategiile locale

- La nivel local, SDL Tövishát contribuie la toate obiectivele din strategiile unităților administrativ teritoriale care pot fi sintetizate în:
 - Dezvoltarea infrastructurii locale inclusiv cea de agrement,
 - Dezvoltarea economică durabilă a comunelor prin valorificarea resurselor și a potențialului local
 - Stimularea inițiativelor economice locale -majoritatea strategiilor elaborate vizează obiectivul general al strategiilor locale ale UAT-urilor din teritoriu și anume de a contribui la creșterea bunăstării locuitorilor prin crearea unui mediu economic competitiv și atractiv investițiilor autohtone și străine.

²⁶Strategia de Dezvoltare a Județului Satu Mare www.cjsm.ro

²⁷Misiunea Strategiei de Dezvoltare Locală a județului Salaj pentru perioada 2015 -2020 cjsj.ro

CAPITOLUL VII

Descrierea planului de acțiune

Pentru implementarea strategiei de dezvoltare locală a teritoriului LEADER Tövishát se vor derula următoarele categorii de activități

1. Animarea teritoriului

Termen de realizare: permanent

Activitățile presupun realizarea demersurilor necesare informării populației din teritoriu cu privire la acțiunile întreprinse de GAL. De asemenea, se are în vedere și asigurarea transparenței tuturor acțiunilor întreprinse de lansarea și implementare a măsurilor din SDL, colectarea, analiza și difuzarea de informații privind acțiunile de dezvoltare rurală; colectarea, difuzarea și consolidarea bunelor practici de dezvoltare rurală; constituirea și animarea unor rețele de experți pentru a facilita schimburile de cunoștințe și pentru a susține punerea în aplicare și evaluarea politicii de dezvoltare rurală.

Responsabili pentru implementarea activității: responsabilul cu animarea teritoriului - angajați/angajați ai GAL Tövishát și asistentul manager GAL. Aceștia vor realiza și implementa un plan de animare a teritoriului în vederea informării eficiente a tuturor factorilor interesați din teritoriu pe parcursul întregii perioade de implementare a strategiei, comunicarea și interacțiunea cu părțile interesate pentru a răspunde nevoilor/așteptărilor acestora și va avea în vedere utilizarea diferitelor tehnici cum ar fi: realizarea și publicarea de anunțuri atât în format tipărit cât și pe pagina de web a grupului, pe grupurile de socializare și în presa locală, realizarea de buletine informative, transmiterea de scrisori, organizarea unor întâlniri publice și prezentări, transmiterea de comunicate de presă și alte metode identificate ca necesare la nivelul teritoriului. Se are în vedere necesitatea comunicării inclusiv în limba maghiară având în vedere procentul peste 50% a etnicilor maghiari din teritoriu.

Resurse financiare și materiale necesare: costuri cu salariile personalului, tipărirea de afișe, broșuri, anunțuri, comunicate de presă, roll-up, servicii externalizate pentru traduceri și gazduire, întreținere pagină web.

Buget minim alocat activităților de animare: 42.000 Euro

2. Pregătirea, publicarea, lansarea și derularea apelurilor de selecție

Termen de derulare - semestrial

În cadrul acestei activități, GAL Tövishát va lansa apeluri pentru proiecte pe măsurile incluse în SDL. Pentru acestea echipa de management va realiza o procedură ce va cuprinde detaliile privind lansarea și derularea apelurilor astfel încât să asigure egalitatea de șanse și lipsa oricărei forme de discriminare.

Responsabili pentru implementarea activității:

- Managerul GAL - team LEADER
- asistent manager angajat GAL
- Responsabilul cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor
- Responsabilul cu animarea teritoriului - agenți de dezvoltare locală

Personalul GAL va elabora setul de documente aferente fiecărui apel de proiecte.

Apelul pentru proiecte - se va organiza cel puțin un apel de proiecte anual cu termen limită stabilit. Primele apeluri ce se vor lansa vor fi cele referitoare la infrastructura de broadband - Măsura 7.3 și infrastructura socială- măsura 7.8 din SDL LEADER Tövishát ce vor fi lansate cu prioritate în primul semestru al implementării SDL. Cel puțin timp de o

lună, anterior lansării oficiale a apelului, se va derula un proces de consultare pentru a face modificările necesare la pachetul de documente aferent apelului. Apelul va fi aprobat de către Consiliul Director al GAL Tövishát iar o copie va fi transmisă spre aprobare la MADR. Personalul GAL-ului va asigura consilierea beneficiarilor, iar responsabilii cu animarea teritoriului vor asigura informarea beneficiarilor. Se va asigura publicitatea apelului în teritoriu prin intermediul mijloacelor de informare: afise, publicații, comunicate de presă, fluturași etc și menținerea relației cu potențialii depunători de proiecte. Primirea proiectelor se va realiza respectând procedura de depunere și termenul limită corespunzător apelului.

Resurse financiare și materiale necesare: costuri cu salariile personalului, tipărirea de afișe, broșuri, anunțuri, comunicate de presă, servicii externalizate pentru traduceri și gazduire, întreținere pagină web, servicii de comunicare și curierat, consumabile de birou. Buget minim alocat activității: 31.000 Euro

3. Primirea, evaluarea și selecția cererilor de finanțare

Termen de derulare - semestrial

Activitățile presupun:

- verificarea conformității administrative a dosarelor cererilor de finanțare și a eligibilității efectuată de către responsabilul financiar și responsabilii cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor ai GAL
- evaluarea proiectelor - realizată de responsabilii cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor ai GAL
- Selecția proiectelor - realizată de către comitetul de selecție

Responsabilii cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor și responsabilul financiar ai GAL vor verifica îndeplinirea criteriilor de conformitate inserate în apelul de selecție și existența tuturor documentelor solicitate. În cazul în care situația va impune, se vor putea angaja experți suplimentari. Se va completa o fișă de verificare pentru fiecare proiect. Evaluarea proiectelor se va realiza de către responsabilul financiar și responsabilii cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor ai GAL, pe baza criteriilor de selecție. Va fi întocmită o listă cu proiecte propuse spre finanțare care va intra în ședința comitetului de selecție a proiectelor. Selecția proiectelor - se va realiza de către comitetul de selecție a proiectelor care se va întruni după fiecare sesiune de apel de proiecte. După finalizarea selecției proiectelor, lista cu proiectele aprobate va fi transmisă la AFIR împreună cu un raport complet al sesiunii respective, în vederea semnării contractelor cu beneficiarii finali ai finanțării. La nivelul GAL Tövishát va funcționa un Comitet de selecție, format din 11 membri titulari și 11 membri supleanți, reprezentanți ai autorităților și organizațiilor care fac parte din parteneriat. Comitet de selecție este responsabil cu selectarea proiectelor depuse în cadrul GAL.

Responsabili din cadrul echipei GAL Tövishát pentru desfășurarea activităților de evaluare și selecție a proiectelor depuse sunt:

- Manager GAL - team LEADER
- Asistent Manager
- Responsabil cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor

La acestia se vor putea adăuga experții cooptați în funcție de necesități.

Resurse financiare și materiale necesare: costuri cu salariile personalului, tipărirea de afișe, broșuri, anunțuri, comunicate de presă, servicii externalizate pentru traduceri și gazduire, întreținere pagină web, servicii de comunicare și curierat, consumabile de birou. Buget minim alocat activității: 45.000 Euro

4. Monitorizare implementării SDL

Termen de derulare - permanent

Activitatea de monitorizare și evaluare a implementării SDL va fi efectuată de către responsabil cu activitățile de monitorizare angajat în cadrul echipei GAL Tövishát. Monitorizarea va avea rolul de a asigura derularea activităților cu încadrarea în constrângerile de timp, cost, scop și nivel calitativ al strategiei și va avea în vedere următoarele acțiuni:

- documentarea valorii indicatorilor de monitorizare specifici domeniilor de intervenție ale SDL
- realizarea de acțiuni pentru culegerea de date în vederea documentării indicatorilor de monitorizare a progresului implementării strategiei
- întocmirea rapoartelor semestriale de monitorizare

Raportul de monitorizare va furniza informații privind mplementarea activităților de animare, implementarea măsurilor în raport cu planul SDL, eventualele modificari ale calendarului activităților în funcție de necesități, abaterile și măsurile corective necesare.

Buget minim alocat activității: 21.000 Euro

5. Evaluarea implementării SDL

Activitatea presupune realizarea unei evaluări ex-post, care va include: evaluarea realizărilor SDL, inclusiv prin evaluarea sinergiilor dintre prioritățile și ariile de intervenție ale acesteia, analiza gradului de realizare a indicatorilor cuprinși în strategie și eficiența implementării acesteia; analiza impactului efectiv în termeni de eliminare a problemelor; eventualelor efecte secundare neplanificate; lecțiile învățate din implementarea strategiei. Această activitate va fi subcontractată cu evaluatorii externi familiarizați cu PNDR, LEADER și SDL Tövishát. Pentru evaluare se vor colecta informații și/sau date de la o gamă largă de părți interesate: lideri locali, angajați Gal, beneficiari de finanțări în cadrul SDL, autorități local, furnizorii de date și alte instituții și organizații relevante.

Resurse financiare și materiale necesare: subcontractare servicii

Buget minim alocat activităților de evaluare SDL: 10.000 Euro

6. Managementul implementării SDL

Termen de derulare - permanent

- Activitatea presupune managementul resurselor umane inclusiv instruirea și motivarea personalului în scopul implementării SDL,
- organizarea de întruniri, conferințe, dezbateri, mese rotunde și ateliere de lucru;
- organizarea de schimburi de experiență și stagii de formare;
- participare la întrunirile rețelelor interne și europene

Responsabili din cadrul echipei GAL Tövishát cu implementarea activității: Manager GAL - team LEADER, asistent manager, responsabil financiar

Resurse financiare și materiale necesare: costuri cu salariile personalului, consumabile de birou, consumabile pentru deplasări.

Buget minim alocat activității: 46.100 Euro

7. Auditul activității GAL

Termen de derulare - anterior depunerii cererilor de plata.

Serviciile vor fi contractate cu un auditor certificat

Buget alocat activității: maxim 2% din valoarea costurilor de funcționare GAL

CAPITOLUL VIII

Descrierea procesului de implicare a comunităților locale în elaborarea strategiei

Activitățile de animare a teritoriului LEADER Tövishát au beneficiat de sprijin în cadrul măsurii 19.1 "Sprijin pregatitor pentru elaborarea Strategiei de Dezvoltare locală". Activitățile de animare au avut ca obiectiv general creșterea capacității de colaborare la nivelul teritoriului între toți factorii importanți pentru elaborarea unei strategii de dezvoltare locală adaptată nevoilor și priorităților teritoriului. Acțiunile desfășurate au urmărit informarea, consultarea și implicarea comunității în diferitele etape ale procesului de elaborare a strategiei de la identificarea nevoilor până la stabilirea priorităților de dezvoltare.

1. Animări la nivelul UAT-urilor

Animările la nivelul UAT-urilor s-au realizat prin utilizarea următoarelor tehnici:

- amplasarea de afișe - s-au amplasat un număr de 100 de afișe informative privind elaborarea strategiei și organizarea de întâlniri publice de informare și consultare. Acestea au fost afișate în locurile de interes public: primării, dispensare, farmacii, școli, magazine sătești, aviziere de la biserici.
- realizarea de prezentări PowerPoint utilizate în timpul tuturor întâlnirilor publice pentru informarea cât mai corectă a populației privind noul teritoriu LEADER, analiza nevoilor, identificarea priorităților etc.
- constituirea unor grupuri de discuții facilitate prin internet pentru identificarea unor nevoi și sondarea opiniei privind unele măsuri
- actualizarea de informații pe pagina de web a grupului www.Tovishat.ro și publicarea de informații privind procesul de elaborare a strategiei inclusiv pe contul de socializare Facebook.
- Organizarea de întâlniri publice și aplicarea de chestionare pentru consultarea populației privind nevoile, prioritățile și disponibilitatea acestora de implicare în elaborarea Strategiei.

S-au desfășurat acțiuni de animare și consultare în toate cele 12 UAT-uri din cadrul teritoriului LEADER Tövishát. Acțiunile de animare au fost corelate cu numărul locuitorilor din teritoriu și s-a decis organizarea acestora în satele cu populație mai numeroasă. S-au organizat 30 de întâlniri publice în 30 de localități diferite din teritoriul LEADER Tövishát la care au participat un număr de 547 de persoane atât femei cât și bărbați, tineri, vârstnici, reprezentanți ai minorităților etnice, reprezentanți ai grupurilor de interes locale: întreprinzători privați, profesori, medici, preoți, fermieri, reprezentanți ai mediului ONG și angajați din instituțiile publice. Întâlnirile publice au avut ca scop și atragerea implicării unor lideri locali formali și non formali în cadrul parteneriatului privat - public constituit pentru elaborarea Strategiei. În vederea consultării actorilor locali privind viziunea de dezvoltare - având la bază analiza SWOT și a analiza diagnostic - a fost elaborat un model de chestionar (a se vedea Anexa 6), care a fost distribuit către locuitorii teritoriului. Chestionarul ce a fost completat de un număr de 365 persoane, iar prin centralizarea rezultatelor acestuia s-au putut evidenția prioritățile de dezvoltare la nivelul întregii microregiuni.

- organizarea unui grup tematic al fermierilor și crescătorilor de animale. În cadrul grupului s-a realizat o întâlnire publică pentru colectarea de informații despre nevoile și problemele acestora dar și pentru informarea participanților cu privire la oportunitățile de finanțare a activității lor. Rezultatele discuțiilor din cadrul acestui grup tematic au fost

consemnate în minuta întâlnirii și au adus un aport important în elaborarea Strategiei de Dezvoltare.

Principalele rezultate în urma acțiunilor de animare a teritoriului:

- 100 afișe amplasate
- 30 de întâlniri publice organizate
- 547 de persoane implicate în întâlniri publice de animare a teritoriului integrând femei, bărbați, minorități etnice, religioase reprezentanți ai mediului privat, ai societății civile și a autorităților publice
- 365 persoane consultate cu privire la nevoile, prioritățile de dezvoltare ale teritoriului
- Un grup tematic constituit la nivelul fermierilor pentru identificarea nevoilor acestora

2. Întâlnirile liderilor locali

Întâlnirile cu liderii locali au reprezentat un alt pas în procesul de animare al teritoriului și au avut ca scop **implicarea, colaborarea și împuternicirea acestora**. Astfel, s-a reușit atragerea implicării în parteneriatul privat - public a liderilor formali și non formali reali cu potențial de implicare în toate etapele elaborării, implementării și evaluării strategiei de dezvoltare a teritoriului. Cu ocazia acestor întâlniri s-a constatat necesitatea actualizării componenței parteneriatului ca urmare a retragerii unor membri și aderarea altora noi.

S-au organizat 3 întâlniri cu liderii locali la care au participat atât partenerii publici cât și cei privați. În cadrul întâlnirii s-a prezentat progresul implementării proiectului, rezultatele obținute în urma acțiunilor de animare și consultare și s-au dezbătut aspectele concrete privind conținutul Strategiei de Dezvoltare Locală.

Cu ajutorul liderilor locali a fost definitivată analiza diagnostic, au fost stabilite punctele tari, punctele slabe, oportunitățile și amenințările ce vizează teritoriul LEADER Tövishát. De asemenea, prin discutarea punctuală a problemelor semnalate de către participanți și analizarea rezultatelor obținute după centralizarea datelor din teritoriu au fost stabilite obiectivele, prioritățile, domeniile de intervenție și măsurile necesare pentru atingerea obiectivelor. Toate părerile relevante ale partenerilor au fost consemnate în minutele întâlnirilor și au reprezentat un punct de vedere important în elaborarea Strategiei de Dezvoltare a microregiunii Tövishát.

În cadrul întâlnirilor cu liderii locali s-a stabilit cadrul general de funcționare al viitorului GAL Tovihat, structura organizatorică a noului Gal inclusiv sarcinile și responsabilitățile viitorilor angajați ai GAL, componența comitetului de selecție, componența comitetului de soluționare a contestațiilor.

Prin consultarea liderilor locali s-a stabilit planul financiar al strategiei de dezvoltare locală pentru perioada de programare 2014 - 2020.

Toate aceste acțiuni au asigurat atingerea obiectivului general: creșterea capacității de colaborare la nivel teritorial în scopul elaborării Strategiei de Dezvoltare Locală cât și atingerea obiectivelor specifice:

- Creșterea gradului de animare și consultare la nivelul microregiunii Tövishát a actorilor locali și a organizațiilor din teritoriu în scopul dezvoltării zonei”, respectiv
- „Proiectarea strategiei de dezvoltare integrată a microregiunii Tövishát printr-o abordare de jos în sus.

Ca rezultat al întâlnirilor cu liderii locali:

- S-au asigurat procese decizionale participative în toate etapele elaborării SDL
- S-a asigurat integrarea tuturor factorilor interesați în elaborarea strategiei
- S-a realizat integrarea liderilor locali în structurile responsabile pentru implementarea strategiei teritoriului LEADER Tövishát.

CAPITOLUL IX

Organizarea viitorului GAL - descrierea mecanismelor de gestionare, monitorizare, evaluare și control a strategiei

Actualul parteneriat privat - public având ca scop elaborarea și implementarea strategiei de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității se va reuni în cadrul unei structuri comune legal constituite în conformitate cu prevederile O.G. 26/2000.

Funcționarea viitorului GAL se va face având în vedere prevederile actului constitutiv, ale statutului precum și cele ale regulamentului de organizare și funcționare.

Regulamentul de organizare și funcționare prevede dispozițiile referitoare la organizarea și funcționarea activităților în cadrul Asociației GAL Tövishát, în conformitate cu prevederile O.G. 26/2000 și cele ale Reg (UE) 1303/2013.

Regulamentul se va aplica tuturor membrilor Asociației GAL Tövishát și va cuprinde norme referitoare la:

- a) Organizarea și funcționarea Adunării Generale
- b) Organizare și funcționarea Consiliului Director (CD) al Asociației
- c) Organizarea și funcționarea activității cenzorului Asociației
- d) Organizare și funcționarea Comitetului de selecție a proiectelor
- e) Organizarea și funcționarea Comitetului de soluționare contestații
- f) Organizarea și funcționarea Aparatului executiv

Viitorul Grup de Acțiune Locală Tövishát va porni de la parteneriat privat-public ce a elaborat prezenta strategie și va desfășura activități specifice de dezvoltare comunitară durabilă în teritoriul LEADER Tövishát.

Asociația va avea ca scop principal sprijinirea dezvoltării durabile a comunităților din teritoriul LEADER Tövishát prin promovarea parteneriatului public privat pentru rezolvarea unor probleme comune.

Principiile în bază cărora își va desfășura activitatea sunt:

- Strategii de dezvoltare locală axate pe zonă
- Abordarea „de jos în sus”
- Parteneriate public-privat: grupuri de acțiune locală (GAL)
- Facilitarea inovației
- Stabilirea de contacte în rețea
- Cooperarea

1. Sarcinile GAL Tövishát conform art. 34 Reg. (UE) 1303/2013

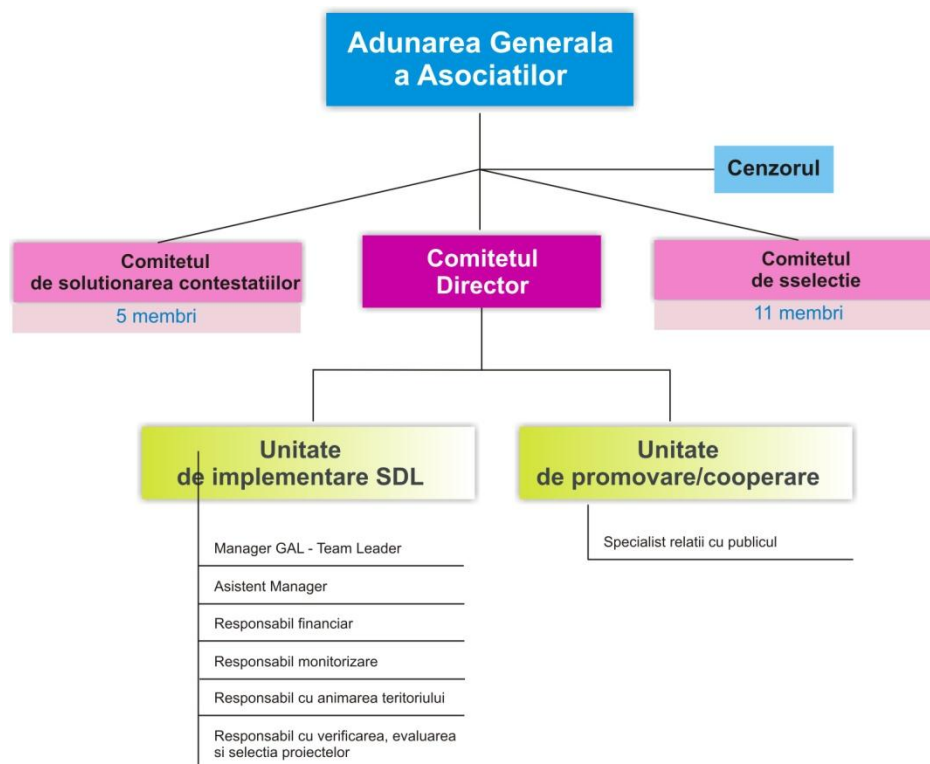
Sarcinile ce revin Grupului de Acțiune Locală Tövishát esențiale pentru implementarea SDL sunt:

- consolidarea capacității actorilor locali de a dezvolta și implementa operațiunile, inclusiv promovarea capacităților lor de management al proiectelor;
- conceperea unei proceduri de selecție nediscriminatorii și transparente și a unor criterii obiective în ceea ce privește selectarea operațiunilor, care să evite conflictele de interese, care garantează că cel puțin 50 % din voturile privind deciziile de selecție sunt exprimate de parteneri care nu au statutul de autorități publice și permite selecția prin procedură scrisă

- asigurarea, cu ocazia selecționării operațiunilor, a coerenței cu strategia de dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității, prin acordarea de prioritate operațiunilor în funcție de contribuția adusă la atingerea obiectivelor și țințelor strategiei;
- pregătirea și publicarea de cereri de propuneri sau a unei proceduri permanente de depunere de proiecte, inclusiv definirea criteriilor de selecție
- primirea și evaluarea cererilor de finanțare
- selectarea operațiunilor și stabilirea cuantumului contribuției și, după caz, prezentarea propunerilor către organismul responsabil pentru verificarea finală a eligibilității înainte de aprobare
- monitorizarea implementării strategiei de dezvoltare locală plasate sub responsabilitatea comunității și a operațiunilor sprijinite și efectuarea de activități specifice de evaluare în legătură cu strategia respectivă
- instruirea personalului în vederea elaborării și implementării strategiilor integrate de dezvoltare locală și informare asupra strategiilor elaborate;
- colectarea, analiza și difuzarea de informații privind acțiunile de dezvoltare rurală;
- colectarea, difuzarea și consolidarea bunelor practici de dezvoltare rurală;
- constituirea și animarea unor rețele de experți pentru a facilita schimburile de cunoștințe și pentru a susține punerea în aplicare și evaluarea politicii de dezvoltare rurală;
- organizarea de întruniri, conferințe, dezbateri, mese rotunde și ateliere de lucru;
- organizarea de schimburi de experiență și stagii de formare;
- participare la întrunirile rețelelor interne și europene.

Structura organizatorică a viitorului GAL Tövishát va fi formată din

- ✓ **aparatul decizional și**
- ✓ **aparatul executiv.**

Conform art. 20 din OG nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, referitor la Organizarea și funcționarea Asociației **organele decizionale** ale acesteia sunt:

- a) Adunarea Generală a Asociațiilor
- b) Consiliul director
- c) Cenzorul

La acestea se adaugă:

- d) Comitetul de selecție
- e) Comitetul de soluționare contestații

- **Adunarea Generală a Asociațiilor (AGA)** este un organism alcătuit din totalitatea membrilor asociații. Competența și modalitatea exactă de lucru a Adunării Generale sunt stabilite prin statutul Asociației.
- **Consiliul director** asigură punerea în executare a hotărârilor AGA. El poate fi alcătuit și din persoane din afara asociației, în limita a cel mult o pătrime din componența sa. Atribuțiile sunt conform celor prevăzute în statutul asociației
- **Cenzorul** este ales de către Adunarea Generală. Membrii consiliului director nu pot fi cenzori. Atribuțiile cenzorului asociației sunt conform actelor statutare ale asociației.
- **Comitetul de selecție** - selecția proiectelor în cadrul GAL va fi realizată de către un Comitet de Selecție și va fi format din minimum 11 membri ai parteneriatului. Pentru fiecare membru al comitetului de selecție se va stabili de asemenea, un membru supleant. În cadrul Comitetului se vor alege un președinte, un secretar și 9 membri. Astfel, Comitetul de Selecție va avea următoarea componență:
 - 3 reprezentanți din sectorul public reprezentând 27,27% din total.
 - 5 reprezentanți din sectorul privat reprezentând 45,45% din total.
 - 3 reprezentanți din mediul ONG reprezentând 27,27% din total.

Comitetul de selecție se întrunește de câte ori este necesar, în funcție și de numărul de proiecte depuse pentru a fi evaluate. Ședințele sunt convocate de către Președintele Comitetului de selecție. Sunt invitați să participe la ședințe cei 11 membri titulari cu drept de vot, iar în condițiile în care aceștia nu pot participa, vor informa Președintele și vor delega membri supleanți. La selecția proiectelor, se va aplica regula „dublului cvorum”, respectiv pentru validarea voturilor, este necesar ca în momentul selecției să fie prezenți cel puțin 50% din membrii comitetului de selecție, din care peste 50% să fie din mediul privat și societate civilă.

Dacă unul dintre proiectele depuse pentru selecție aparține unuia dintre membrii comitetului de selecție, persoana/organizația în cauză nu are drept de vot și nu va participa la întâlnirea comitetului respectiv.

- **Comisia de soluționare a contestațiilor** reprezintă organismul decizional cu responsabilități privind soluționarea contestațiilor adresate privind rezultatele procesului de evaluare a proiectelor pentru finanțare. Comisia de soluționare a contestațiilor este alcătuită din 5 persoane, după cum urmează: 1 președinte, 1 vicepreședinte, 1 secretar și 2 membri, pentru fiecare funcție în parte fiind prevăzut un supleant.

În cadrul Comisiei își vor desfășura activitatea și experții permanenți sau cooptați cu competențe în procedurile de evaluare și selecție aplicabile pe măsurile din SDL pe care s-au depus proiectele a căror evaluare a fost contestată de beneficiar. Vor fi considerate contestații și analizate în baza prezentei proceduri doar acele solicitări care contestă elemente legate de eligibilitatea proiectului depus, punctarea unui/unor criterii de selecție, stabilirea valorii/cuantumului criteriilor de departajare, valoarea proiectului

declarată eligibilă/valoarea sau intensitatea sprijinului public acordat pentru proiectul depus, componenta financiară dominantă.

Aparatul executiv este compus din echipa de management și implementare a strategiei. Personalul va fi angajat cu contracte individuale de muncă.

2. Echipa de management și implementare a SDL

Aparatul executiv al GAL Tövishát va avea o structură simplă, orientată către eficientizarea activităților GAL. Ea va fi condusă de către managerul GAL și va fi compusă:

- **Manager GAL - team LEADER** - timp parțial ½ normă. Acesta va coordona activitatea GAL atât sub aspect organizatoric cât și al respectării procedurilor de lucru.
- ~~Asistent Manager - timp parțial ½ normă. Acesta va asigura managementul documentelor în cadrul GAL precum și atribuțiile managementul comunicării și înlocuirea managerului GAL în lipsa acestuia.~~
- **Responsabil financiar** - timp parțial ½ normă, externalizat sau renunțarea la post în funcție de necesitate, prin hotărârea AGA sau a Consiliului Director. Acesta va avea studii economice și va asigura managementul financiar și gestiunea contabilă a GAL.
- ▲ **Responsabil cu animarea teritoriului** - agent de dezvoltare locală (normă întreagă sau timp parțial de ½ normă în funcție de necesitate, prin hotărârea AGA sau a Consiliului Director). Acesta va desfășura activități de animare pentru promovarea acțiunilor GAL
- ▲ **Responsabil cu activitățile de monitorizare** (1/2 normă). Acesta va planifica și organiza activități specifice pentru culegerea de date în vederea documentării indicatorilor de monitorizare a progresului implementării strategiei și întocmirea rapoartelor de monitorizare și evaluare inclusiv a propunerilor și soluțiilor privind rezolvarea eventualelor probleme apăsute
- ▲ **Responsabil cu verificarea, evaluarea și selecția proiectelor** - normă întreagă sau timp parțial de ½ normă în funcție de necesitate, prin hotărârea AGA sau a Consiliului Director.

Norma de timp și numărul posturilor menționate mai sus sunt minime, acestea putând fi majorate în funcție de necesitățile GAL. Alte activități vor putea fi externalizate prin contractarea unor experți cooptați în funcție de necesități. De asemenea, pentru sustenabilitatea activității GAL și pentru proiectele ce vor fi implementate în afara SDL, s-a propus o unitate de promovare și cooperare GAL ce se va constitui ulterior.

Pentru implementarea proiectelor de cooperare precum și a altor activități (ex. fundraising), în structura organizatorică a viitorului GAL s-a prevăzut o unitate de promovare/cooperare în care s-a prevăzut un post pentru specialist relații cu publicul.

Angajarea personalului se va efectua cu respectarea Codului Muncii, precum și a legislației cu incidență în reglementarea conflictului de interese. În cazul în care anumite activități nu vor fi externalizate ulterior și vor fi îndeplinite de persoane angajate în baza unui contract individual de muncă, se vor atașa atribuțiile corespunzătoare fiecărei funcții din cadrul echipei de implementare a SDL.

3. Reguli privind evaluarea implementării SDL

Așa cum s-a menționat și în planul de acțiuni, se are în vedere evaluarea implementării SDL. Sarcina evaluării va fi subcontractată cu experți ce vor efectua evaluarea în baza unui plan. Activitățile de evaluare au în vedere:

- ✓ pregătirea evaluărilor,

- ✓ evaluarea propriu-zisă,
- ✓ diseminarea informațiilor și activități legate de raportare și demersuri întreprinse ca urmare a activității de evaluare (follow-up).

1. Activități privind pregătirea evaluărilor

În etapa de pregătire a evaluărilor, se vor desfășura o serie de activități privind:

- Revizuirea întrebărilor comune de evaluare (inclusiv a legăturilor cu indicatorii)
- Elaborarea unor întrebări de evaluare specifice SDL, prin consultarea părților interesate;
- Identificarea tipurilor de date care vor fi colectate și examinarea surselor de informații, inclusiv datele suplimentare, de exemplu referitoare la obiectivele transversale;
- Agrearea cu furnizorii de date cu privire la disponibilitatea datelor;
- Completarea elementelor lipsă și acoperirea punctelor slabe identificate în colectarea datelor;
- Planificarea unor evaluări ad-hoc și studii pentru a răspunde nevoilor care pot apărea pe parcursul implementării SDL 2014-2020;
- Pregătirea caietului de sarcini (termenii de referință) și coordonarea procedurii de licitație.

2. Activități privind evaluarea propriu-zisă

Activități de evaluare ale SDL realizate de evaluatori:

- Pregătirea și implementarea unor metodologii de evaluare adecvate;
- Colectarea, procesarea, analizarea și sintetizarea datelor și informațiilor relevante
- Analiza contribuțiilor SDL la obiectivele generale ale PNDR, PAC, obiectivele Europa 2020 și aspectele transversale (inovare, mediu, schimbările climatice) și contribuția intervențiilor specifice,
- Analiza realizărilor SDL față de obiectivele planificate;
- Răspunsuri la întrebările legate de evaluare;
- Concluzii și recomandări legate de elaborarea și implementarea SDL.

3. Activități legate de diseminarea informațiilor

Activitățile presupun raportarea și comunicarea rezultatelor în cadrul GAL respectiv al liderilor locali și la nivelul comunităților din teritoriul LEADER Tövishát.

4. Principii privind desfășurarea activităților viitorului GAL Tövishát

- În domeniul resurselor umane: recrutarea și selecția personalului GAL se va face pe principiul competenței și cu respectarea legislației muncii; se va promova principiul muncii în echipă, numirea unor responsabili pentru principalele procese privind implementarea strategiei, promovarea autogestionării și a autocontrolului activității proprii, stimularea dezvoltării personalului și aplicarea unor instrumente de motivare a personalului care să contribuie la eficientizarea activității acestora.
- În domeniul financiar: se vor conduce evidențele pe conturi distincte, analitice astfel încât să se asigure trasabilitatea tuturor cheltuielilor efectuate. Serviciile vor fi asigurate de un expert contabil în baza prevederilor din manual de proceduri contabile ce se va aplica pe toată durata implementării SDL. Se va asigura respectarea legislației în domeniu (legea contabilității, codul fiscal, codul comercial etc).
- În domeniul achizițiilor: se vor aplica principiile și regulile specifice achizițiilor publice asigurându-se contractarea serviciilor și a bunurilor cu respectarea principiului cost

eficiență. Se va asigura gestionarea contractelor cu aplicarea celor mai bune practici în domeniu.

- În domeniul comunicării - se vor respecta principiile și regulile cuprinse în manual de identitate vizuală PNDR-LEADER.

CAPITOLUL X

Planul de finanțare al strategiei

Pentru stabilirea valorii componentei s-a calculat inițial suma corespunzătoare conform criteriului teritoriului și a populației acoperite.

Suma publică pentru componenta A = $19,84 \text{ Euro} \times 40.381 \text{ locuitori} + 985,37 \text{ Euro} \times 730,73 \text{ km}^2 = 801.159 + 720.039 = 1.521.198 \text{ Euro}$

Prioritizarea domeniilor de intervenție și a alocărilor corespunzătoare acestora s-a realizat în două etape:

1. În prima etapă, s-a realizat o prioritizare a domeniilor de intervenție de către persoanele ce au participat la întâlnirile de consultare organizate în teritoriul GAL și care au răspuns la întrebarea nr. 4 din chestionar.
Astfel, au rezultat în ordinea importanței, investiții în domeniile infrastructurii rurale/urbane, în domeniul educației, al activităților agricole, activităților turistice și non-agricole, al eficienței energetice a infrastructurii de broadband și a exploatațiilor forestiere.
2. În etapa a doua s-a realizat o finisare a acestor priorități în cadrul întâlnirilor cu liderii locali. Astfel, pornind de la nevoile identificate în analiza diagnostic, analiza SWOT și indicatorii de rezultat stabiliți în cadrul măsurilor, s-a stabilit ca direcție strategică principală - obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților din teritoriu inclusiv crearea de locuri de muncă cu impact asupra creșterii calității vieții persoanelor din teritoriu. Astfel, liderii locali au decis să se aloce
 - cel puțin 72% din sumele primite promovării incluziunii sociale, reducerii sărăciei și stimulării dezvoltării economice inclusiv a utilizării surselor de energie neconvenționale
 - cel puțin 10% din sumele primite să se aloce creșterii viabilității și competitivității agriculturii inclusiv a introducerii inovației în domeniu și a gestionării resurselor și reducerii poluării în agricultură
 - cel puțin 3% să se aloce pentru încurajarea transferului de cunoștințe și a inovării în teritoriul LEADER Tövishát
 - cel puțin 1% din sume să se aloce promovării lanțurilor alimentare și a grupurilor de producători

De asemenea, în cadrul întâlnirilor cu liderii locali s-a discutat viitoarea organizare a GAL-ului precum și componența aparatului executiv necesar implementării SDL. S-a calculat bugetul necesar activităților GAL utilizând ca referință costurile perioadei anterioare de programare precum și prevederile legislative actuale referitoare la codul muncii și codul fiscal. Astfel, s-a considerat ca necesară alocarea unui procent de minim 13% din suma publică totală pentru acoperirea cheltuielilor de funcționare și animare. Acest procent se încadrează în procentul de maxim 20% conform Ghidului Solicitantului M19.2.

Ținând cont de cele de mai sus precum și de alocările în cadrul măsurilor, a rezultat planul de finanțare din Anexa 4 la SDL.

CAPITOLUL XI

Procedura de evaluare și selecție a proiectelor depuse în cadrul SDL

Evaluarea și selecția proiectelor depuse în cadrul SDL se va realiza de către Comitetul de Selecție și Comisia de soluționare a Contestațiilor. Acestea își vor desfășura activitatea în conformitate cu prevederile Regulamentului de Organizare și Funcționare al GAL Tövishát. Președintele, membrii și secretarul Comitetului de Selecție și Comisiei de Soluționare a Contestațiilor au următoarele obligații: de a respecta întocmai regulile stabilite în cadrul Regulamentului de Organizare și Funcționare a Asociației GAL Tövishát; de a respecta confidențialitatea informațiilor și imparțialitatea în adoptarea deciziilor; Adoptarea deciziilor se face cu majoritate simplă. În minuta reuniunii se consemnează, după caz, motivele abținerii sau opiniei separate. Secretarul, consemnează în minute și rapoarte, respectiv note justificative, deciziile adoptate în cadrul Comitetului de Selecție și Comisiei de Soluționare a Contestațiilor.

1. Primirea și evaluarea proiectelor în cadrul SDL

Pentru toate măsurile, primirea proiectelor se face de către secretariatul GAL-Tövishát la punctul de lucru GAL afișat în anunțul de lansare a sesiunilor. Verificarea conformității administrative și a criteriilor de eligibilitate este efectuată de către responsabilul verificare, evaluare și selecție proiecte în baza manualului de proceduri aprobat prin Adunarea Generală a Asociaților. După finalizarea evaluării proiectelor comisia de selecție întocmește Raportul de evaluare al proiectelor ce se aprobă de către AGA și se postează pe site-ul www.galtovishat.ro în ziua următoare aprobării. În baza Raportului de evaluare publicat, asistentul manager notifică aplicanții cu privire la rezultatul evaluării proiectului, într-un termen de maxim 5 zile lucrătoare. Notificarea va include informații cu privire la statutul proiectului în urma evaluării și modalitatea de depunere a contestațiilor de către aplicanții nemulțumiți de rezultatul evaluării. În cazul în care un proiect este declarat neeligibil vor fi indicate criteriile de eligibilitate care nu au fost îndeplinite, precum și cauzele care au condus la neeligibilitatea proiectului. În cazul în care proiectul este eligibil și a fost punctat, notificarea va menționa punctajul obținut pentru fiecare criteriu de selecție, stabilirea criteriilor de departajare precum și precizări cu privire la reducerea valorii eligibile, a valorii publice sau a intensității sprijinului, dacă este cazul.

2. Procedura de selecție

În termen de 5 zile lucrătoare de la data postării pe site-ul Tövishát a Raportului de contestații, Secretariatului Comitetului de Selecție întocmește proiectul Raportului de Selecție în baza Raportului de evaluare și Raportului de Contestații și îl înaintează Comitetului de Selecție. Selecția proiectelor se realizează în euro. Comitetul de Selecție se reunește în termen de 2 zile lucrătoare de la finalizarea Raportului de selecție în vederea verificării și validării lui. După parcurgerea procedurii de selecție, în conformitate cu Regulamentul de organizare și funcționare a GAL Tövishát, secretarul Comitetului de Selecție întocmește raportul de selecție. Ulterior, proiectele sunt ierarhizate conform procedurii de selecție iar Rapoartele de Selecție sunt înaintate președintelui GAL, spre aprobare. Acesta aprobă raportul în termen de 2 zile lucrătoare de la primire.

Raportul de selecție va fi postat pe site-ul Tövishát cel târziu în ziua următoare a aprobării acestuia. În termen de 3 zile lucrătoare de la primirea Raportului de selecție

aprobat sau de la primirea Raportului de selecție aprobat, GAL Tövishát va notifica solicitanții privind rezultatele procesului de selecție.

Tabel cu componența Comitetului de Selecție

PARTENER PUBLICI 27,27 %		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
Comuna Hereclean	președinte	Titular
Comuna Supur	președinte	Supleant
Comuna Dobrin	membru	Titular
Comuna Sălățiș	membru	Supleant
Comuna Hodod	membru	Titular
Comuna Coșeu	membru	Supleant
PARTENERI PRIVAȚI 45,46 %		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
CMV - Dr. BURGHELE VASILE	vicepreședinte	titular
SC PERADA SCHREINER SRL	vicepreședinte	supleant
MAIOR OTTO II	membru	titular
Veres Szemida-Silvia II	membru	supleant
SC PENTA PROCAD SRL	membru	titular
Hotel Olympus	membru	supleant
Iszak Tibor PFA	membru	titular
SC PRO LORALEX SRL	membru	supleant
SC PANORAMA SRL	membru	titular
Glatz Lorand II	membru	supleant
SOCIETATE CIVILĂ 27,27%		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații
ASOCIAȚIA PRO-ARCHID	secretar	titular
Asociația Timotheus	secretar	supleant
ASOCIAȚIA SOS SĂRMĂȘAG	membru	titular
Asociația Pro COM Șamșud	membru	supleant
ASOCIAȚIA DOWN SINDROM	membru	titular
Asociația APIROMI	membru	supleant
PERSOANE FIZICE RELEVANTE - nu este cazul		
Partener	Funcția în CS	Tip/Observații

3. Desfășurarea procedurii de contestații

Contestațiile pot fi depuse începând cu momentul publicării Raportului de evaluare pe site-ul www.galtovishat.ro. Aplicații care au depus proiecte în cadrul sesiunii de depunere pentru care a fost întocmit un Raport de evaluare au la dispoziție 5 zile lucrătoare de la postarea pe site-ul GAL Tövishát a Raportului de evaluare pentru a depune contestații cu privire la rezultatul evaluării. Contestațiile se depun la sediul GAL sau se trimit prin curierat cu confirmare de primire. Acestea vor fi reevaluate de către Comitetul de Soluționare a Contestațiilor cu respectarea prevederilor din Regulamentul de organizare și funcționare a GAL Tövishát.

Tabel cu componența Comisiei de soluționare a Contestațiilor

Partener	Funcția	Tip/Observații
Orașul Cehu Silvaniei	președinte	titular
Comuna Sărmășag	președinte	supleant
SC Drahma SRL	vicepreședinte	titular
SC Clematis Auto SRL	vicepreședinte	supleant
Asociația Culturală Borla	secretar	titular
Asociația Crescătorilor de Ovine	secretar	supleant
Pusok I Jozsef - Attila PFA	membru	titular
SC Zoras Com SRL	membru	supleant
Asociația Pro Dobra	membru	titular
Asociația Crossway Hodod	membru	supleant

CAPITOLUL XII

Descrierea mecanismelor de evitare a posibilelor conflicte de interese conform legislației naționale

Pe parcursul procedurii de selecție/evaluare a cererilor de proiecte, Asociația Grup de Acțiune Locală Tövishát, va lua toate măsurile necesare pentru a evita situațiile de natură să determine apariția unui conflict de interese. Astfel:

1. Nu au dreptul să fie implicați în procesul de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a programelor în cadrul unei proceduri de selecție următoarele persoane:
 - a) cele care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți sau care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere ori de supervizare a unuia dintre solicitanți;
 - b) soț/soție, rudă sau afin până la gradul al doilea inclusiv cu persoane care dețin părți sociale, părți de interes, acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre solicitanți ori care fac parte din consiliul de administrație/organul de conducere sau de supervizare a unuia dintre solicitanți;
 - c) cele despre care se constată că pot avea un interes de natură să le afecteze imparțialitatea pe parcursul procesului de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare.
2. Persoanele care participă direct la procedura de verificare/evaluare/aprobare a cererilor de finanțare sau a proiectelor în cadrul unei proceduri de selecție, vor fi obligate să depună o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu se află în niciuna dintre situațiile menționate la punctul 1.
3. În situația în care, în cursul procedurii de verificare/evaluare/aprobare, aceste persoane descoperă sau constată o legătură de natura celor menționate la punctul 1, acestea sunt obligate să o semnaleze și să înceteze de îndată să participe la procedura de verificare, evaluare sau aprobare.

Astfel, orice persoană care face parte din structurile de verificare a proiectelor, care este angajată în orice fel de relație profesională sau personală cu promotorul de proiect sau are interese profesionale sau personale în proiect, poate depune proiecte, cu obligația de a prezenta o declarație în scris în care să explice natura relației/interesul respectiv și nu poate participa la procesul de selecție a proiectelor.

Pentru garantarea transparenței procesului decizional și pentru a evita orice potențial conflict de interese, va exista o separare adecvată a responsabilităților membrilor comitetelor.